

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 23 Nov 2023 13:52:02 +0100
To: "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: FW: Werkgroep Radicalisering&Extremisme/Maatschappelijke Onrust G&V
Attachments: 20231121 Memo fenomeenanalyse DVC dec.docx, 20231026 Communicatie Fenomeenanalyse radicalisering en extremisme.docx

He 5.1.2.e

Zoals net besproken, vallen mij de volgende punten op in deze memo:

- De stelling dat we transparant willen communiceren over dit proces staat nu m.i. haaks op de ambitie om vertrouwelijk om te gaan met de input n.a.v. afgenomen interviews.
- Op sommige stukken wordt uitvoerig verteld over het proces tot het komen van een goede offerte, dat kan m.i. iets beknopter.

Â

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Gemeente Hilversum

E: 5.1.2.e@hilversum.nl Â |Â T: 5.1.2.e

Afgewisseld vrij op: woensdag of vrijdag

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@huizen.nl>

Verzonden: dinsdag 21 november 2023 16:41

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@zvhgv.nl>; 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e

der' <5.1.2.e@gooisemeren.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@belcombinatie.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@wijdemeren.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@wijdemeren.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Onderwerp: RE: Werkgroep Radicalisering&Extremisme/Maatschappelijke Onrust G&V

Hi allen,

Bijgaand de memo fenomeenanalyse en de communicatiestrategie. Verzoek aan jullie allen om deze stukken vÃ³rfafgaand aan het AVO van 30 november met jullie bestuurder besproken te hebben. Ik hoop dat we op deze manier weten te organiseren dat er in het DVC geen grote verrassingen vanuit de bestuurders meer komen.

Gr 5.1.2e

P.S.: Willen jullie mij even een kennisgeving van ontvangst sturen zodat ik weet of het in goede orde is aangekomen?

Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

From: "5.1.2.e 5.1.2.e"
Sent: Thu, 23 Nov 2023 15:37:31 +0100
To: "Top, Gerhard van den" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: Memo en communicatieplan fenomenenanalyse
Attachments: 20231121 Memo fenomeenanalyse DVC dec.docx, 20231026 Communicatie Fenomeenanalyse radicalisering en extremisme.docx

Goedemiddag Gerhard,

Hierbij de memo en het communicatieplan voor de fenomenenanalyse. Aan de hand van de input van het laatste PHO hebben wij een koppeling proberen te maken met Maatschappelijke Onrust. Het is echter niet mogelijk om deze koppeling volledig te maken. Dit komt vooral door onduidelijkheid over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden rondom Radicalisering/Polarisatie en Maatschappelijke Onrust in Midden-Nederland.

Momenteel zijn Bureau RVS en de Zorg- en Veiligheidshuizen nog in overleg over wie wat gaat doen. Voor zover ik weet, willen ze samenwerken aan het aanpakken van maatschappelijke onrust, waaronder radicalisering en polarisatie. Hierbij richt Bureau RVS zich meer op strategie en beleid, terwijl de Zorg- en Veiligheidshuizen de praktische kant (casuoverleg en het delen van signalen) van radicalisering en polarisatie voor hun rekening nemen. Hier is echter nog niet definitief een besluit op genomen.

Ik zal de memo en het communicatieplan en de overige agendapunten voor het DVC op 7 december op maandag 4 december agenderen.

Ik hoor graag wat je ervan vindt, zodat ik de memo en het communicatieplan nog kan aanscherpen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e | 5.1.2.e 5.1.2.e | 5.1.2.e | Gemeente
Hilversum | Dudokpark 1 | 1217 JE | Hilversum | www.hilversum.nl |

VERSLAG DVC GOOI EN VECHTSTREEK

Datum : Donderdag 14 september 2023

Tijdstip : 10.30 – 12.00 uur

Locatie : Gemeentehuis Bussum Van Eeden zaal, Brinklaan 35 te Bussum

Aanwezig:

5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e		5.1.2.e	5.1.2.e
5.1.2.e	Gerhard van den Top (voorzitter DVC), burgemeester gemeente		
Hilversum), 5.1.2.e	5.1.2.e		
5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e

Afwezig:

4.1.4

	5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e
	5.1.2.e		

	<p>4.1.4</p> <p>5.1.2.e</p>	
<p>Fenomeenanalyse radicalisering en extremisme</p>	<p>5.1.2.e geeft aan dat zijn plan was om de fenomeenanalyse vandaag te bespreken. Helaas is dit door capaciteitsproblemen vertraagd. Dit geeft hem de kans om de voorbereiding en communicatie te optimaliseren. Tijdens het volgende DVC op 7 december zal hier verder over worden gesproken. Een definitieve beslissing over het fenomeenonderzoek wordt uitgesteld naar een volgend DVC.</p> <p>Gerhard is in gesprek met moskeeën over hoe wij ze kunnen betrekken bij een duurzame samenwerking. Het is belangrijk om eerst een goed gesprek te voeren met de moskeeën voordat we dit onderzoek delen. De focus ligt niet enkel op de moskeeën; er wordt breder gekeken naar maatschappelijke onrust. Het is belangrijk om onderling goed af te stemmen hoe ons onderzoek aansluit bij de regionale strategie. De eerste bestuurlijke werkgroep is een goed moment om hierover van gedachten te wisselen.</p> <p>4.1.4</p> <p>5.1.2.e</p> <p>5.1.2.e</p> <p>5.1.2.e</p>	<p>5.1.2.e</p>

4.1.4

4.1.4

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

4.1.4

Actielijst	Wie	Onderwerp	Deadline
14-09-2023	5.1.2.e	Fenomeenonderzoek radicalisering en extremisme	07-12-2023
4.1.4	5.1.2.e		

CONCEPT

Agenda DVC GOOI EN VECHTSTREEK

Datum: : Donderdag 7 december 2023
Tijdstip : 14:30 uur – 16:00 uur
Locatie : Raadhuis Hilversum, Dudokpark 1

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
 5.1.2.e 5.1.2.e , Gerhard van den
 Top (voorzitter gemeente Hilversum), 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

	Tiid	Onderwerp	Doel	Door wie	Biilae	
4.1.4				5.1.2.e		
				5.1.2.e		
		5.1.2.e		5.1.2.e	5.1.2.e	
	5.	15:30 – 15:45	Fenomeenanalyse radicalisering en extremisme	Discussie & Vaststellen	5.1.2.e	Bijlage 6a, 6b en 6c
4.1.4				5.1.2.e		

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 13 Mar 2024 16:39:51 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@huizen.nl>
Subject: Fwd: Voorstel Verkenning Maatschappelijke Onrust
Attachments: Voorstel Verkenning Maatschappelijke Onrust (1).docx

Ook voor je de laatste versie.

Verzonden vanaf [Outlook voor Android](#)

From: 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
Sent: Wednesday, March 13, 2024 4:35:49 PM
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: Re: Voorstel Verkenning Maatschappelijke Onrust

Hierbij de aangepaste versie!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e | 5.1.2.e | Openbare Orde en Veiligheid | Gemeente Hilversum | Dudokpark 1 | 1217 JE | Hilversum | www.hilversum.nl

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
Verzonden: woensdag 13 maart 2024 13:41
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
Onderwerp: Voorstel Verkenning Maatschappelijke Onrust

Hele mooie basis ^{4.1.4} !

Ben benieuwd naar je reactie op mijn bijgesloten kanttekeningen.

Gr, 5.1.2.e

steller: 5.1.2.e

telefoonnummer: 5.1.2.e

onderwerp: Keuze tussen een fenomeenanalyse radicalisering en Extremisme of een verkenning Maatschappelijke Onrust

Voorstel

1. **Kiezen tussen:**
 - 1a. voortzetten van het fenomeenonderzoek Radicalisering en Extremisme zoals oorspronkelijk gepland.
 - 1b. Het niet voortzetten van het fenomeenonderzoek Radicalisering en Extremisme, en in plaats daarvan richten op een Verkenning Maatschappelijke Onrust.
2. Het bepalen van de kaders van de gekozen optie, ofwel voor de Verkenning Maatschappelijke Onrust of voor het voortzetten van het fenomeenonderzoek Radicalisering en Extremisme.

Samenvatting

Inleiding

Begin 2023 stelden we voor de Versterkingsgelden van NCTV in te zetten voor een fenomeenanalyse van Radicalisering en Extremisme. Door uitstel in september en december 2023, als gevolg van de gevoeligheden na het NTA-onderzoek, de beeldvorming en mogelijke schade aan de samenwerking met externe partners, rees er twijfel over de voortzetting van dit onderzoek. Het oorspronkelijke doel van deze analyse was inzicht verkrijgen in de huidige situatie en trends binnen radicalisering en extremistische stromingen, met bijzondere aandacht voor hoe het online landschap radicalisering beïnvloedt. Dit zou leiden tot het identificeren van belangrijke punten van zorg en het formuleren van aanbevelingen voor zowel lokale als districtelijke strategieën, signalering, informatiepositie en preventieve maatregelen.

In diverse ambtelijke en bestuurlijke overleggen is gediscussieerd over het al dan niet voortzetten van het fenomeenonderzoek. We overwegen de focus te verleggen naar een Verkenning Maatschappelijke Onrust, omdat binnen deze prioriteit meerdere opgaves bestaan die om een bredere verkenning van maatschappelijk ongenoegen vragen en die verder strekt dan een fenomeenanalyse radicalisering en extremisme. Het is van belang om in de driehoek de richting te bepalen. In het DVC van 22 mei wordt een definitief besluit genomen, wat voorbereid wordt door de bestuurlijk portefeuillehouders Radicalisering en Maatschappelijke Onrust.

Fenomeenanalyse Radicalisering en Extremisme

Het uitvoeren van een fenomeenanalyse in Gooi en Vechtstreek komt voort uit de behoefte om beter zicht te krijgen op de risico's van radicalisering en extremisme in ons district. Deze behoefte wordt gedreven door een mogelijk gebrek aan inzicht in mogelijke dreigingen zoals omschreven in het

Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland. Het onderzoek richt zich op het in kaart brengen van radicalisering en extremisme binnen verschillende stromingen, zoals rechtsextremisme, linksextremisme, jihadisme en anti-overheidsextremisme. Daarnaast biedt het ook aanbevelingen en handelingsperspectief om hiermee aan de slag te gaan. Het onderzoek zal transparant verlopen, met duidelijke communicatie naar de samenleving en vertrouwelijkheid voor deelnemers. Het omvat drie fasen: oriëntatie, uitvoering, en analyse inclusief surveys, groepsgesprekken, en interviews, om zo inzicht te verkrijgen en bij te dragen aan preventie en het versterken van de verbinding binnen de samenleving. Over de woordvoeringslijn moet goed nagedacht worden.

Verkenning Maatschappelijke Onrust

In de verschuiving naar een Verkenning Maatschappelijke Onrust leggen we de focus op het duidelijk in kaart brengen van de groepen binnen het district met maatschappelijk ongenoegen, en het opbouwen van contact en begrip voor de achterliggende oorzaken van deze ontevredenheid. Dit sluit aan bij de uitdagingen en doelen van Bureau RVS rondom Maatschappelijke Onrust. Het is een prioriteit om de informatievoorziening aan de veiligheidsdriehoek te verbeteren. Ook is het belangrijk proactief verbindingen te leggen en te onderhouden. Zo bouwen we een sterk netwerk op voor als er tijden van maatschappelijke spanningen komen. Verder ontwikkelen we een overzicht van (risico) groepen, kwetsbare locaties en personen. Daarnaast is het van belang om met stakeholders in dialoog te blijven en samen te werken, om effectief te kunnen reageren op en omgaan met de verschillende fases van maatschappelijke onrust.

Het uitvoeren van een Verkenning Maatschappelijke Onrust vereist een aanpak waarbij we gebruikmaken van bestaande middelen en samenwerkingen. Dit project hoeft niet veel extra kosten met zich mee te brengen als we, bijvoorbeeld in samenwerking met het bondgenotenoverleg, actief de dialoog met de verschillende groepen aangaan en samenwerken met onze partners.

Probleemstelling/doel

Dit voorstel is gericht op het bieden van duidelijkheid aan het DVC door een keuze te maken tussen het voortzetten van het fenomeenonderzoek naar radicalisering en extremisme of het initiëren van een Verkenning Maatschappelijke Onrust. Het is belangrijk om gezamenlijk duidelijkheid te verkrijgen over de doelgroep afbakening, doelstellingen, verwachte resultaten, methodologische benadering, tijdsframe, budget en de communicatiestrategie.

Argumenten

Argument voor de keuze van het fenomeenonderzoek Radicalisering en Extremisme

1. Het fenomeenonderzoek naar radicalisering en extremisme is van waarde voor het district Gooi en Vechtstreek omdat het inzichten biedt in de huidige en potentiële dreigingen, waaronder rechts-extremisme, links-extremisme, jihadisme en anti-institutioneel extremisme. Door actuele trends en ontwikkelingen inzichtelijk te maken, ondersteunt dit onderzoek het district bij het vormgeven van doeltreffende lokale en districtelijke aanpak. Het legt specifiek de invloed van het online landschap op radicalisering bloot en draagt bij aan het identificeren van prioriteiten en het formuleren van gerichte aanbevelingen voor preventieve maatregelen en signaleringsstructuren.

Argument voor de keuze van de verkenning Maatschappelijke Onrust

2. *De Verkenning Maatschappelijke Onrust biedt de mogelijkheid om de diverse groepen binnen het district die te maken hebben met maatschappelijk ongenoegen in kaart te brengen en inzicht te verkrijgen in de oorzaken van hun onvrede.*
Deze aanpak richt zich niet op specifieke vormen van radicalisering en extremisme, maar op algemeen maatschappelijk ongenoegen. Dit benadrukt het belang van het opbouwen van contact en het ontwikkelen van begrip voor deze onderliggende oorzaken. Deze aanpak maakt

het mogelijk om proactief en preventief te werken aan de onderliggende oorzaken van onvrede, wat kan leiden tot een effectievere (preventieve) aanpak en het verminderen van het wantrouwen van de overheid. Dit helpt bij het voorkomen van extremere vormen van onvrede, zoals polarisatie, radicalisering en extremisme. Bovendien wordt een overzicht van (risico) groepen, kwetsbare locaties en personen ontwikkeld.

Kanttekeningen

Kanttekening voor de keuze van het fenomeenonderzoek Radicalisering en Extremisme

1. *Het voortzetten van het fenomeenonderzoek naar radicalisering en extremisme wordt gehinderd door de gevoeligheid van het onderwerp, met name na het NTA onderzoek.*
Bestuurlijke zorgen over de beeldvorming en het risico op schade aan relaties met gemeenschappen benadrukken de noodzaak van een voorzichtige benadering. Deze benadering kan ook mogelijk leiden tot sociaal wenselijke antwoorden, want de kwaliteit van het onderzoek vermindert. Dit argument pleit voor het beëindigen van het fenomeenonderzoek, om potentiële spanningen te vermijden en het vertrouwen in de overheid te behouden.

Kanttekening voor de keuze van de verkenning Maatschappelijke Onrust

1. *Mogelijke vermindering van focus op radicalisering en extremisme.*
Door het beëindigen van het fenomeenonderzoek naar radicalisering en extremisme en de verschuiving naar maatschappelijke onrust, bestaat er een risico dat specifieke kennis en expertise op het gebied van radicalisering en extremisme minder prioriteit krijgen. Dit kan ertoe leiden dat subtiele signalen of ontwikkelingen op dit gebied minder aandacht krijgen. Het is echter belangrijk te benadrukken dat de politie, AIVD, NCTV en het Openbaar Ministerie actief blijven in de opsporing en het doen van onderzoek van mogelijke risico's. De gemeente speelt vooral een rol in het preventieve veld, gericht op vroegsignalering en het leggen van contact met inwoners.
2. *De Versterkingsgelden van het NCTV zijn specifiek bedoeld voor initiatieven tegen radicalisering en extremisme.*
Indien we kiezen tegen het uitvoeren van een fenomeenonderzoek en in plaats daarvan een Verkenning Maatschappelijke Onrust overwegen, kunnen deze gelden niet voor deze verkenning worden ingezet. Echter, ze kunnen wel aangewend worden voor andere projecten die zich richten op de aanpak van radicalisering en extremisme. Momenteel wordt uitgezocht waar deze Versterkingsgelden in de aanpak van radicalisering en extremisme wel voor ingezet kunnen worden. We kunnen nog steeds gebruik maken van dit budget, alleen dan voor andere projecten.

Financiën, middelen & capaciteit

Bij het kiezen tussen een fenomeenanalyse van Radicalisering en Extremisme en een Verkenning Maatschappelijke Onrust is het belangrijk om rekening te houden met de beschikbaarheid van financiën, middelen en capaciteit. Voor het fenomeenonderzoek heeft de NCTV specifieke middelen toegekend, gericht op het tegengaan van radicalisering en extremisme. Een overgang naar de Verkenning Maatschappelijke Onrust betekent dat we deze financiering opnieuw moeten beoordelen, aangezien de NCTV-middelen hier niet voor bestemd zijn. Dit vraagt van elke gemeente om, afhankelijk van de lokale behoeften en vormgeving van de verkenning, eigen middelen in te zetten.

De beschikbare middelen van het NCTV kunnen wel ingezet worden voor andere activiteiten gericht op radicalisering en extremisme, dus we raken de gelden niet kwijt.

Uitvoering

In de aanloop naar de definitieve keuze tussen de fenomeenanalyse van Radicalisering en Extremisme en de Verkenning Maatschappelijke Onrust is het belangrijk om een heldere koers te bepalen binnen de veiligheidsdriehoek. Deze stap is van belang voor het efficiënt inrichten van de uitvoeringsfase. Het richtinggevende advies vanuit de veiligheidsdriehoek zal als basis dienen voor de inzet van de voorbereiding van het DVC van 22 mei waar een definitief besluit wordt genomen, wat voorbereid wordt door de bestuurlijk portefeuillehouders Radicalisering en Maatschappelijke Onrust.

steller: 5.1.2.e
onderwerp: Agenda basisteamdriehoek 28/3/2024

Voorstel

1. Kennis te nemen van de inhoud van de agenda voor het basisteamdriehoek.
2. Verkenning van standpunten rondom de onderwerpen “Verkenning Maatschappelijke Onrust” en “Bondgenotenoverleg”.

Inleiding

In de AVO voor de volgende basisteamdriehoek is overeenstemming gevonden over de volgende agendapunten:

	Tijd	Wat
1.	9.30	Opening en mededelingen
2	9.32	Verslag vorige vergadering
4.1.4		
4	9.40	4.1.4
5	9.45	Maatschappelijke Onrust <ul style="list-style-type: none">• Verkenning Maatschappelijke Onrust (15min)• Bondgenotenoverleg (5min)• Presentatie complexe demonstraties, oefening juni en handelingskader demonstraties (30 min)
6	10.35	4.1.4
7	10.40	4.1.4
8	10.50	4.1.4
9	10.55	Rondvraag en sluiting

Doelstelling

Deze memo is bedoeld om, naast inzicht in de volledige agenda voor de basisteamdriehoek, ook in te zoomen op de onderdelen van het agendapunt Maatschappelijke Onrust.

Argumenten

1. Verkenning Maatschappelijke Onrust
Een Verkenning op Maatschappelijke Onrust kan uitkomst bieden als variant op een fenomeenanalyse.
Er wordt momenteel ambtelijke afstemming gezocht met de portefeuillehouders van de thema's Maatschappelijke Onrust (burgemeester van Wijdmeren) en Radicalisering & Extremisme (burgemeester van Huizen) om richting te geven aan de langsepende discussie over het wel of niet instemmen met het verrichten van een fenomeenanalyse in ons district. Een optie die we vanuit Hilversum willen bespreken is een zogenaamde verkenning op Maatschappelijke Onrust. Hierover is een memo opgesteld om de

dilemma's van een fenomeenanalyse te beschrijven en de mogelijke voor- en nadelen van de eventuele nieuwe verkenning Maatschappelijke Onrust uiteen te zetten. Door dit punt in de driehoek te bespreken, willen we alvast de standpunt ophalen die relevant kunnen zijn bij het voorbereiden van toekomstige memo's voor het DVC van mei 2024 over de fenomeenanalyse en andere varianten daarop.

2. Bondgenotenoverleg

De bondgenoten methodiek ligt gevoelig, maar is onmisbaar binnen het thema Maatschappelijke Onrust. De Bondgenoten methodiek maakt onderdeel uit van het programmaplan Maatschappelijk Onrust van het RVS. Het is een methodiek met vaste processtappen en is bedoeld om, samen met daarvoor geselecteerde bondgenoten, te werken aan allianties die van meerwaarde kunnen zijn in tijden van maatschappelijke spanningen. Deze methodiek is enkele jaren geleden in Hilversum toegepast en werd twee jaar geleden overschaduwd door het NTA rapport naar radicalisering en extremisme. Voor de vernieuwing van de methodiek in Hilversum zijn door politie en gemeente zo'n 10 beoogde kandidaten uit relevante lagen en organisaties van Hilversum benaderd. Met de vertegenwoordigers van moskeeën, waar de gevoeligheid rondom het NTA het grootst aanwezig is, is tot op heden niet gelukt om een afspraak te plannen. De andere kandidaten die al aan het woord zijn geweest, zijn zeer enthousiast over de vernieuwing die nu aan deze methodiek wordt gegeven. De burgemeester vindt het belangrijk dat er goed nagedacht wordt over de inhoud van de uitnodiging voor de startbijeenkomst, die halverwege mei 2024 gepland staat. Met name de doelstelling van het bondgenotenoverleg moet zodanig worden verwoord dat het kan bijdragen aan het herstellen van het vertrouwen in de overheid. Een eerste conceptbrief zal naar verwachting begin april 2024 gereed zijn en bespreking van dit punt in de driehoek kan helpen met het inzichtelijke maken van wat de gewenste kernboodschap wordt. In deze brief willen we verder rekening houden met de volgende kaders:

- De noodzaak van de bondgenoten methodiek in een snel veranderende maatschappij binnen en buiten Nederland is groot.
- Meer inspraak van deelnemers is nodig voor synergie binnen het overleg.
- Open en transparante agenda's die door deelnemers zelf worden vormgegeven.
- Robuuste agendering van het Bondgenoten-overleg door vaste aanspreekpersonen bij politie en gemeente.
- De behoefte vanuit een overgrote meerderheid van partners zelf naar voortzetting van het Bondgenoten-overleg vanwege goede ervaringen uit het verleden.

Kanttekeningen

1. De eindbeslissing over de fenomeenanalyse zal pas in het DVC van mei 2024 worden genomen. In aanloop daarnaartoe is het van meerwaarde om te verkennen hoe een alternatief daarop eruit kan zien en welke kaders we hieraan zouden willen stellen.
2. Door het NCTV is aangegeven dat de versterkingsgelden voor een fenomeenanalyse ook kunnen worden gebruikt voor het versterken van de signaleringsfunctie van een bondgenotenoverleg. Hiermee wordt voorkomen dat subsidies verloren gaan bij het niet verder te gaan met zeer gevoelige fenomeenanalyse.

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 25 Mar 2024 10:14:54 +0100
To: "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: FW: Voorbereidende stukken basisteamdriehoek 28/3
Attachments: Agenda basisteamdriehoek 28-03-2024.pdf, 5b. 4.1.4 5a. Voorstel Verkenning Maatschappelijke Onrust.pdf, 4.1.4
4.1.4
4.1.4
4.1.4

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e | Gemeente Hilversum

E: 5.1.2.e@hilversum.nl | T: 5.1.2.e

Afgewisseld vrij op: woensdag of vrijdag

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 20 maart 2024 15:52
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@wijdemeren.nl>; 5.1.2.e@politie.nl; 5.1.2.e@politie.nl; 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
Onderwerp: Voorbereidende stukken basisteamdriehoek 28/3

Beste mensen,

Zoals afgesproken, doe ik jullie alvast de stukken toekomen ter voorbereiding op de basisteamdriehoek van volgende week.

Aanstaande maandag zal door 5.1.2.e de definitieve agenda nog worden nagestuurd naar alle driehoek-leden.

Mocht dit nog vragen bij jullie oproepen, kom gerust op de lijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e | Gemeente Hilversum

E: 5.1.2.e [@hilversum.nl](mailto:5.1.2.e@hilversum.nl) | T: 5.1.2.e

Afgewisseld vrij op: woensdag of vrijdag

Agenda basisteamdriehoek Wijdmeren- Hilversum

Datum : donderdag 28 maart
Tijdstip : 09:30 – 11:00 uur
Locatie : Raadhuis Hilversum, Dudokpark 1 (B&W Kamer)

Genodigden: 5.1.2.e Gerhard van den Top, 5.1.2.e
 en 5.1.2.e

Gasten: 5.1.2.e 5.1.2.e)

	Tijd	Wat	Doel	Door wie	Bijlage
1.	9.30	Opening en mededelingen	Mededelen	Dhr. Van den Top	
2	9.32	Verslag vorige vergadering	Vaststellen	Dhr. Van den Top	1
3	9.35	4.1.4			
4	9.40				
5	9.45	Maatschappelijke Onrust <ul style="list-style-type: none"> • Verkenning Maatschappelijke Onrust (15min) • Bondgenotenoverleg (5min) • Oefening juni en handelingskader demonstraties (30min) 	Kennisnemen van / discussie / besluiten	5.1.2.e	
6	10.35	4.1.4			
7	10.40				
8	10.50				
9	10.55	Rondvraag en sluiting	Allen		

steller: 5.1.2.e

telefoonnummer 5.1.2.e

onderwerp: Verkenning Maatschappelijke Onrust als variant op een fenomeenanalyse radicalisering en Extremisme.

Voorstel

1. Bepreken van de dilemma's die kleven aan het uitvoeren van een fenomeenanalyse en de voor-en nadelen van een brede Verkenning op Maatschappelijke Onrust.
2. Het bepalen van de kaders van de gekozen optie, ofwel voor de Verkenning Maatschappelijke Onrust of voor het voortzetten van het fenomeenonderzoek Radicalisering en Extremisme.

Samenvatting

Inleiding

Begin 2023 stelden we voor de Versterkingsgelden van NCTV in te zetten voor een fenomeenanalyse van Radicalisering en Extremisme. Door uitstel in september en december 2023, als gevolg van de gevoeligheden na het NTA-onderzoek, de beeldvorming en mogelijke schade aan de samenwerking met externe partners, rees er twijfel over de voortzetting van dit onderzoek. Het oorspronkelijke doel van deze analyse was inzicht verkrijgen in de huidige situatie en trends binnen radicalisering en extremistische stromingen, met bijzondere aandacht voor hoe het online landschap radicalisering beïnvloedt. Dit zou leiden tot het identificeren van belangrijke punten van zorg en het formuleren van aanbevelingen voor zowel lokale als districtelijke strategieën, signalering, informatiepositie en preventieve maatregelen.

In diverse ambtelijke en bestuurlijke overleggen is gediscussieerd over het al dan niet voortzetten van het fenomeenonderzoek. We overwegen de focus te verleggen naar een Verkenning Maatschappelijke Onrust, omdat binnen deze prioriteit meerdere opgaves bestaan die om een bredere verkenning van maatschappelijk ongenoegen vragen en die verder strekt dan een fenomeenanalyse radicalisering en extremisme. Het is van belang om in de driehoek de richting te bepalen. In het DVC van 22 mei wordt een definitief besluit genomen, wat voorbereid wordt door de bestuurlijk portefeuillehouders Radicalisering en Maatschappelijke Onrust.

Fenomeenanalyse Radicalisering en Extremisme

Het uitvoeren van een fenomeenanalyse in Gooi en Vechtstreek komt voort uit de behoefte om beter zicht te krijgen op de risico's van radicalisering en extremisme in ons district. Deze behoefte wordt gedreven door een mogelijk gebrek aan inzicht in mogelijke dreigingen zoals omschreven in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland. Het onderzoek richt zich op het in kaart brengen van radicalisering en extremisme binnen verschillende stromingen, zoals rechtsextremisme, linksextremisme, jihadisme en anti-overheidsextremisme. Daarnaast biedt het ook aanbevelingen en handelingsperspectief om hiermee

aan de slag te gaan. Het onderzoek zal transparant verlopen, met duidelijke communicatie naar de samenleving en vertrouwelijkheid voor deelnemers. Het omvat drie fasen: oriëntatie, uitvoering, en analyse inclusief surveys, groepsgesprekken, en interviews, om zo inzicht te verkrijgen en bij te dragen aan preventie en het versterken van de verbinding binnen de samenleving. Over de woordvoeringslijn moet goed nagedacht worden.

Verkenning Maatschappelijke Onrust

In de verschuiving naar een Verkenning Maatschappelijke Onrust leggen we de focus op het duidelijk in kaart brengen van de groepen binnen het district met maatschappelijk ongenoegen, en het opbouwen van contact en begrip voor de achterliggende oorzaken van deze ontevredenheid. Dit sluit aan bij de uitdagingen en doelen van Bureau RVS rondom Maatschappelijke Onrust. Het is een prioriteit om de informatievoorziening aan de veiligheidsdriehoek te verbeteren. Ook is het belangrijk proactief verbindingen te leggen en te onderhouden. Zo bouwen we een sterk netwerk op voor als er tijden van maatschappelijke spanningen komen. Verder ontwikkelen we een overzicht van (risico) groepen, kwetsbare locaties en personen. Daarnaast is het van belang om met stakeholders in dialoog te blijven en samen te werken, om effectief te kunnen reageren op en omgaan met de verschillende fasen van maatschappelijke onrust. Het uitvoeren van een Verkenning Maatschappelijke Onrust vereist een aanpak waarbij we gebruikmaken van bestaande middelen en samenwerkingen. Dit project hoeft niet veel extra kosten met zich mee te brengen als we, bijvoorbeeld in samenwerking met het bondgenotenoverleg, actief de dialoog met de verschillende groepen aangaan en samenwerken met onze partners.

Probleemstelling/doel

Dit voorstel is gericht op het bieden van duidelijkheid aan het DVC door een keuze te maken tussen het voortzetten van het fenomeenonderzoek naar radicalisering en extremisme of het initiëren van een Verkenning Maatschappelijke Onrust. Het is belangrijk om gezamenlijk duidelijkheid te verkrijgen over de doelgroep afbakening, doelstellingen, verwachte resultaten, methodologische benadering, tijdsframe, budget en de communicatiestrategie.

Argumenten

Argument voor de keuze van het fenomeenonderzoek Radicalisering en Extremisme

1. Het fenomeenonderzoek naar radicalisering en extremisme is van waarde voor het district Gooi en Vechtstreek omdat het inzichten biedt in de huidige en potentiële dreigingen, waaronder rechts-extremisme, links-extremisme, jihadisme en anti-institutioneel extremisme. Door actuele trends en ontwikkelingen inzichtelijk te maken, ondersteunt dit onderzoek het district bij het vormgeven van doeltreffende lokale en districtelijke aanpak. Het legt specifiek de invloed van het online landschap op radicalisering bloot en draagt bij aan het identificeren van prioriteiten en het formuleren van gerichte aanbevelingen voor preventieve maatregelen en signaleringsstructuren.

Argument voor de keuze van de verkenning Maatschappelijke Onrust

2. *De Verkenning Maatschappelijke Onrust biedt de mogelijkheid om de diverse groepen binnen het district die te maken hebben met maatschappelijk ongenoegen in kaart te brengen en inzicht te verkrijgen in de oorzaken van hun onvrede.*

Deze aanpak richt zich niet op specifieke vormen van radicalisering en extremisme, maar op algemeen maatschappelijk ongenoegen. Dit benadrukt het belang van het opbouwen van contact en het ontwikkelen van begrip voor deze onderliggende oorzaken. Deze aanpak maakt het mogelijk om proactief en preventief te werken aan de onderliggende oorzaken van onvrede, wat kan leiden tot een effectievere (preventieve) aanpak en het verminderen van het wantrouwen van de overheid. Dit helpt bij het voorkomen van extremere vormen van onvrede, zoals polarisatie, radicalisering en extremisme. Bovendien wordt een overzicht van (risico) groepen, kwetsbare locaties en personen ontwikkeld.

Kanttekeningen

Kanttekening voor de keuze van het fenomeenonderzoek Radicalisering en Extremisme

1. *Het voortzetten van het fenomeenonderzoek naar radicalisering en extremisme wordt gehinderd door de gevoeligheid van het onderwerp, met name na het NTA onderzoek.*
Bestuurlijke zorgen over de beeldvorming en het risico op schade aan relaties met gemeenschappen benadrukken de noodzaak van een voorzichtige benadering. Deze benadering kan ook mogelijk leiden tot sociaal wenselijke antwoorden, want de kwaliteit van het onderzoek vermindert. Dit argument pleit voor het beëindigen van het fenomeenonderzoek, om potentiële spanningen te vermijden en het vertrouwen in de overheid te behouden.

Kanttekening voor de keuze van de verkenning Maatschappelijke Onrust

1. *Mogelijke vermindering van focus op radicalisering en extremisme.*
Door het beëindigen van het fenomeenonderzoek naar radicalisering en extremisme en de verschuiving naar maatschappelijke onrust, bestaat er een risico dat specifieke kennis en expertise op het gebied van radicalisering en extremisme minder prioriteit krijgen. Dit kan ertoe leiden dat subtiele signalen of ontwikkelingen op dit gebied minder aandacht krijgen. Het is echter belangrijk te benadrukken dat de politie, AIVD, NCTV en het Openbaar Ministerie actief blijven in de opsporing en het doen van onderzoek van mogelijke risico's. De gemeente speelt vooral een rol in het preventieve veld, gericht op vroegsignalering en het leggen van contact met inwoners.
2. *De Versterkingsgelden van het NCTV zijn specifiek bedoeld voor initiatieven tegen radicalisering en extremisme.*
Indien we kiezen tegen het uitvoeren van een fenomeenonderzoek en in plaats daarvan een Verkenning Maatschappelijke Onrust overwegen, kunnen deze gelden niet zomaar voor deze verkenning worden ingezet. Echter, ze kunnen wel aangewend worden voor andere projecten die zich richten op de aanpak van radicalisering en extremisme zoals het versterken van de signaalfunctie van het bondgenotenoverleg. Momenteel wordt uitgezocht of deze Versterkingsgelden in de aanpak van radicalisering en extremisme, met enige aanpassing, toch aangewend kunnen worden voor (onderdelen van) een verkenning Maatschappelijke Onrust.

Financiën, middelen & capaciteit

Bij het kiezen tussen een fenomeenanalyse van Radicalisering en Extremisme en een Verkenning Maatschappelijke Onrust is het belangrijk om rekening te houden met de beschikbaarheid van financiën, middelen en capaciteit. Voor het fenomeenonderzoek heeft de NCTV specifieke middelen toegekend, gericht op het tegengaan van radicalisering en extremisme. Een overgang naar de Verkenning Maatschappelijke Onrust betekent dat we deze financiering opnieuw moeten beoordelen, aangezien de NCTV-middelen hier niet direct voor bestemd zijn. De beschikbare middelen van het NCTV kunnen wel ingezet worden voor andere activiteiten gericht op radicalisering en extremisme, dus we raken de gelden niet kwijt.

Uitvoering

In de aanloop naar de definitieve keuze tussen de fenomeenanalyse van Radicalisering en Extremisme en de Verkenning Maatschappelijke Onrust is het belangrijk om een heldere koers te bepalen binnen de veiligheidsdriehoek. Deze stap is van belang voor het efficiënt inrichten van de uitvoeringsfase. Het richtinggevende advies vanuit de veiligheidsdriehoek zal als basis dienen voor de inzet van de voorbereiding van het DVC van 22 mei waar een definitief besluit wordt genomen, wat voorbereid wordt door de bestuurlijk portefeuillehouders Radicalisering en Maatschappelijke Onrust.

steller: 5.1.2.e / 5.1.2.e
onderwerp: Capaciteitsvraag Maatschappelijke Onrust

Voorstel

1. Kennis te nemen van de minimale ambtelijke capaciteit die benodigd is om op een goede manier invulling te geven aan de doelen binnen het thema Maatschappelijke Onrust, en slim omgaan met de beschikbare capaciteit binnen de Gooi Zuid gemeenten en de samenwerking op districtsniveau.

Inleiding

Het thema Maatschappelijke Onrust is belangrijk in zowel Wijdmeren als in Hilversum en is onderdeel van het Integraal Veiligheidsplan (IVP). Op districtsniveau werken we samen aan doelen zoals beschreven in de Regionale Veiligheidsstrategie (RVS). Daarnaast zijn er lokale doelen opgesteld in de IVP's, vertaald in een stoplichtmodel. Dit thema is nog in de beginfase, wat betekent dat er veel werk verzet wordt en er steeds meer capaciteit nodig is. Dit was onderwerp van gesprek tijdens het DVC van 29 februari 2024. Hier is de noodzaak erkend om capaciteit toe te wijzen om Maatschappelijke Onrust beheersbaar te houden. Deze inzet wordt telkens afgewogen tegen de doelen op andere belangrijke thema's, zowel lokaal als op districtsniveau, met aandacht voor de haalbaarheid van deze doelen. Binnen de ambtelijke werkgroep Maatschappelijke Onrust is nagedacht over hoe deze capaciteitsvraag inzichtelijk kan worden gemaakt.

Doelstelling

Deze memo geeft inzicht in de benodigde inzet voor het thema Maatschappelijke Onrust binnen het basisteam Zuid. Ook wordt een voorstel gedaan om binnen de beschikbare capaciteit de doelen op lokaal, basisteam en districtsniveau te behalen.

Argumenten

1. Structurele én flexibele inzet.
Capaciteit is vereist om de gestelde doelen te blijven behalen.
Samenwerking en netwerkonderhoud vragen om doorlopende aandacht. Hieronder vallen structurele overlegvormen zoals casusoverleg radicaliseren, ambtelijke werkgroepen, bondgenotenoverleg en ambtelijke ondersteuning ten behoeve van lokale en regionale bestuurlijke gremia. Tegelijkertijd wordt binnen de beschikbare tijd ook gewerkt aan de meer dynamische doelen uit de termijnagenda zoals het in kaart brengen van kwetsbare locaties en personen, het optimaliseren van de informatiepositie van de driehoek, ontwikkelen van handelingskaders en het regievoeren op incidenten gerelateerd aan Maatschappelijke Onrust.
2. Lokale context en draagkracht leidend.
Elke gemeente heeft zijn eigen context en daarmee een verschillende capaciteitsbehoefte.
De districtelijke termijnagenda heeft uitgewezen dat het thema niet overal evenveel prioriteit kan krijgen. Dit wordt onder meer verklaard doordat dit thema ook niet overal om evenveel urgentie vraagt. Zo wordt er in centrumgemeente Hilversum, waar de lokale context om meer ambtelijke capaciteit vraagt, gemiddeld door twee tot drie ambtenaren - naast andere portefeuilles - tegelijkertijd gewerkt aan Maatschappelijke Onrust. In gemeente Wijdmeren daarentegen, die een andere context kent en waarin meerdere geprioriteerde thema's door een beperkt aantal ambtenaren wordt gedragen, kan maar zeer beperkt worden ingezet en wordt hier dan ook gemiddeld 0.1 FTE per week aan besteed. Ondanks deze verschillen, willen we wel een bepaalde basisnorm neerzetten (de doelen uit het stoplichtmodel) en moeten we slim omgaan met de beschikbare capaciteit en gebruik maken van elkaar, van elkaars kennis en kunde en hier een slimme verdeling in maken.

Samen de lasten dragen

Maatwerk per gemeente is belangrijk, maar er is ook gezamenlijk commitment nodig om strategische doelen te behalen.

Dit vertalen we in Gooi & Vechtreek in een verdeling van de gestelde termijndoelen. Zo nemen de gemeentes Hilversum en Huizen het voortouw in de ontwikkeling van een bondgenotenoverleg, maakt de politie zich hard om kwetsbare personen en locaties in kaart te brengen en spant het Zorg en Veiligheidshuis zich in om de kwaliteit van het casusoverleg radicalisering te borgen. Tegelijkertijd wordt binnen de ambtelijke districtelijke werkgroep kennis uitgewisseld over best-practices en bruikbare tools zoals handelingskaders. Op deze wijze willen we slim omgaan met onze beschikbare capaciteit en samen de lasten dragen. Wanneer we grote knelpunten signaleren, zullen we dit vervolgens in toekomstige driehoeken agenderen.

Kanttekeningen

1. Maatschappelijke onrust is moeilijk meetbaar.
2. Meer inzet is nodig in de startfase van het thema.
3. Door als district samen op te trekken, wordt effectief omgegaan met de beschikbare capaciteit.

CONCEPT VERSLAG

Naam overleg : Adviescollege Veiligheid
Datum : 27 maart 2024
Tijdstip : 9-10.30 uur
Locatie : Collegekamer Stadskantoor Utrecht, 21^e verdieping

Nr	Agendapunt	Toelichting	Afspraken
4.1.4			

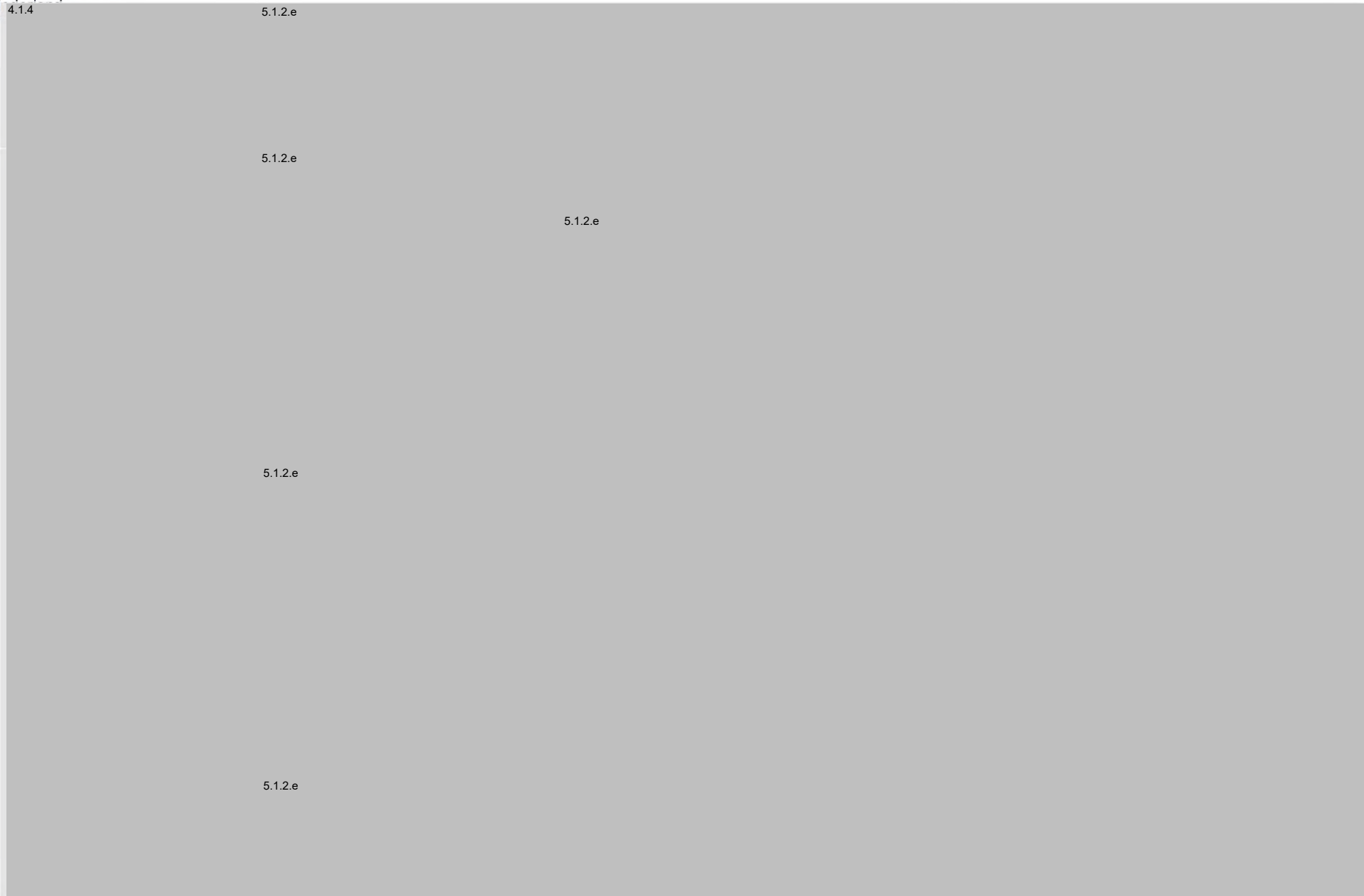
5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

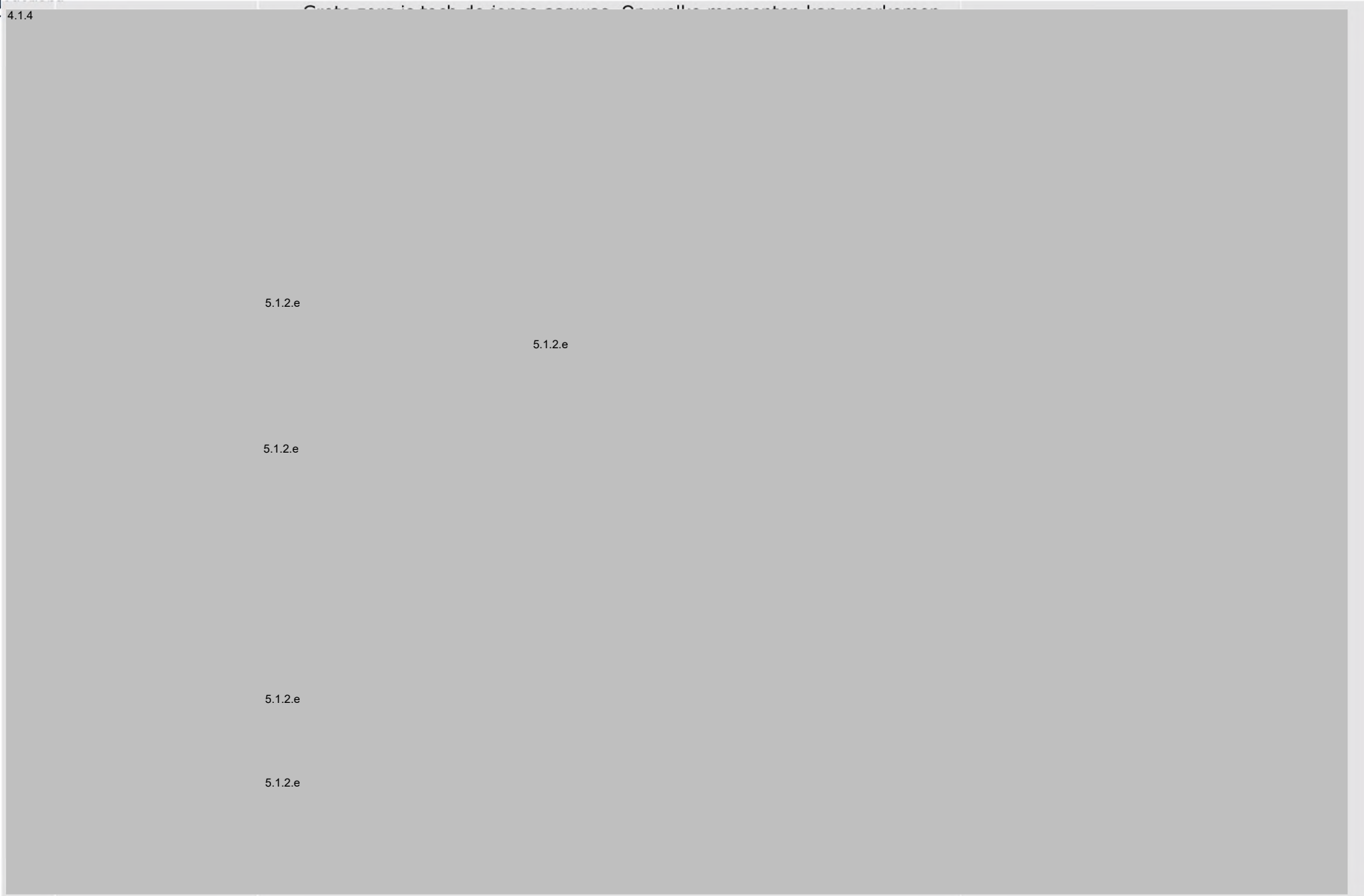
5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

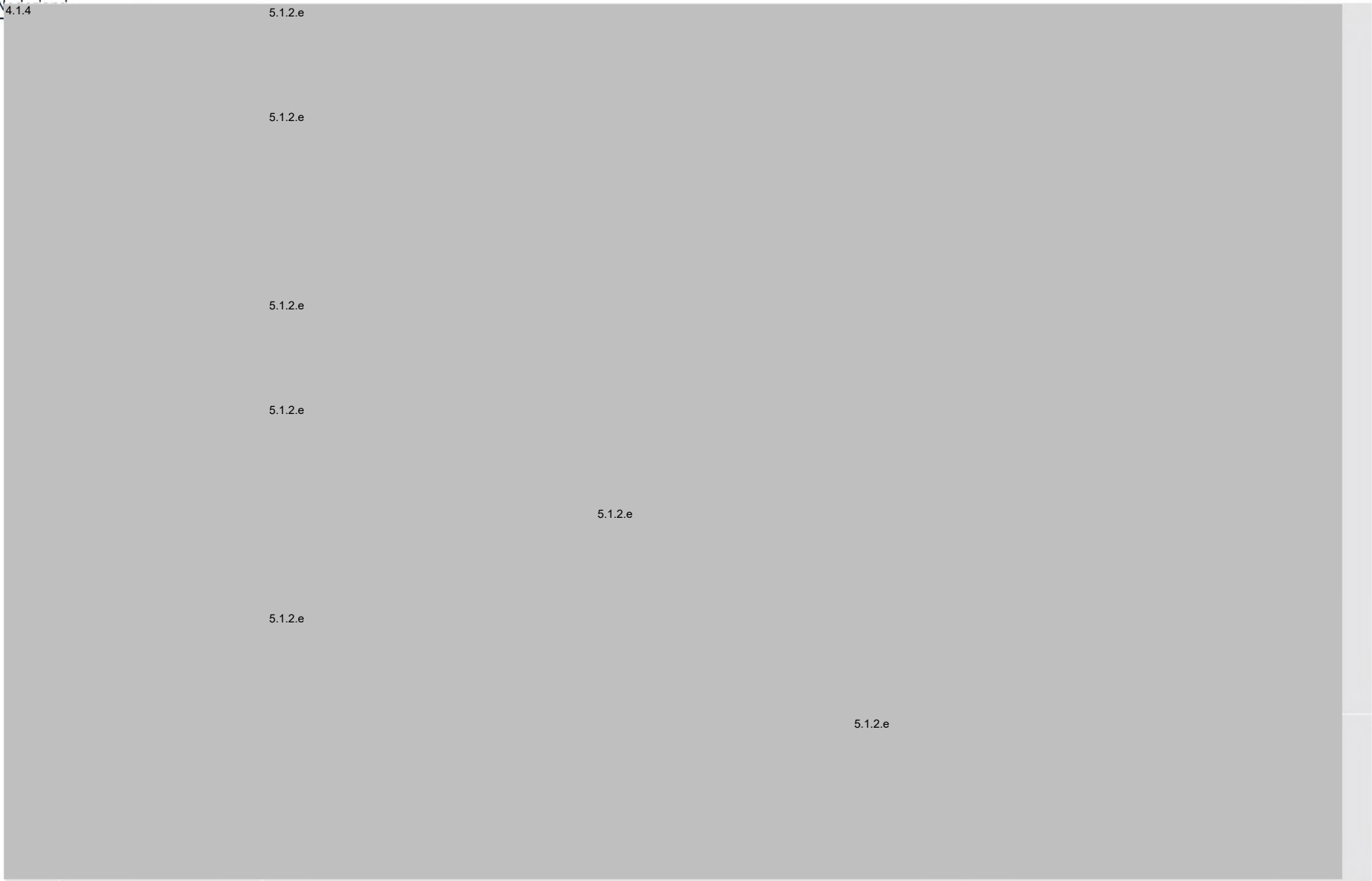
5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

4.1.4

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

- Het 'fenomeenonderzoek' door NTA heeft de relatie met de moskeeën in Hilversum/district Gooi en Vechtstreek verstoord. Het heeft veel inspanning gekost om de relatie weer te herstellen en uit de groef van het fenomeenonderzoek te komen.

In plaats van een fenomeenonderzoek vindt nu een maatschappelijke verkenning plaats naar maatschappelijke onrust. Dat doen we vanuit verbinding, en dat onderzoek is breder dan alleen moskeeën.

4.1.4

4.1.4

8. Rondvraag en Sluiting

10.30 uur

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 25 Apr 2024 14:20:47 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@huizen.nl>; "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: 5a. Voorstel Verkenning Maatschappelijke Onrust.pdf
Attachments: 5a. Voorstel Verkenning Maatschappelijke Onrust.pdf

He 5.1.2.e

Zoals toegezegd hierbij de notitie die we hebben voorbereid ter bespreking van het onderwerp VMO in de laatste basisteamdriehoek van Zuid. Hopelijk heb je hier iets aan bij het opstellen van je memo voor het DVC.

Gr, 5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 11 Nov 2024 16:12:38 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: Agendapunt PHO 18-11: Bondgenotenoverleg
Attachments: image008.jpg, image009.png, image010.png, image011.png, image012.png, image013.png, image014.png, image015.png, image016.png, Uitnodigingsbrief moskeeën.pdf, Reactie uitnodiging moskeeën.pdf

Hoi 5.1.2.e

Op advies van 5.1.2.e heb ik voor het AO van deze week een agendapunt via IBABS ingebracht. Hoewel het niet conform de nieuwe structuur van onze PHO-voorbereidingen is, hechten we wel waarde aan het inspelen op de actualiteit. In de toelichting van dit agendapunt heb ik het volgende uiteengezet, hopelijk is dit voldoende voor de bespreking in het AO van deze week.

Aanleiding

Op 26-09-2014 is namens het bondgenotenoverleg een uitnodiging verzonden naar de Hilversumse moskeebesturen voor deelname aan het vernieuwde bondgenotenoverleg (zie bijgesloten uitnodiging).

Reactie moskeeën

Op deze uitnodiging is op 4-11-2024 een reactie binnengekomen (zie bijgesloten reactie). Deze reactie is naar alle bondgenoten doorgezet en zal naar alle waarschijnlijkheid geagendeerd worden in de volgende bijeenkomst met bondgenoten op dinsdag 26-11-2024.

In deze reactie wordt door de bestuurders van moskeeën de waardering uitgesproken voor de uitnodiging. Er wordt tegelijkertijd aangegeven dat de besturen liever de positieve gesprekken willen afwachten die momenteel worden gevoerd met de gemeente Hilversum, met als doel het herstellen van vertrouwen. Deelname aan het bondgenotenoverleg komt voor de moskeeën te vroeg, hoewel men in de tussentijd informeel graag de samenwerking op relevante thema's blijft zoeken met de overige bondgenoten.

Voortgang gesprekken

Op maandag 21 oktober j.l. heeft er een vervolgoverleg op ambtelijk niveau plaatsgevonden met bestuursleden van de Hilversumse moskeeën. Dit overleg heeft een positieve verloop gekend, alhoewel de moskeebesturen zich vooral lijken te focussen op wat de gemeente 'beter kan doen' in plaats van op samenwerking. Een klein succes is dat zij nu met communicatie overleggen over hoe zij hun achterban beter kunnen bereiken. Voor de rest ligt hun nadruk echter vooral op verbeteringen in onze dienstverlening. Er is een vervolgoverleg gepland op 16-12-2024.

Voorgestelde besluit

Gevraagd wordt om vervolgstappen te formuleren ten aanzien van de reactie van de moskeebesturen en het voorgestelde tempo waarmee er door hen naar "herstel" wordt gewerkt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@hilversum.nl](mailto:5.1.2.e@hilversum.nl) | T: 5.1.2.e

Afgewisseld vrij op: woensdag of vrijdag

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Verzonden: maandag 11 november 2024 15:13

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Onderwerp: Re: uitnodiging

Hoi heren,

Ja eens, goed om dit in het Pho te bespreken met Gerhard. Waarbij we moeten waken dat alleen zij het tempo bepalen van 'herstel,' het is wederkerig. Dus ook benieuwd naar welke stappen we nu concreet zetten en welke rol Gerhard hier in kan vervullen.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Op 11 nov 2024 om 14:42 heeft 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl> het volgende geschreven:

Ha

Ik heb dit nog niet gedeeld met Gerhard, omdat ik het graag bij jou wilde houden; het is immers jouw portefeuille. Het leek me handig en prettig voor jou. Laten we dit bespreken in het PHO van aanstaande maandag. Voeg de mail, inclusief een toelichting, toe in IBABS met het doel om vervolgstappen te formuleren. Vermeld ook dat we halverwege december opnieuw met de vertegenwoordigers van de moskeeën in gesprek gaan. We redden dat niet de nieuw voorgestelde structuur, maar wel belangrijk om snel in te spelen op actualiteiten. Qua IBABS formaliteit is dit dan ook geen spannende. @5.1.2.e

5.1.2.e eens?

Ik merk wel dat zij zich vooral focussen op wat de gemeente 'beter kan doen' in plaats van op samenwerking. Een klein succes is dat zij nu met communicatie overleggen over hoe zij hun achterban beter kunnen bereiken. Voor de rest ligt hun nadruk echter vooral op verbeteringen in onze dienstverlening.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e | 5.1.2.e 5.1.2.e | 5.1.2.e |
Gemeente Hilversum | Dudokpark 1 | 1217 JE | Hilversum | www.hilversum.nl |

<image008.jpg>

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
Verzonden: maandag 11 november 2024 14:19
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
Onderwerp: FW: uitnodiging
Urgentie: Hoog

He 5.1.2.e

Voordat in onderstaande reactie van de moskeeënbestuurders doorzet naar al onze bondgenoten, vind je het relevant om het ook met Gerhard vooraf te delen? Ik weet niet in hoeverre dit al bekend was?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e | Team Samenleving | Gemeente Hilversum

5.1.2.e

E: 5.1.2.e@hilversum.nl | T: 5.1.2.e

Afgewisseld vrij op: woensdag of vrijdag

<[image009.png](#)>

-

<[image010.png](#)>

-

<image011.png>

-

<image012.png>

-

<image013.png>

-

<image014.png>

-

<image015.png>

Van: [redacted] <[redacted]@rocva.nl>

Verzonden: dinsdag 5 november 2024 19:13

Aan: [redacted] <[redacted]@hilversum.nl>

Onderwerp: Fw: uitnodiging

Urgentie: Hoog

Dag [redacted]

Kun jij dit doorsturen naar alle bondgenoten?

Vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

T [redacted] | **M** [redacted]

(ma t/m do)

[redacted]@rocva.nl

www.rocva.nl

MBO College Hilversum

[redacted] [redacted]

<image016.png>

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @outlook.com>

Verzonden: maandag 4 november 2024 12:10

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @rocva.nl>

CC: 5.1.2.e @hotmail.com <5.1.2.e @hotmail.com>; info@moskeelfath.nl <info@moskeelfath.nl>; 5.1.2.e @hotmail.com 5.1.2.e @hotmail.com>; info@centrumalamal.nl <info@centrumalamal.nl>; info@mghilversum.nl <info@mghilversum.nl>; 5.1.2.e @hotmail.com <5.1.2.e @hotmail.com>; 5.1.2.e @vakif.nl <5.1.2.e @vakif.nl>

Onderwerp: Re: uitnodiging

LET OP! Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen, tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is. Stuur bij twijfel de mail door naar de Servicedesk (5.1.2.e @talnet.nl)

Geachte 5.1.2.e

Beste 5.1.2.e

Namens de aangeschreven besturen reageer ik hierbij op jouw bericht van 1 oktober.

Allereerst dank voor jouw uitnodiging en onze excuses voor onze verlate reactie.

Wij waarderen de uitnodiging ten zeerste. Wij willen blijven benadrukken dat de moskeeën en de duizenden moslims die zij vertegenwoordigen in Hilversum zich dag in dag uit blijven inzetten om van Hilversum een nog betere stad te maken. Daarin zien wij jullie nog steeds als zéér belangrijke partners, onze oproep is dan ook om elkaar informeel te blijven zoeken en te vinden op dossiers waar wij elkaar in kunnen ondersteunen.

Als het gaat om het Bondgenotenoverleg wensen de besturen het volgende te delen. Zoals jullie weten zijn de moskeeën in Nederland in 2021 bekend geworden met de NTA-affaire waarbij zowel de regionale als centrale overheid (in negatieve zin) een grote rol hebben gespeeld. In dat kader zijn wij sindsdien in gesprek met de gemeente om het vertrouwen te herstellen. Je zult begrijpen dat vertrouwen te voet komt en te paard gaat. Momenteel voeren we goede en positieve gesprekken met de gemeente om het vertrouwen duurzaam te herstellen. Niet alleen dat, maar om er met z'n allen nog beter uit te komen dan ooit tevoren. We zetten momenteel allemaal de juiste stappen, maar we zijn er nog niet. Dit proces heeft wat tijd nodig. Uiteraard vinden wij dat ook jammer, maar we benadrukken nogmaals dat iedereen vrij is om elkaar op een informele manier te vinden op de dossiers waar we elkaar kunnen ondersteunen.

Zodra het herstel van vertrouwen voldoende voortgang heeft, kunnen wij in overleg treden over de vorm en inhoud van een vorm van samenwerking en overleg.

Ik vertrouw erop dat u de inhoud van dit bericht deelt met de overige partners, aangezien ik hen mailadressen niet allemaal heb.

Met vriendelijk groet,

Mede namens de moskeebesturen,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@rocva.nl>

Verzonden: dinsdag 1 oktober 2024 11:45

Aan: info@mghilversum.nl <info@mghilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@hotmail.com>
<5.1.2.e@hotmail.com> <5.1.2.e@vakif.nl> 5.1.2.e <5.1.2.e@vakif.nl>;
info@moskeefath.nl <info@moskeefath.nl>; info@centrumalamal.nl <info@centrumalamal.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@outlook.com> <5.1.2.e@outlook.com>; 5.1.2.e <5.1.2.e@hotmail.com>
<5.1.2.e@hotmail.com>; 5.1.2.e <5.1.2.e@hotmail.com> <5.1.2.e@hotmail.com>

Onderwerp: uitnodiging

Hilversum, 26 september 2024

Afzender: Bondgenoten Hilversum

Onderwerp: Uitnodiging voor deelname om samenwerking te bevorderen.

Geachte bondgenoten en leden van het moskeebestuur,

Namens de mede Bondgenoten willen wij u hartelijk bedanken voor de rol die uw bestuur speelt binnen de Hilversumse gemeenschap en voor de inspanningen die u levert voor het welzijn van de moskee en haar leden. Wij erkennen en waarderen de verantwoordelijkheid die u draagt om de belangen van de moskee en haar bezoekers te behartigen. We hebben heel goede herinneringen aan jullie gastvrije ontvangst in de moskee. Daarnaast missen we enorm jullie aanwezigheid en bijdragen aan onze bijeenkomsten.

Wij begrijpen dat er in het verleden kwesties zijn geweest die geleid hebben tot een vertrouwensbreuk tussen uw bestuur en een aantal deelnemers uit ons bondgenotenoverleg. Wij betreuren allemaal dat deze situatie is ontstaan en erkennen het belang van wederzijds respect en vertrouwen binnen onze samenwerking. Het is in die geest dat wij u graag opnieuw willen uitnodigen voor de eerstvolgende bijeenkomst. We willen met een uitgestoken hand samen met jullie de blik op de toekomst richten.

Met een vernieuwde samenstelling en visie in het Bondgenotenoverleg hopen we een brug te slaan en te werken aan het versterken van de eenheid binnen de Hilversumse gemeenschap. Daarbij is de moskee als centraal punt van samenkomst en saamhorigheid onmisbaar. Wij geloven dat een gezamenlijke inspanning en verbinding in het belang is van ons allemaal en dat we, door open dialoog, tot een positieve en constructieve samenwerking kunnen komen.

Op dinsdag 26 november 2024 om 18.00 uur staat een volgende bijeenkomst gepland bij het MBO College Hilversum. Wij hopen van harte dat u openstaat voor deze uitnodiging en kijken ernaar uit dat u weer aansluit bij onze bijeenkomsten.

Mocht u naar aanleiding van dit bericht nog vragen hebben of uw reactie willen geven over deelname aan de eerstvolgende bijeenkomst, neem dan gerust contact op met ieder willekeurige deelnemer zoals hieronder vermeld.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

MBO College Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e

Comenius College Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e

Rooms Katholieke kerk (5.1.2.e)

5.1.2.e

STIP (5.1.2.e)

5.1.2.e

Lions Club Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e

Gemeente Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e

Joodse gemeenschap 't Gooi (5.1.2.e)

5.1.2.e

Protestantse Kerk Nederland (5.1.2.e)

5.1.2.e

/ 5.1.2.e
Politie Gooi en Vechtreek Zuid (4.1.4)

5.1.2.e

Gemeente Hilversum (5.1.2.e)

Hilversum, 26 september 2024

Afzender: Bondgenoten Hilversum
Onderwerp: Uitnodiging voor deelname om samenwerking te bevorderen.

Geachte bondgenoten en leden van het moskeebestuur,

Namens de mede Bondgenoten willen wij u hartelijk bedanken voor de rol die uw bestuur speelt binnen de Hilversumse gemeenschap en voor de inspanningen die u levert voor het welzijn van de moskee en haar leden. Wij erkennen en waarderen de verantwoordelijkheid die u draagt om de belangen van de moskee en haar bezoekers te behartigen. We hebben heel goede herinneringen aan jullie gastvrije ontvangst in de moskee. Daarnaast missen we enorm jullie aanwezigheid en bijdragen aan onze bijeenkomsten.

Wij begrijpen dat er in het verleden kwesties zijn geweest die geleid hebben tot een vertrouwensbreuk tussen uw bestuur en een aantal deelnemers uit ons bondgenotenoverleg. Wij betreuren allemaal dat deze situatie is ontstaan en erkennen het belang van wederzijds respect en vertrouwen binnen onze samenwerking. Het is in die geest dat wij u graag opnieuw willen uitnodigen voor de eerstvolgende bijeenkomst. We willen met een uitgestoken hand samen met jullie de blik op de toekomst richten.

Met een vernieuwde samenstelling en visie in het Bondgenotenoverleg hopen we een brug te slaan en te werken aan het versterken van de eenheid binnen de Hilversumse gemeenschap. Daarbij is de moskee als centraal punt van samenkomst en saamhorigheid onmisbaar. Wij geloven dat een gezamenlijke inspanning en verbinding in het belang is van ons allemaal en dat we, door open dialoog, tot een positieve en constructieve samenwerking kunnen komen.

Op dinsdag 26 november 2024 om 18.00 uur staat een volgende bijeenkomst gepland bij het MBO College Hilversum. Wij hopen van harte dat u openstaat voor deze uitnodiging en kijken ernaar uit dat u weer aansluit bij onze bijeenkomsten.

Mocht u naar aanleiding van dit bericht nog vragen hebben of uw reactie willen geven over deelname aan de eerstvolgende bijeenkomst, neem dan gerust contact op met ieder willekeurige deelnemer zoals hieronder vermeld.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
MBO College Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e
Comenius College Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e
Rooms Katholieke kerk (5.1.2.e)

5.1.2.e
Joodse gemeenschap 't Gooi (5.1.2.e)

5.1.2.e
STIP (5.1.2.e)

5.1.2.e
Protestantse Kerk Nederland (5.1.2.e)

5.1.2.e
Lions Club Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e / 5.1.2.e
Politie Gooi en Vechtreek Zuid (5.1.2.e)

5.1.2.e
Gemeente Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e
Gemeente Hilversum (5.1.2.e)

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e @outlook.com>

Verzonden: maandag 4 november 2024 12:10

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @rocva.nl>

CC: 5.1.2.e @hotmail.com <5.1.2.e @hotmail.com>; info@moskeefath.nl <info@moskeefath.nl>; 5.1.2.e 5.1.2.e @hotmail.com 5.1.2.e 5.1.2.e @hotmail.com>; info@centrumalamal.nl <info@centrumalamal.nl>; info@mghilversum.nl <info@mghilversum.nl>; 5.1.2.e @hotmail.com <5.1.2.e @hotmail.com>; 5.1.2.e @vakif.nl <5.1.2.e @vakif.nl>

Onderwerp: Re: uitnodiging

LET OP! Deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of open geen bijlagen, tenzij u de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is. Stuur bij twijfel de mail door naar de Servicedesk (5.1.2.e <@talnet.nl>)

Geachte 5.1.2.e

Beste 5.1.2.e

Namens de aangeschreven besturen reageer ik hierbij op jouw bericht van 1 oktober.

Allereerst dank voor jouw uitnodiging en onze excuses voor onze verlate reactie.

Wij waarderen de uitnodiging ten zeerste. Wij willen blijven benadrukken dat de moskeeën en de duizenden moslims die zij vertegenwoordigen in Hilversum zich dag in dag uit blijven inzetten om van Hilversum een nog betere stad te maken. Daarin zien wij jullie nog steeds als zéér belangrijke partners, onze oproep is dan ook om elkaar informeel te blijven zoeken en te vinden op dossiers waar wij elkaar in kunnen ondersteunen.

Als het gaat om het Bondgenotenoverleg wensen de besturen het volgende te delen. Zoals jullie weten zijn de moskeeën in Nederland in 2021 bekend geworden met de NTA-affaire waarbij zowel de regionale als centrale overheid (in negatieve zin) een grote rol hebben gespeeld. In dat kader zijn wij sindsdien in gesprek met de gemeente om het vertrouwen te herstellen. Je zult begrijpen dat vertrouwen te voet komt en te paard gaat. Momenteel voeren we goede en positieve gesprekken met de gemeente om het vertrouwen duurzaam te herstellen. Niet alleen dat, maar om er met z'n allen nog beter uit te komen dan ooit tevoren. We zetten momenteel allemaal de juiste stappen, maar we zijn er nog niet. Dit proces heeft wat tijd nodig. Uiteraard vinden wij dat ook jammer, maar we benadrukken nogmaals dat iedereen vrij is om elkaar op een informele manier te vinden op de dossiers waar we elkaar kunnen ondersteunen.

Zodra het herstel van vertrouwen voldoende voortgang heeft, kunnen wij in overleg treden over de vorm en inhoud van een vorm van samenwerking en overleg.

Ik vertrouw erop dat u de inhoud van dit bericht deelt met de overige partners, aangezien ik hen mailadressen niet allemaal heb.

Met vriendelijk groet,

Mede namens de moskeebesturen,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wijdemeren.nl>
Sent: Thu, 21 Nov 2024 16:52:25 +0100
To: "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@Belcombinatie.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@Belcombinatie.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@gooisemeren.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@wijdemeren.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@wijdemeren.nl>
Subject: Fw: Conceptrapport Basis op Orde Gooi- en Vechtstreek
Attachments: Conceptrapport_Basis op Orde_Gooi en Vechtstreek_RadarAdvies.docx

Hi collega's,

Bijgaand de conceptrapportage van Radar Advies. Zoals aangegeven bespreken we de rapportage graag as dinsdag tijdens het districtelijk overleg Maatschappelijke Onrust/R&E gezamenlijk door zodat 5.1.2.e en ik alle input volgende week vrijdag mee kunnen geven aan Radar Advies waarna zij de rapportage definitief kunnen maken.

Groet,

5.1.2.e
Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@radaradvies.nl>
Verzonden: Tuesday, November 19, 2024 5:53:50 PM
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@wijdemeren.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@huizen.nl>
CC: 5.1.2.e 5.1.2.e @radaradvies.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@radaradvies.nl>
Onderwerp: Conceptrapport Basis op Orde Gooi- en Vechtstreek

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zoals afgesproken, vinden jullie in de bijlage het conceptrapport voor de evaluatie die wij hebben gedaan in de Gooi- en Vechtstreek van de lokale en regionale aanpak radicalisering en extremisme. We kijken ernaar uit jullie feedback volgende week te bespreken.

Wat betreft de datum voor dat overleg: we leggen hier de agenda's even naast elkaar om te zien of we ook vrijdagochtend 29 november kunnen, en laten jullie dat zo snel mogelijk weten.

Voor nu een fijne avond gewenst!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

 5.1.2.e

 5.1.2.e

 5.1.2.e [@radaradvies.nl](mailto:5.1.2.e@radaradvies.nl)

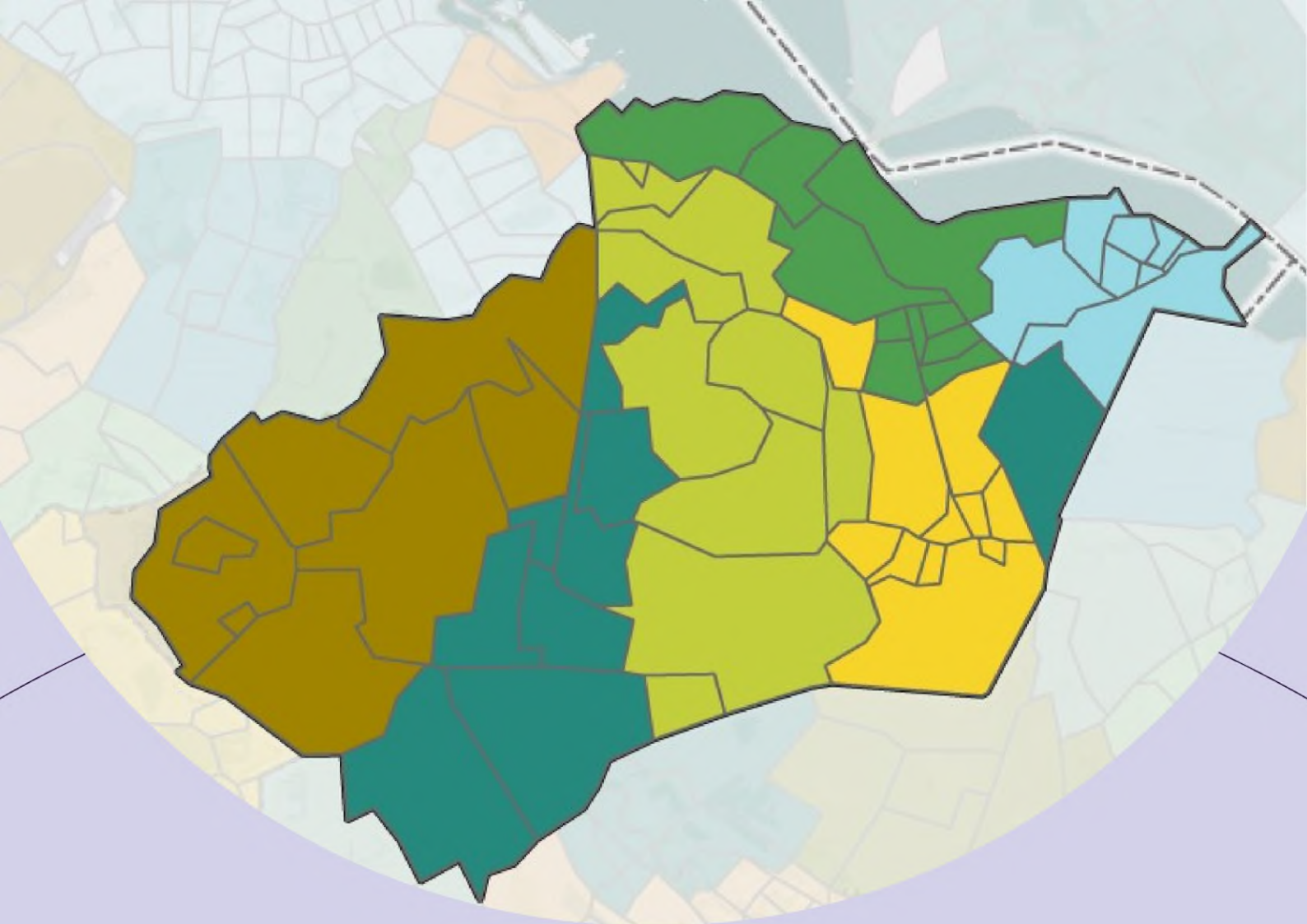
 5.1.2.e 5.1.2.e

We ondersteunen bij aanpak preventie radicalisering

Door onze 15 jaar ervaring in het Europese preventieveld weten we hoe we een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van preventieve aanpakken.

LEES MEER

Op deze e-mail en de daaraan gekoppelde bijlage(n) is de disclaimer www.wijdemeren.nl/emaildisclaimer van gemeente Wijdemeren van toepassing.

Rapport

De Basis op Orde

Het radicaliseringsbeleid in de verschillende gemeenten van de Gooi- en Vechtstreek

Regio Gooi- en Vechtstreek

19 november 2024

Radar Advies

Rapport

De Basis op Orde – Het radicaliseringsbeleid in de verschillende gemeenten van de Gooi- en Vechtstreek. Evaluatie van de aanpak radicalisering en extremisme in de zes gemeentes in district Gooi- en Vechtstreek (Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdmeren).

Opdrachtgever

Regio Gooi- en Vechtstreek

Contactpersoon

5.1.2.e

5.1.2.e @wijdmeren.nl

5.1.2.e

Uitvoerder

RadarAdvies

5.1.2.e

5.1.2.e

(5.1.2.e)

www.radaradvies.nl

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @radaradvies.nl

5.1.2.e

Inhoudsopgave

1	INTRODUCTIE	3
1.1	Aanleiding en relevantie	3
1.2	Beperkingen van het onderzoek	4
1.3	Leeswijzer	4
<hr/>		
2	DE LOKALE AANPAK IN WIJDEMEREN	5
2.1	Ingevuld wegingskader	5
2.2	Toelichting van de verschillende categorieën	5
<hr/>		
3	DE LOKALE AANPAK IN GOOISE MEREN	9
3.1	Ingevuld wegingskader	9
3.2	Toelichting van de verschillende categorieën	9
<hr/>		
4	DE LOKALE AANPAK IN BLARICUM EN LAREN	13
4.1	Ingevuld wegingskader	13
4.2	Toelichting van de verschillende categorieën	13
<hr/>		
5	DE LOKALE AANPAK IN HILVERSUM	17
5.1	Ingevuld wegingskader	17
5.2	Toelichting van de verschillende categorieën	17
<hr/>		
6	DE LOKALE AANPAK IN HUIZEN	21
6.1	Ingevuld wegingskader	21
6.2	Toelichting van de verschillende categorieën	21
<hr/>		
7	REGIONALE INZICHTEN OP DE AANPAK RADICALISERING	25
7.1	Ingevuld wegingskader	25
7.2	Toelichting van de verschillende categorieën	25
<hr/>		
8	AANBEVELINGEN	27
8.1	Aanbevelingen voor regionale aanpak	27
8.2	Aanbevelingen voor lokale aanpak	29
<hr/>		
9	BIJLAGEN	31
9.1	Bijlage 1: het wegingskader	31
9.2	Bijlage 2: Toelichting van de categorieën in het wegingskader	33

1 Introductie

1.1 Aanleiding en relevantie

Het dreigingsbeeld terrorisme in Nederland (DTN) is nog altijd ingewikkeld en divers. Zowel jihadistische netwerken als rechts- en links-extremistische groepen vormen volgens de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) een aanhoudende dreiging. Daarom is een duidelijk vastgelegd beleid op radicalisering van belang. In 2024 heeft de NCTV een handreiking uitgebracht voor de lokale aanpak extremisme. Hierin worden verschillende elementen benoemd die belangrijk zijn in de aanpak van radicalisering en extremisme. Het veiligheidsdistrict Gooi- en Vechtstreek heeft RadarAdvies gevraagd de huidige lokale aanpak op radicalisering en extremisme te evalueren. De handreiking van de NCTV vormt de basis voor het uitgevoerde onderzoek¹.

1.1.1 Duiding van de regio

De regio Gooi- en Vechtstreek heeft RadarAdvies gevraagd om inzicht te geven in de huidige stand van zaken omtrent de lokale aanpak op radicalisering en extremisme bij de verschillende gemeenten in de regio. Hiervoor hebben de onderzoekers gekeken naar de stand van zaken bij de volgende gemeenten: Hilversum, Huizen, Blaricum, Laren, Wijdmeren en Gooise Meren. Binnen dit onderzoek zijn Blaricum en Laren samen geanalyseerd, omdat ze hetzelfde ambtelijke apparaat hebben. Daarnaast is Eemnes niet meegenomen in de analyse, omdat deze gemeente geen deel uitmaakt van het veiligheidsdistrict Gooi- en Vechtstreek, ondanks dat Eemnes in de BEL-combinatie wel het ambtelijk apparaat deelt met Laren en Blaricum.

1.1.2 Methodologie

De volgende werkzaamheden zijn uitgevoerd om de evaluatie te kunnen uitvoeren:

- 1 **Het opstellen van een wegingskader**, waarin de basiselementen voor een goede aanpak radicalisering en extremisme uiteengezet worden. Deze is gebaseerd op de handreiking van de NCTV en aangevuld met een aantal extra documenten gericht op de lokale aanpak radicalisering en extremisme.
- 2 **Het uitvoeren van interviews met professionals uit de zes gemeenten**. Dit waren interviews met onder andere OOV-ambtenaren verantwoordelijk voor de aanpak radicalisering, maar ook een jeugdconsulent en professionals uit het interventieteam.
- 3 **Het uitvoeren van vier districtsinterviews**. Deze interviews waren gericht op professionals die in de regio werken. Dit waren onder andere de politie, het OM en het Zorg- en Veiligheidshuis.

1.1.3 Totstandkoming wegingskader

Het wegingskader voor de aanpak van de gemeenten in Gooi- en Vechtstreek, en de daaruit voortvloeiende topiclijsten, is samengesteld op basis van de handreiking 'Lokale aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme' van de NCTV². De elementen in het wegingskader zijn in het wegingskader waar nodig verscherpt of verplaatst. Ook is de keuze gemaakt om een aantal elementen uit de handreiking niet in het wegingskader te verwerken, omdat deze te weinig gefocust waren op het lokale kader. Verder zijn er inzichten meegenomen uit de volgende documenten:

- RAN LOCAL Conclusion paper: The future and position of local P/CVE strategies and approaches;

¹ Het webdossier van deze handreiking is te vinden via de volgende link: <https://www.nctv.nl/onderwerpen/lokale-aanpak-radicalisering-extremisme-en-terrorisme>

² Het webdossier van deze handreiking is te vinden via de volgende link: <https://www.nctv.nl/onderwerpen/lokale-aanpak-radicalisering-extremisme-en-terrorisme>

- [RAN LOCAL Conclusion paper: How to deal with the local impact of online \(extremist\) activities;](#)
- [RAN LOCAL Special overview paper: RAN activities on local coordination and the local approach to P/CVE;](#)
- [De Toolkit Evidence-Based Werken bij de Preventie van Radicalisering;](#)
- [VNG Protocol online onderzoek om openbare orde te bewaren of herstellen.](#)

Het wegingskader bestaat uit vijf categorieën: **randvoorwaarden; kennis en vaardigheden; netwerken; interventies en extra versterking**. Een schematisch overzicht van de categorieën en subcategorieën vindt u in het wegingskader (in Bijlage 1). Voor een verdere toelichting van de gekozen categorieën, zie Bijlage 2.

1.2 Beperkingen van het onderzoek

Deze paragraaf staat kort stil bij de omvang en beperkingen van dit onderzoek: wat is binnen dit onderzoek behandeld en wat is (bewust) buiten beschouwing gelaten?

◇ Dit onderzoek biedt inzicht in hoe de geïnterviewde professionals uit verschillende domeinen de thematiek ervaren, hoe zij de lokale aanpak beleven en willen optimaliseren. Aangezien de gebruikte methoden kwalitatief van aard zijn, kan het onderzoek niet als statistisch representatief worden beschouwd.

◇ Het onderzoek is uitgevoerd als een open en transparante verkenning van de aanpak radicalisering en was niet gericht op het in kaart brengen van groeperingen, netwerken of individuen waar zorgen over bestaan. Er zijn dus geen specifieke groeperingen of netwerken geïdentificeerd die binnen verschillende vormen van extremisme vallen. Hierdoor kan niet absoluut vastgesteld worden of een uitgebreid handboek op radicalisering en extremisme nodig is. De aanbevelingen zijn gedaan op basis van de kennis en perceptie van de geïnterviewden over de (mate van) aanwezigheid van individuen en groeperingen met extremistisch gedachtegoed in de gemeente(s).

1.3 Leeswijzer

Het rapport is opgebouwd aan de hand van de verschillende geanalyseerde gemeenten. Aan elke gemeente is een hoofdstuk gewijd dat ingaat op de verschillende kenmerken van het wegingskader in de betreffende gemeente. Alle hoofdstukken beginnen met een schematisch overzicht van de verschillende categorieën van het wegingskader. Hierbij is een beoordelingsschema aan de hand van kleuren aangehouden. Dit schema dient als volgt te worden gelezen:

Groen: basis op orde, goed georganiseerd.	Geel: deels goed geregeld, basis nog niet volledig op orde.	Rood: grote tekortkomingen, basis moet op orde gebracht worden.
---	---	---

Naast deze hoofdstukken vindt u in hoofdstuk 7 nog een overzicht van de regio, en bevat hoofdstuk 8 aanbevelingen zowel op regionaal als lokaal niveau.

2 De lokale aanpak in Wijdmeren

2.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van gemeente Wijdmeren. In de rest van het hoofdstuk zijn de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Red
	Wetgeving over informatiedeling	Yellow
	Bestuurlijk draagvlak	Red
	Online dimensie	Red
	Veiligheid van eigen medewerkers	Yellow
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Yellow
	Verdieping	Red
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Red
	Maatschappelijk middenveld	Red
	Alle partners	Red
Interventies	Preventie	Red
	PGA	Yellow
	Online interventies	Red
	Re-integratie	Yellow
Versterking	Financiën	Green
	Regionale/nationale samenwerking	Green
	Meerdere perspectieven	Red

2.2 Toelichting van de verschillende categorieën

2.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

Essentieel voor het opstellen van een lokale aanpak radicalisering is het hebben van een beeld van wat er speelt in de eigen gemeente. Volgens het Integraal Veiligheidsplan (IVP)³ wordt er gemonitord op **trends en ontwikkelingen**. Een respondent van gemeente Wijdmeren geeft echter het volgende aan:

“Onze informatiepositie is denk ik vrij nihil. Via diensten worden er natuurlijk zaken in de gaten gehouden, maar onze eigen positie is beperkt. We hebben niet perse zicht op lokale trends.”

Daar staat tegenover dat de gemeente aangeeft dat er wel één keer per maand een overleg plaatsvindt om algemene trends te bespreken, en een respondent geeft bovendien aan dat er op dit moment wel monitoring plaatsvindt als het gaat om het

³ Het Integraal Veiligheidsplan is op deze website te raadplegen: <https://www.wijdmeren.nl/4/beleidsnotas/Meerjaren-veiligheidsplan-2023-2026.pdf>

aantal soevereinen in de gemeente. Om een goede informatiepositie te kunnen bewerkstelligen, is het belangrijk om een goede **meldstructuur** te hebben. Bij de vraag of er een vastgestelde meldstructuur is, zegt een respondent het volgende:

“Nee, ik ben de meldstructuur en team veiligheid. Ik mail teamleiders: als jullie iets zien, mail ons, bel ons. Maar geen andere structuur”.

Er lijkt dus **geen brede bekendheid** te zijn van de meldstructuur in de gemeente. De ketenpartners die contact hebben via het PGA-overleg weten elkaar te vinden, maar dit is lastiger wanneer het professionals zijn die in direct contact staan met de inwoners, zoals BOA's.

Wetgeving over informatiedeling

In de context van de PGA(-R) is er een **privacy protocol** dat is getekend door alle burgemeesters in Midden-Nederland. Ketenpartners in het PGA-overleg hebben hiervoor ook getekend. Als het gaat om interne informatiedeling zijn er geen duidelijke afspraken vastgelegd.

Bestuurlijk draagvlak

Bestuurders worden op dit moment niet actief op de hoogte gehouden van **trends en ontwikkelingen** binnen de gemeente, dit komt langzaam meer aan de orde, maar omdat er nu weinig wordt gesignaleerd, staat het ook niet hoog op de agenda. Zo stelt een respondent:

“Lastig, want als je iets weinig tegenkomt, heb je het er ook minder over. Ik weet dus niet of er heel veel **draagvlak** voor is. Ze staan niet juichend aan de kant van; we gaan hier vol mee bezig.”

Daarnaast zijn de thema's radicalisering en extremisme op dit moment ondergebracht onder het takenpakket maatschappelijke onrust, en **belegd bij OOV**. Zorg en Veiligheid wordt hierin wel gekoppeld, maar zijn geen duidelijke lijnen naar het Sociaal Domein. Interventies op dit gebied zijn binnen het Sociaal Domein dus ook niet geborgd.

Online dimensie

Op dit moment is er **geen online aanpak** binnen de gemeente Wijdemeren. De communicatieafdeling voert af en toe sentimentanalyses uit, maar er is geen gedegen aanpak voor vastgelegd. Er is wel bekendheid met het VNG-protocol, maar hier is nog geen actie op ondernomen.

Veiligheid van medewerkers

Er is een protocol 'veilige publieke taak'. Deze is meer algemeen gericht op het tegenkomen van een onveilige situatie, maar er is **geen specifiek veiligheidsprotocol** voor medewerkers op deze thema's en er wordt weinig aandacht besteed aan bewustwording. Een respondent geeft echter aan überhaupt niet bekend te zijn met een veiligheidsprotocol.

2.2.2 Kennis en Vaardigheden

Basiskennis

Volgens het IVP worden er trainingen aangeboden aan professionals om signalen van radicalisering te kunnen herkennen. Dit wordt door een respondent onderstreept; deze training is o.a. beschikbaar voor wijkteam jeugd en het reguliere wijkteam. De respondent geeft echter aan dat het soms hard werken is om mensen aanwezig te krijgen bij deze trainingen. De bereidheid hiervoor in de gemeente lijkt dus niet erg groot. De training die wordt aangeboden is de **basistraining van het ROR**. Deze is ingericht op **kennis en signalering**. Het ontwikkelen van **vaardigheden** speelt op dit moment geen rol. Daarnaast zijn jeugdprofessionals SKJ-geregistreerd en volgen zij dientengevolge bepaalde richtlijnen. Eén van die richtlijnen is ook gericht op radicalisering.

Verdiepende trainingen

Na het volgen van de basistrainingen is er de mogelijkheid voor het volgen van een verdiepende training als daar behoefte aan is. Als de wens er is, is dat zeker mogelijk, maar dit is op dit moment **niet vastgelegd**. Dit gebeurt alleen op eigen initiatief van gemeentelijke professionals.

2.2.3 Netwerk

Lokaal netwerk

Het lokale netwerk van professionals die betrokken zijn bij de aanpak radicalisering is **beperkt**. Volgens een respondent heeft dit ook te maken met de inwoners en beperkte grootte van de verschillende dorpskernen in de gemeente. Zo is er geen middelbare school in de gemeente, maar wordt er wel contact gehouden met de scholen buiten de gemeente waar jongeren naartoe gaan. Ook zijn er lijnen met andere partners, zoals de politie, wanneer dat nodig is.

Maatschappelijk middenveld

Vergelijkbaar met het lokale netwerk, is ook het netwerk met het maatschappelijk middenveld **beperkt**, wederom omdat Wijdmeren een kleine gemeente is. Zo stelt een respondent:

“We hebben bijvoorbeeld geen middelbare scholen, moskeeën hebben we niet; best veel plekken die je normaal in je keten zou willen hebben, die hebben we niet.”

Er is wel de wens om een Bondgenotenoverleg te starten, maar daar is op dit moment geen capaciteit voor. Hierdoor liggen er ook geen duidelijke samenwerkingsafspraken.

Alle partners

Omdat er op dit moment weinig zicht is op lokale partners in de gemeente, wordt er nu ook **niet concreet gecommuniceerd** op deze thema's en de doelen van de aanpak. Wel wordt er aangegeven dat lijnen kort zijn en kunnen worden aangehaald wanneer nodig.

2.2.4 Interventies

Preventie

Op dit moment wordt er binnen de gemeente **niet ingezet op preventie**. Zo zijn er geen projecten die inzetten op een specifieke doelgroep. Dit heeft ook te maken met het feit dat radicalisering en extremisme op dit moment volledig zijn belegd bij OOV. Binnen de kaders van het Sociaal Domein is momenteel geen beleid op de thema's radicalisering en extremisme. Dit heeft als gevolg dat er veel meer vanuit de veiligheidsbril naar radicalisering wordt gekeken in plaats van met een focus op preventie. Op dit moment liggen er dus **geen specifieke evidence-based interventies** klaar.

Persoonsgerichte Aanpak (PGA)

Er is **regionaal een casuoverleg** geregeld via het Zorg en Veiligheidshuis. Op dit moment heeft gemeente Wijdmeren daarin nog geen casussen ingebracht, dus er is nog weinig directe ervaring vanuit de gemeente met dit overleg. De afspraken over het overleg en wanneer er kan worden afgeschaald, zijn goed vastgelegd. Het PGA-overleg vindt maandelijks plaats; hierin wordt gesproken met alle partners, de gemeenten, politie en de AIVD. Gemeenten zijn alleen bij het casuoverleg aanwezig wanneer zij een casus hebben om in te brengen. De **rollen binnen het overleg zijn bekend**, maar door het gebrek aan werkelijke casuïstiek is dit slechts theoretisch.

Interventies op online radicalisering

Er is **geen online aanpak** binnen de gemeente Wijdmeren, ook niet gericht op lesprogramma's die online weerbaarheid versterken. Wel spreken jeugdconsulenten als ze met jongeren in aanraking komen over hun online aanwezigheid. Dit is echter niet specifiek gericht op radicalisering.

Re-integratie

Er staat een **algemeen protocol** voor de re-integratie van ex-gedetineerden. Verder wordt er nu in de regio gekeken hoe dit beter kan worden ingericht. Specifiek voor geradicaliseerde personen is hier nog geen ervaring mee. Hierdoor is hier ook niet specifiek iets voor vastgelegd.

2.2.5 Versterking

Financiën

Versterkingsgelden worden altijd **regionaal** aangevraagd; hierin heeft gemeente Hilversum nu het voortouw. Voor 2025-2026 is ook voor deze aanpak gekozen. De ontvangen versterkingsgelden worden ingezet op het versterken van de lokale en regionale aanpak radicalisering en voor ROR-trainingen.

Nationale samenwerking

Er zijn **korte lijnen** met het contactpersoon vanuit de NCTV. Daarnaast heeft gemeente Wijdmeren ook goede contacten met de Expertise-Unit Sociale Stabiliteit (ESS).

Regionale samenwerking

Er wordt veel gewerkt op **districtsniveau** binnen de thema's radicalisering en extremisme (district Gooi- en Vechtstreek). Deze samenwerking richt zich vooral op het brede thema 'maatschappelijke onrust'. Daarnaast is er ook regionale samenwerking met het OM en de politie.

Betrekken van jongeren

Er is weinig tijd om jongeren echt bij dit thema te betrekken. Bovendien zijn er geen middelbare scholen in de regio dus er is **weinig contact met jongeren**.

Lokale initiatieven die kennisontwikkeling stimuleren

Er is **geen helder beeld** van binnen de gemeente. Er is goed contact met dorpscoördinatoren, maar er is geen kennis over lokale initiatieven.

3 De lokale aanpak in Gooise Meren

3.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van gemeente Gooise Meren. In de rest van het hoofdstuk zijn de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Red
	Wetgeving over informatiedeling	Yellow
	Bestuurlijk draagvlak	Yellow
	Online dimensie	Red
	Veiligheid van eigen medewerkers	Yellow
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Yellow
	Verdieping	Yellow
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Red
	Maatschappelijk middenveld	Yellow
	Alle partners	Yellow
Interventies	Preventie	Red
	PGA	Yellow
	Online interventies	Red
	Re-integratie	Red
Versterking	Financiën	Green
	Regionale/nationale samenwerking	Yellow
	Meerdere perspectieven	Red

3.2 Toelichting van de verschillende categorieën

3.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie van de gemeente

Op de hoogte zijn van wat er speelt in de eigen gemeente, is essentieel voor het opstellen van een lokale aanpak radicalisering. Hiernaar gevraagd, stelde een respondent van gemeente Gooise Meren:

“We hebben geen beeld van lokale trends en ontwikkelingen. Het beeld dat we krijgen, is op basis van informatie van buitenaf. Zolang we geen informatie van anderen krijgen, hebben we dus geen beeld.”

De informatiepositie is op dit moment voornamelijk **afhankelijk van signalen** die via de politie doorkomen. Hierdoor kan de gemeente eigenlijk alleen reactief reageren in plaats van preventief. Daarnaast is er **geen formeel vastgelegde meldstructuur**. Er wordt verwacht dat meldingen worden gedaan bij afdeling OOV, maar dit is niet officieel vastgelegd. Zo stelt een respondent:

“Er is geen echte meldstructuur. De structuur die er is, is dat collega's weten dat ze signalen moeten melden bij Team OOV. Dit is nergens – formeel of informeel – vastgelegd. Deze afspraak is niet expliciet, en het is

geen prioriteit in het IVP of het collegebeleid. Het is ‘going concern’, en er is geen gelabelde capaciteit voor, waardoor er weinig mogelijkheid is om het interne proces in orde te maken”.

Daarnaast is de meldstructuur nu te persoonsafhankelijk; wanneer er personeelwisselingen zijn, moeten structuren opnieuw worden opgezet en verdwijnt er teveel kennis.

Wetgeving op het gebied van informatiedeling

Er is door gemeenten in Midden-Nederland een **convenant** ondertekend op het gebied van privacy en informatiedeling. Gemeente Gooise Meren heeft dit convenant ondertekend en volgt deze dan ook.

Bestuurlijk draagvlak

Wanneer nodig, is er **draagvlak** bij de burgemeester om dit onderwerp op te pakken. Radicalisering en extremisme zijn op dit moment echter geen prioriteit in de gemeente; er wordt momenteel namelijk weinig gesignaleerd. Een respondent reflecteert daar als volgt op:

“Het is geen prioriteit, dus hoeveel draagvlak is er werkelijk – behalve als er iets gebeurt?”

Via het overleg Districtelijk Veiligheidscollege (DVC) worden radicalisering en extremisme met bestuurders besproken onder de noemer ‘maatschappelijke onrust’. Dit gebeurt echter alleen als er kwesties zijn. De onderwerpen worden alleen in een **veiligheidscontext** besproken, en niet breder.

Online dimensie

Op dit moment is er **geen online aanpak** onderdeel van de lokale aanpak op radicalisering en extremisme. Zo stelt een respondent:

“We zijn niet op de hoogte van wat je kunt doen als gemeente. Qua online signalering zijn we afhankelijk van wat we van ketenpartners horen, die zijn wel online bezig.”

Er is dan ook geen bekendheid met het VNG-protocol voor **online onderzoek** voor gemeenten.

Veiligheid van eigen medewerkers

Er is **beleid** als het gaat om de veiligheid van eigen medewerkers. Hierin ligt volgens een respondent echter nog wel een kans op uitbreiding. Op dit moment is er alleen iets vastgelegd over wat er gedaan wordt als er iets voorvalt, maar er wordt niet ingezet op preventie en nazorg.

3.2.2 Kennis en vaardigheden

Basiskennis

Volgens een respondent kan er meer ingezet worden op de basiskennis van professionals in de gemeente. Er worden wel **trainingen** aangeboden; die worden gevolgd door OOV, burgerzaken, Team Maatschappelijke Zorg, BOA's en collega's van het Sociaal Domein. Er wordt dus wel degelijk ingezet op het breed opbouwen van kennis binnen de gemeente op het gebied van radicalisering en extremisme, maar doordat het onderwerp geen prioriteit is, is er niet bij alle afdelingen evenveel animo om dergelijke trainingen te volgen. Trainingen worden op dit moment ook alleen aangeboden op **kennis**, er is geen inzet op de **ontwikkeling van vaardigheden** in het omgaan met een geradicaliseerd individu.

Verdieping

Er wordt op dit moment een **verdiepende training van het ROR** aangeboden die inzet op het herkennen van signalen en hoe hiermee om te gaan. Deze worden vooral gevolgd door BOA's, en op vrijwillige basis. Niemand wordt verplicht deze training te volgen.

3.2.3 Netwerk

Lokaal netwerk

Op dit moment wordt er op lokaal niveau voornamelijk met de politie samengewerkt op de thema's radicalisering en extremisme. Verder zijn er **weinig contacten met lokale partners** om signalen te kunnen bespreken en trends en ontwikkelingen in de gaten te houden. Binnen de **samenwerking** met de politie zijn de afspraken op dit moment niet duidelijk: wanneer moet of mag bepaalde informatie wel en niet gedeeld worden, en wat breng je elkaar – hoe zorg je ervoor dat de samenwerking in balans is?

Maatschappelijk middenveld

Gemeente Gooise Meren heeft een **Bondgenotennetwerk** waarvan de leden samenkomen tijdens het Bondgenoten-overleg. Hieraan nemen religieuze organisaties, welzijnsorganisaties, wijkadviseurs, ondernemersverenigingen, sportverenigingen en de voedselbank deel. De ene organisatie is in deelname actiever dan de ander. Dit overleg is niet specifiek gericht op radicalisering en extremisme, maar zorgen kunnen hier wel worden geuit. Er zijn hier **geen duidelijke afspraken over samenwerking**, maar men weet elkaar dankzij dit overleg wel goed te vinden. Op het moment speelt er nog **veel wantrouwen richting de gemeente** bij de moskeeën in verband met eerdere onderzoeken die zijn gedaan door adviesbureau NTA⁴. Hierdoor is het contact met deze partners op het moment niet goed, dus de wens is om het contact weer te verbeteren.

3.2.4 Interventies

Preventie

Op dit moment wordt er binnen de gemeente **niet ingezet op preventie**. Zo zijn er geen projecten die inzetten op een specifieke doelgroep. Momenteel wordt er vaak ad hoc gereageerd als er iets speelt.

PGA

Er is een **regionaal opgezet PGA-overleg**. Deze is algemeen ingestoken en kan ook voor radicaliseringscasuïstiek worden ingezet wanneer dat nodig is. Tot nu toe is het voor de gemeente Gooise Meren nog niet nodig geweest deze in te zetten, daarom is er nu ook weinig bekendheid met hoe dit overleg is ingericht en welke interventies hieraan gekoppeld kunnen worden. Er zijn **officieel vastgelegde afspraken** maar deze zijn dus nooit uitgevoerd.

Interventies op online radicalisering

Op dit moment heeft de gemeente Gooise Meren geen vaststaande interventies, dus ook **geen interventies** gericht op online radicalisering.

Re-integratie

Er ligt een algemeen beleid op re-integratie van mensen die uit detentie komen (aansluitend op het landelijk beleid), maar niet specifiek voor radicalisering. Tot nu toe is dit ook nog niet nodig geweest.

3.2.5 Versterking

⁴ <https://nos.nl/artikel/2401867-nrc-moskeeen-heimelijk-onderzocht-door-particulier-bedrijf>

Financiën

Versterkingsgelden worden altijd **regionaal** aangevraagd; hierin heeft gemeente Hilversum nu het voortouw. Voor 2025-2026 is ook voor deze aanpak gekozen. De ontvangen versterkingsgelden worden ingezet op het versterken van de lokale en regionale aanpak radicalisering en voor ROR-trainingen.

Regionale/nationale samenwerking

Regionaal is er een casusoverleg. Daarnaast is er **regionaal de werkgroep Maatschappelijke onrust** en het **DVC** waarin deze thema's worden besproken. Dit ligt allemaal bij district Gooi- en Vechtstreek. Er is **weinig nationale samenwerking**, er is bijvoorbeeld geen contact met de NCTV.

Betrekken van jongeren

Er worden geen jongeren betrokken in de aanpak.

Lokale initiatieven

Er is geen beeld van lokale initiatieven.

4 De lokale aanpak in Blaricum en Laren

4.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van Blaricum en Laren. In de rest van het hoofdstuk worden de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Red
	Wetgeving over informatiedeling	Yellow
	Bestuurlijk draagvlak	Yellow
	Online dimensie	Red
	Veiligheid van eigen medewerkers	Yellow
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Yellow
	Verdieping	Red
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Red
	Maatschappelijk middenveld	Red
	Alle partners	Red
Interventies	Preventie	Red
	PGA	Yellow
	Online interventies	Red
	Re-integratie	Red
Versterking	Financiën	Green
	Regionale/nationale samenwerking	Yellow
	Meerdere perspectieven	Red

4.2 Toelichting van de verschillende categorieën

4.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

De informatiepositie van de gemeente houdt in dat er inzicht is in lokale trends van radicalisering en de uitingsvormen van extremisme. Dit omvat onder andere het hebben van een meldstructuur voor signalen van radicalisering en het maken van afspraken over informatie-uitwisseling. Uit gesprekken is gebleken dat de informatiepositie van de gemeente niet volledig is. In de gemeenten Blaricum en Laren is er **geen goed overzicht van lokale trends** op het gebied van radicalisering en extremisme. Dit heeft nadelige gevolgen, aldus een respondent:

“De gemeente weet te weinig, waardoor vroegsignalering moeilijk is.”

Er **ontbreekt een meldstructuur** voor signalen van radicalisering, en er zijn geen duidelijke afspraken over informatiedeling. Respondenten geven aan dat er geen goede meldstructuur is en er weinig wordt gedeeld. Desondanks worden de gemeenten **op de hoogte gehouden** van wat er speelt, onder andere door meldingen van de politie, familieleden

en eerstelijnsprofessionals die via het interventieteam H-BEL⁵ zorgmeldingen ontvangen. Wanneer het interventieteam (IT) meldingen ontvangt, worden deze geëvalueerd, waarna het IT contact met OOV opneemt en de politie informeert.

Wetgeving over informatiedeling

Er is **geen formele wetgeving** voor informatie-uitwisseling, en gegevens worden alleen gedeeld wanneer een casus wordt opgeschaald naar de Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering (PGA-R). Er vindt wel regelmatig uitwisseling van informatie en contact plaats tussen de gemeente, politie en het interventieteam, maar door de privacywetgeving (AVG) kunnen niet alle gegevens worden gedeeld. Er zijn daarnaast **geen formele afspraken** gemaakt over de gegevensuitwisseling.

Bestuurlijk draagvlak

De bestuurders van Blaricum en Laren worden **goed geïnformeerd** over ontwikkelingen op het gebied van radicalisering door OOV-ambtenaren. Zij hanteren een **preventieve benadering** en streven ernaar problemen te voorkomen, met een sterke nadruk op **preventie en veiligheid**. Respondenten geven echter aan dat het lastig is om het **daadwerkelijke draagvlak** te bepalen. Draagvlak ontstaat vaak pas wanneer een casus directe aandacht vereist. Hoewel er zeker draagvlak is voor zorg en veiligheid in bredere zin, geldt dit niet altijd specifiek voor radicalisering en extremisme.

Online dimensie

Omdat er geen formeel beleid is omtrent radicalisering en extremisme, maakt de **online dimensie geen onderdeel** uit van het gemeentelijke beleid. Hierdoor is er officieel niemand binnen de gemeente actief op online platforms. Leden van het interventieteam zijn echter op eigen initiatief, omdat zij de behoefte daartoe zien, wel online actief, maar benaderen dit met de nodige voorzichtigheid en op persoonlijke titel.

Veiligheid van medewerkers

In de gemeenten is er een **algemeen agressieprotocol** voor medewerkers, maar dit is niet specifiek gericht op het omgaan met extremistische uitlatingen, doxxing⁶ of bedreigingen.

4.2.2 Kennis en Vaardigheden

Basiskennis

De basiskennis voor professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering in de gemeenten Blaricum en Laren is **deels goed georganiseerd**. Er zijn initiatieven, zoals de geplande basistrainingen over radicalisering en extremisme, maar deze trainingen worden vaak **niet structureel** georganiseerd en gefinancierd. De trainingen zijn afhankelijk van tijdelijke subsidies, wat de consistente ontwikkeling van kennis bemoeilijkt.

Verdieping

Hoewel in het Integraal Veiligheidsplan (IVP)⁷ en het Uitvoerings- en Veiligheidsplan (UVP)⁸ staat dat de gemeentes zich willen inzetten voor bewustwording in de keten om risicofactoren bij jongeren te verminderen – bijvoorbeeld door het tegengaan van polarisatie en radicalisering – is dit nog **niet vertaald naar concrete basis- of verdiepingstrainingen** voor partners en betrokken professionals. Het interventieteam heeft tijdens wijkagent-trainingen belangrijke kennis opgedaan over de preventie van radicalisering, extremisme en polarisatie, zowel in de vorm van basis- als verdiepingmodules.

⁵ Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren

⁶ Doxxing is het verzamelen of publiekelijk delen van andermans persoonsgegevens om die persoon te intimideren.

⁷ Dit document is te raadplegen via <https://blaricum.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/ac1ea92d-7054-4b8b-a041-24fc670896d1?documentId=a59f182c-2120-459b-b143-fa1d3ab598e4&agendaItemId=903cec4b-56b2-41a1-b038-8e7cf5740aa1>

⁸ Dit document is te raadplegen via <https://blaricum.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/805609e3-3ce7-45ff-afe9-77deba786944?documentId=3f630602-c53b-470c-a599-69dfb560c9a5&agendaItemId=97392619-3dcb-43fb-b719-4c30bb46b29b>

Daarnaast zijn er opfriscursussen gevolgd. Desondanks blijft er een duidelijke **behoefte aan extra kennis** over hoe om te gaan met mensen die extreme uitingen en afwijkend gedrag vertonen.

4.2.3 Netwerk

Lokaal netwerk

Het lokale netwerk voor radicalisering en extremisme vertoont grote tekortkomingen, en de basis moet op orde komen. Er is momenteel **geen goed gestructureerd netwerk** waarin kennis en expertise zijn vertegenwoordigd. Respondenten geven aan:

"Er is geen goed lokaal netwerk, er zit onvoldoende kennis aan tafel."

De betrokkenheid van verschillende partners wordt vaak pas actief gezocht bij een concrete casus, wat wijst op een reactieve in plaats van een proactieve benadering.

Maatschappelijk middenveld

De gemeenten hebben wel in beeld welke maatschappelijke organisaties relevant zijn voor de aanpak van radicalisering, maar deze organisaties worden **niet structureel betrokken**. Ze maken geen deel uit van standaard overlegstructuren. Daarnaast hebben maatschappelijke organisaties onvoldoende inzicht in waar ze hun zorgen kunnen melden, omdat hier geen afspraken over zijn gemaakt. Dit leidt ertoe dat **signalen vaak niet tijdig worden gedeeld** of zelfs onopgemerkt blijven.

Alle partners

Respondenten geven aan dat ze behoefte hebben aan regelmatig overleggen met partners om specifieke casussen te bespreken en elkaars ervaringen uit te wisselen. Dit is voor hen relevant om **samenwerkingsverbanden te versterken**, maar ook om kennis op te doen over hoe om te gaan met bepaalde situaties, bijvoorbeeld tijdens huisbezoeken aan individuen waar ze een melding over hebben ontvangen:

"We willen graag sparren met andere partners in maandelijkse tafelgesprekken waarin we onbegrepen gedrag bespreken."

4.2.4 Interventies

Preventie

Buiten de structuur van PGA-R zijn er **geen specifieke projecten of interventies** gericht op bepaalde doelgroepen, en men geeft aan geen goed overzicht te hebben van welke interventies beschikbaar zijn.

"We hebben niet scherp welke interventies we in zouden kunnen zetten."

PGA

Binnen de PGA-R kunnen persoonlijke begeleiders worden ingezet, zoals een buddy of jongerencoach, en kunnen, afhankelijk van de casus, ook repressieve maatregelen worden getroffen. Voor opname in de PGA-R is registratie bij de politie vereist, waardoor de politie standaard betrokken is, samen met OOV en het interventieteam. Er bestaat een **heldere structuur** binnen de PGA-R waarin casussen, afhankelijk van de ernst van de situatie, worden behandeld. Het interventieteam speelt altijd een rol, waarbij ook andere partners, zoals scholen, soms worden betrokken, wat zorgt voor een **multidisciplinaire en methodische aanpak**.

Online Interventies

Op het gebied van online interventies **ontbreken gestructureerde maatregelen**. Soms komt informatie binnen via informele kanalen, zoals geruchten of losse signalen van bijvoorbeeld Twitterberichten. Het is echter onduidelijk wie deze signalen monitort en hoe deze worden opgevolgd.

Re-integratie

De gemeente heeft **geen specifiek beleid voor de re-integratie** van ex-gedetineerden. Zoals aangegeven door respondenten was er slechts één casus waarbij er afspraken of protocollen waren voor de re-integratie.

4.2.5 Versterking

Financiën

In Blaricum en Laren wordt gebruikgemaakt van **versterkingsgelden**, die regionaal worden aangevraagd.

Regionale/Nationale Samenwerking

In het kader van de PGA-R wordt er samengewerkt met **nationale partners**, zoals de NCTV. Zoals eerder aangegeven, is er echter **behoefte aan gestructureerde samenwerkingsverbanden** met relevante partners, waarbij meerdere perspectieven worden ingezet en specifieke casuïstiek besproken kan worden.

5 De lokale aanpak in Hilversum

5.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van Hilversum. In de rest van het hoofdstuk worden de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Geel
	Wetgeving over informatiedeling	Rood
	Bestuurlijk draagvlak	Rood
	Online dimensie	Geel
	Veiligheid van eigen medewerkers	Geel
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Geel
	Verdieping	Geel
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Geel
	Maatschappelijk middenveld	Rood
	Alle partners	Rood
Interventies	Preventie	Geel
	PGA	Geel
	Online interventies	Rood
	Re-integratie	Geel
Versterking	Financiën	Groen
	Regionale/nationale samenwerking	Geel
	Meerdere perspectieven	Rood

5.2 Toelichting van de verschillende categorieën

5.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

De informatiepositie van de gemeente is **gedeeltelijk goed georganiseerd**. De gemeente maakt gebruik van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN), maar volgens de respondenten is dit niet altijd volledig toereikend voor de lokale context. Er is sprake van een "naïeve houding" waarin wordt gedacht dat alles vanzelf goedkomt. De politie en andere partners geven aan dat zij meer gedetailleerde informatie nodig hebben om effectief te kunnen handelen. Dit wijst op een **gebrek aan een goed opgezet en gestructureerd informatiebeheer**. Zoals aangegeven door de respondenten:

"We baseren ons op het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland, maar dit is niet altijd volledig toereikend voor onze lokale context."

De signalering en **meldstructuur** is niet op orde. Alle signalen komen bij de politie binnen, die ze vervolgens inbrengt tijdens casusoverleggen. De ambtenaar geven aan dat er een "terughoudendheid bij mensen" is om signalen door te geven, omdat het onderwerp gevoelig ligt en men niet het risico wil lopen mensen onterecht te stigmatiseren.

Wetgeving

Er zijn **geen duidelijke afspraken** of protocollen over het delen van informatie binnen de gemeente. Er bestaat wel enige veronderstelling over wat wel of niet is toegestaan, maar veel blijft onduidelijk, waardoor betrokken ambtenaren zelf moeten uitzoeken wat wettelijk mogelijk is. Deze onduidelijkheid en het gebrek aan protocollen over informatie-uitwisseling maakt het lastig om efficiënt en conform de wet te handelen. Respondenten geven aan dat “er aannames [zijn] over wat is toegestaan”.

Bestuurlijk draagvlak

Er is momenteel **geen breed gedragen steun** voor dit onderwerp. De **burgemeester wordt wel geïnformeerd** over signalen en stand van zaken, maar door het geringe aantal meldingen is er weinig urgentie. Er heerst ook terughoudendheid binnen de gemeente om radicalisering als een expliciet beleidsprobleem aan te kaarten, omdat dit het veiligheidsgevoel van burgers zou kunnen beïnvloeden en negatieve aandacht van de pers kan trekken. Zoals aangegeven door de respondenten:

“Er is momenteel geen bestuurlijk draagvlak voor dit onderwerp. Omdat er weinig meldingen zijn, is er ook weinig urgentie.”

Online dimensie

Er is **geen specifieke online aanpak** voor radicalisering binnen de gemeente. De respondenten geven aan dat er geen gestructureerde monitoring van online radicalisering plaatsvindt.

Veiligheid van medewerkers

Er is een protocol voor de veiligheid van medewerkers met betrekking tot agressie en intimidatie vanuit HR, maar dit **protocol is niet specifiek gericht op radicalisering**. De maatregelen zijn dus wel aanwezig, maar zijn te algemeen en niet gericht op de specifieke risico's behorend bij dit onderwerp.

5.2.2 Kennis en Vaardigheden

Basistraining

De gemeente Hilversum biedt op dit moment basistrainingen aan voor professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering, maar deze trainingen zijn **niet altijd gestructureerd of verplicht**. Eén keer per jaar wordt er een training van een dag georganiseerd voor handhavers, juristen en andere professionals. Respondenten geven hierover echter het volgende aan:

“De training is echter vrijwillig, en de interesse is tot nu toe laag. De training heeft daardoor geen prioriteit.”

Bij veel medewerkers is er een duidelijke behoefte aan meer gestructureerde trainingen om kennis op het gebied van radicalisering consistent te vergroten.

Verdieping

Er zijn verdiepingstrainingen georganiseerd voor medewerkers, waarin niet alleen radicalisering, maar ook andere vormen van extremisme, zoals de soevereine beweging, aan bod komen. Er bestaat echter **nog behoefte aan specifieke vaardigheden**, bijvoorbeeld het voeren van moeilijke gesprekken met jongeren en het herkennen van speciale signalen. Deze verdiepingstrainingen werden vorig jaar drie keer georganiseerd, waarvan twee sessies volledig volgeboekt waren, wat de **groeïende interesse** en het belang van dit onderwerp onderstreept. Er is financiering beschikbaar vanuit OOV voor het organiseren van verdere trainingen voor uitvoerende medewerkers.

5.2.3 Netwerk

Lokaal Netwerk

Er is gestart met een lokaal **Bondgenotenoverleg** waarin verschillende professionals van lokale organisaties zijn betrokken, zoals de Lionsclub, scholen en religieuze groepen. Dit overleg vindt om de twee maanden plaats en heeft als doel maatschappelijke onrust te bespreken. Radicalisering wordt echter nog niet specifiek besproken binnen dit overleg, wat een gemiste kans is voor gerichte actie op dit thema.

“Bondgenoten worden gepresenteerd als sleutelfiguren met een grote achterban en invloed, die kritisch en constructief samenwerken met politie en gemeente⁹.”

Maatschappelijk Middenveld

Het maatschappelijk middenveld is **goed vertegenwoordigd** in het casuoverleg, vooral in de vorm van religieuze en onderwijsinstellingen. Er vinden ook informele gesprekken plaats met moskeeën, maar men is voorzichtig, uit vrees dat het ter sprake brengen van radicalisering het vertrouwen zou kunnen schaden. Dit bemoeilijkt het bespreekbaar maken van dit onderwerp.

“De huidige Bondgenoten geven aan de deelname van vertegenwoordigers vanuit de islamitische gemeenschap als groot meerwaarde voor het overleg te zien. Deze deelname is echter tot op heden niet gelukt vanwege het **verminderde vertrouwen vanuit de gemeenschap** in de (lokale) overheid¹⁰.”

Alle partners

Er is momenteel **geen specifiek beleid** gericht op radicalisering, waardoor partners voornamelijk op de hoogte worden gehouden van beleidsdoelen met betrekking tot andere maatschappelijke thema's die raakvlakken hebben met radicalisering, zoals maatschappelijke ongenoegen. Er is **samenwerking met verschillende partners** in het lokale netwerk, maar de focus ligt vooralsnog niet op radicalisering.

5.2.4 Interventies

Preventie

De gemeente richt zich op het versterken van de weerbaarheid van de samenleving in brede zin, zonder zich specifiek te focussen op radicalisering. Dit gebeurt onder andere door voorlichting te geven over mediawijsheid en het herkennen van nepnieuws. Deze initiatieven bevorderen algemene digitale vaardigheden en kritisch denkvermogen, maar zijn nog **niet direct gericht op het voorkomen van radicalisering**. Daarnaast biedt de gemeente interventies aan die wetenschappelijk onderbouwd en geëvalueerd zijn, wat bijdraagt aan een **effectieve aanpak** van maatschappelijke vraagstukken.

PGA

Binnen de overleggen van de persoonsgerichte aanpak (PGA), die regionaal worden bijgewoond, worden verschillende interventies ingezet. Echter verloopt het PGA-overleg volgens respondenten niet altijd soepel:

“Soms komt de agenda te laat en is het doel van de overleggen onduidelijk.”

Er is inmiddels een **verbeterd systeem** voor het bespreken van casussen, maar er bestaan zorgen over de registratie van casussen en de overgang wanneer besloten moet worden om af te schalen of een casus af te ronden, wat leidt tot **onzekerheid** bij partners over wanneer en hoe af te schalen.

⁹ Stoplichtmodel Maatschappelijke Onrust lokaal Hilversum

¹⁰ Ibid.

Online interventie

Zoals aangegeven, is er binnen de gemeente Hilversum momenteel **geen specifieke online aanpak** voor radicalisering. In het Stoplichtmodel Maatschappelijke Onrust is echter te lezen dat de gemeente van plan is om in het eerste kwartaal van 2025 een implementatie te geven aan de fenomeenkaart Online Aangejaagde Ordeverstoringen (OAOV). Dit stelt de gemeente in staat om vroegtijdig **inzicht te krijgen in online aangejaagde ordeverstoringen**, waardoor de gemeente beter in staat is om dreigingen van ordeverstoringen tijdig te herkennen en tegen te gaan, dus ook als deze veroorzaakt worden door individuen met extremistisch gedachtegoed.

Re-integratie

De gemeente is momenteel **bezig met het ontwikkelen van beleid** om de taak van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) over te nemen met betrekking tot de re-integratie van individuen die vrijkomen uit detentie. Het proces is in ontwikkeling, maar er heerst nog onduidelijkheid over de verantwoordelijkheden en de rollen van de verschillende betrokkenen. Het onderwerp **radicalisering is nog niet formeel geïntegreerd** in het re-integratieprotocol, wat aangeeft dat er nog werk te doen is om de gemeente en haar partners beter te positioneren voor een effectievere aanpak van de re-integratie.

5.2.5 Versterking

Financiën

De gemeente Hilversum maakt gebruik van **versterkingsgelden**, die regionaal worden aangevraagd om de aanpak van maatschappelijke vraagstukken te ondersteunen.

Regionale/Nationale Samenwerking

De gemeente onderhoudt **contact met de lokale adviseur van de NCTV** voor aanvullende ondersteuning en werkt samen met het **Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE)**. Daarnaast wordt contact onderhouden met zowel **ESS** als LSE voor objectieve adviezen wanneer dat nodig is.

6 De lokale aanpak in Huizen

6.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van Huizen. In de rest van het hoofdstuk worden de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	
	Wetgeving over informatiedeling	
	Bestuurlijk draagvlak	
	Online dimensie	
	Veiligheid van eigen medewerkers	
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	
	Verdieping	
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	
	Maatschappelijk middenveld	
	Alle partners	
Interventies	Preventie	
	PGA	
	Online interventies	
	Re-integratie	
Versterking	Financiën	
	Regionale/nationale samenwerking	
	Meerdere perspectieven	

6.2 Toelichting van de verschillende categorieën

6.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

De informatiepositie van de gemeente op het gebied van radicalisering, extremisme en terrorisme is **beperkt en afhankelijk van enkele personen**. Dit komt door het vermogen van professionals om signalen van radicalisering te herkennen. Het onderscheiden van signalen blijft een uitdaging, vooral bij verschillende vormen van extremisme zoals anti-overheidsgroepen en jihadisme. Hoewel de politie doorgaans ervaring heeft in het herkennen van dergelijke signalen, is dit voor eerstelijnsprofessionals zoals docenten en jongerenwerkers veel minder vanzelfsprekend. Een ambtenaar omschrijft de informatiepositie van de gemeente op het gebied van terrorismebestrijding als “marginaal en klein”.

Respondenten geven ook aan dat het een gevoelig en beladen onderwerp is waar mensen niet gemakkelijk over praten; dit heeft ook te maken met de geschiedenis van Huizen met de uitreizigers wat het **vertrouwen heeft geschaad**. Men verwijst hier naar onderzoek dat door adviesbureau NTA in de moskeeën in Huizen is uitgevoerd¹¹. Er **ontbreekt ook een formele**

¹¹ <https://nos.nl/artikel/2401867-nrc-moskeeen-heimelijk-onderzocht-door-particulier-bedrijf>

meldstructuur in de gemeente. De huidige aanpak is informeel en afhankelijk van persoonlijke contacten, waarbij medewerkers elkaar direct bellen bij signalen van radicalisering. Dit systeem functioneert goed zolang het team stabiel is, maar brengt risico's met zich mee bij de afwezigheid of het vertrek van medewerkers. Er is een grote behoefte aan het opzetten van een formele meldstructuur om de continuïteit te waarborgen.

Wetgeving

De gemeente volgt het **regionaal ondertekende convenant**, waarin afspraken zijn vastgelegd voor informatiedeling tussen de betrokken partijen, waaronder de politie en het Openbaar Ministerie (OM). Dit convenant voorziet in basisafspraken over samenwerking en informatie-uitwisseling binnen de regio.

Bestuurlijk draagvlak

Er lijkt **bestuurlijk draagvlak** te zijn voor de aanpak van radicalisering. De burgemeester wordt regelmatig **op hoofdlijnen geïnformeerd** over de stand van zaken en toont begrip voor het onderwerp. Er wordt verwacht dat er geen weerstand zal zijn tegen beleid rondom radicalisering, gezien de open houding van het bestuur. Tot nu toe is er echter **geen actief beleid** opgesteld, omdat er in de afgelopen jaren geen concrete situaties zijn geweest die dit noodzakelijk maakten. Toch is er bereidheid om deze kwesties aan te pakken wanneer dat nodig is.

Online dimensie

Er is geen bekendheid met protocollen voor het uitvoeren van online onderzoek binnen de gemeente. Er is momenteel **geen geïntegreerde aanpak** voor online monitoring van radicalisering. Een respondent zegt hierover:

“We hebben geen zicht en geen mogelijkheden om online te monitoren. De kennis en capaciteit hebben we niet.”

Veiligheid van medewerkers

De veiligheid van medewerkers wordt momenteel gewaarborgd door een bestaand **geweldsprotocol**, maar dit is **niet specifiek** gericht op radicalisering. Medewerkers geven aan **niet goed op de hoogte** te zijn van protocollen tegen bedreigingen of doxxing.

6.2.2 Kennis en Vaardigheden

Basistrainingen

De gemeente biedt basistrainingen aan, maar het aantal beschikbare sessies is **beperkt** en de trainingen worden vaak als te lang ervaren. Medewerkers geven aan dat kortere, frequentere trainingen effectiever zouden zijn. Nieuwe medewerkers binnen het Sociaal Domein zijn verplicht deze basistrainingen te volgen, terwijl deelname voor anderen op vrijwillige basis is. De trainingen richten zich op de basiskennis van radicalisering en extremisme.

Verdiepingstrainingen

Naast de basistrainingen worden er ook verdiepingstrainingen aangeboden. Respondenten geven aan dat binnenkort een **aanvullende training** gericht op de verschillende verschijningsvormen van radicalisering gaat starten, die in samenwerking met gemeente Wijdemeren wordt gecoördineerd. Regelmatig worden ook andere verdiepingstrainingen ingekocht, bijvoorbeeld op het gebied van signalering en radicalisering. Deze trainingen bieden niet alleen **kennis**, maar behandelen ook **verschillende vormen van extremisme**.

6.2.3 Netwerk

Lokaal Netwerk

Het lokale netwerk van professionals bestaat uit medewerkers van scholen, jongerenwerkers en de politie. Deze professionals werken samen in het **Bondgenotenoverleg**, een platform waar verschillende partijen elkaar ontmoeten en

overleggen. Hoewel het overleg zich **niet specifiek richt op radicalisering**, biedt het wel een waardevolle ruimte voor samenwerking over bredere maatschappelijke thema's. Door de korte lijnen tussen de betrokkenen verloopt de samenwerking snel en efficiënt, wat de basis vormt voor het lokale netwerk:

“De samenwerking loop goed met de politie, we weten elkaar te vinden.”

Maatschappelijk Middenveld

Het interventieteam werkt outreachend en heeft de belangrijke maatschappelijke partners **goed in beeld**. Respondenten geven aan contact te hebben met instellingen zoals GGZ, jongerenwerk en huisartsen, maar er **ontbreekt een gestructureerde manier** waarop deze sleutelspelers elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken. Uit gesprekken blijkt dat het onderhouden van deze netwerken en de relatie met maatschappelijke organisaties moeilijker is geworden door beperkte capaciteit. Dit benadrukt de **uitdaging** om alle relevante partijen voldoende te betrekken en de netwerken op een duurzame manier in stand te houden.

Alle partners

Er is momenteel **geen specifiek beleid** voor communicatie met bepaalde doelgroepen in Huizen. Hoewel er een grote behoefte is om de **beschadigde relaties** met moskeeën en de Marokkaanse gemeenschap te herstellen, heeft de gemeente niet genoeg geïnvesteerd om deze vertrouwensbanden daadwerkelijk terug te winnen. Desondanks is de **bereidheid om samen te werken** aanwezig; zo geeft een respondent aan dat hij werd gebeld door een moskee met de vraag of zij konden deelnemen aan het Bondgenotenoverleg. Ondanks de drukte en tijdsgebrek blijft het belangrijk om deze netwerken te onderhouden.

6.2.4 Interventies

Preventie

Er is **geen duidelijke, gestructureerde interventie** voor preventie. Wanneer er echter een casus opkomt, wordt er gekeken naar wat passend is voor de situatie. Het interventieteam richt zich vooral op praktische hulp en het behoud van zicht op individuen. De interventies zijn **pragmatisch** en gericht op het behouden van contact, het opbouwen van vertrouwen, en het behoud van zicht op de situatie van betrokkenen.

PGA

De PGA wordt als **positief** ervaren. De overleggen zijn domein-overstijgend en richten zich op het vinden van oplossingen voor casussen, waarbij alle **relevante betrokkenen aan tafel** zitten. Het overleg volgt volgens respondenten een **methodische structuur**, en begint met een kritische evaluatie van de casussen om te bepalen of ze besproken moeten worden in de PGA. Er wordt gekeken naar de mogelijke gewelddadige of ideologische motieven van de casus. Het overleg is gericht op het gezamenlijk zoeken naar de juiste aanpak, van actief ingrijpen tot het bepalen wanneer een casus van tafel kan worden gehaald.

Online interventies

Momenteel wordt er **geen specifieke aanpak** geboden voor online interventies, en er is **geen methodiek** voor het monitoren of ingrijpen in online radicalisering. Dit blijft een uitdaging, vooral gezien de beperkte middelen en capaciteit binnen de gemeente.

Re-integratie

Er is momenteel **geen specifiek protocol voor re-integratie** binnen de gemeente, maar de ambtenaren zijn zich wel bewust van hun rol en verantwoordelijkheden in dit proces. De interventies worden op maat geboden, afhankelijk van de situatie van de betrokkenen. Een re-integratie interventie richt zich op het bieden van praktische ondersteuning, zoals het regelen

van opvang en het bieden van hulp door ambulante teams. Deze **interventies zijn flexibel** en gericht op het wegnemen van obstakels, met als doel te voorkomen dat iemand terugvalt in oude, schadelijke patronen.

6.2.5 Versterking

Financiën

De gemeente Huizen maakt gebruik van **versterkingsgelden**, die regionaal worden aangevraagd.

Regionale/nationale samenwerking

Er zijn **geen actieve regionale samenwerkingsverbanden** die van betekenis zijn.

Meerdere perspectieven

Op het gebied van jongerenparticipatie is er een **jongerenpanel**, maar dit panel richt zich voornamelijk op **andere thema's** dan radicalisering.

7 Regionale inzichten op de aanpak radicalisering

7.1 Inge vuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden op basis van de interviews met regionale partners (Politie, OM en het Zorg- en Veiligheidshuis). Deze inzichten zijn samengevat in een wegingskader. Deze bevat niet alle categorieën; de partners zijn namelijk niet op de hoogte van alle aspecten van een lokale aanpak.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Red
	Wetgeving over informatiedeling	Yellow
	Bestuurlijk draagvlak	Yellow
	Online dimensie	Red
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Yellow
	Verdieping	Red
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Yellow
	Maatschappelijk middenveld	Red
Interventies	Preventie	Red
	PGA	Green
	Online interventies	Red

7.2 Toelichting van de verschillende categorieën

7.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

Alle partners geven aan dat de informatiepositie van de gemeentes een verbeteringslag moet krijgen. Ze stellen dat op dit moment signalen niet vanuit de gemeentes worden ingegeven, wat wijst op een gebrek aan zicht op wat er in de gemeentes speelt. Hierbij worden een aantal redenen benoemd zoals de beperkte contacten met gemeenschappen (specifiek ook de moslimgemeenschap, die in veel gemeentes wantrouwend is door het ook door andere respondenten genoemde onderzoek door NTA), maar ook de regelmatige wisselingen bij het personeel. Bij hun weten is er ook geen meldstructuur vastgelegd in de verschillende gemeenten.

Wetgeving over informatiedeling

Als het gaat om de PGA-R wordt er aangegeven dat er duidelijke afspraken zijn over de samenwerking en wat wel en niet gedeeld mag worden. Zo stelt een respondent:

“Voor partners is heel helder hoe je daar iets inbrengt en hoe iets gewogen wordt. Daarin weten we elkaar goed te vinden, en de gemeentes en andere partners zijn daarin ook goed vertegenwoordigd.”

Echter is er weinig duidelijkheid over hoe dit aan de voorkant gebeurt. Wat zijn de afspraken voordat een casus bij de weegtafel terecht komt?

Bestuurlijk draagvlak

Er is binnen het bestuur van de verschillende gemeentes wel de wil om problematiek aan te pakken, maar de prioriteit ligt nu niet bij de thema's radicalisering en extremisme. Dit heeft ermee te maken dat er zeker in de kleine gemeente weinig casuïstiek speelt of lijkt te spelen. Daarbovenop komt dat er vaak weinig capaciteit is om hier echt op in te zetten. Hieruit blijkt dat er in de praktijk maar beperkt bestuurlijk draagvlak is, ondanks dat de wil er wel is.

Online dimensie verwerkt in de online aanpak

De respondenten geven aan dat er een bewustzijn is van het feit dat er online veel speelt, maar dat er binnen de gemeente geen aanpak ligt om hiermee bezig te gaan. Dit heeft onder andere te maken met kennis in de gemeentes over wat wel en niet moet en mag wanneer je je in functie online begeeft. Grotere gemeentes willen er overigens wel mee aan de slag middels bijvoorbeeld workshops, maar is er in kleinere gemeentes weinig capaciteit voor.

7.2.2 Kennis en vaardigheden

Basiskennis

De districtspartners zijn op de hoogte van het feit dat er trainingen worden aangeboden. Hierin ligt volgens hen de focus voornamelijk op signalen kunnen herkennen en kennis over het onderwerp. Volledig zicht op wie de trainingen bijwonen en om welke trainingen het precies gaat, is er niet. Wel wordt er aangegeven dat als het gaat om signalen kunnen herkennen, er winst te behalen is over het gehele district.

7.2.3 Netwerk

Lokaal netwerk en maatschappelijk middenveld

Alle districtspartners geven aan een goede samenwerking te hebben met de verschillende gemeentes. Zo geven de verschillende partners aan dat het netwerk binnen het casuoverleg goed zit: dit gaat om de Raad voor de Kinderbescherming, reclassering, OM, politie en gemeentes. Wel geeft een respondent aan dat dit erg persoonsafhankelijk is: dit zou beter en structureler moeten worden geborgd. Daar staat wel tegenover dat meerdere partners aangeven dat de contacten met gemeenschappen in de gemeentes beter kunnen. Dit heeft onder andere te maken met het beschadigde vertrouwen van moskeeën in de gemeentes. De verschillende partners benadrukken het belang om deze band weer aan te halen.

7.2.4 Interventies

Preventie

De partners die zijn geïnterviewd tijdens dit onderzoek zijn vooral betrokken bij de PGA(-R) en dus minder in het preventieve veld. Wel wordt aangegeven dat er bijvoorbeeld in Hilversum een plan ligt om kwetsbare personen in de regio in kaart te brengen in het kader van maatschappelijk ongenoegen.

PGA

Alle geïnterviewde partners zijn betrokken bij het PGA-overleg. Het maandelijks overleg bestaat uit een inhoudelijk deel waarbij alle gemeenten aanwezig kunnen zijn, een casus-specifiek onderdeel, waar alleen de gemeente in kwestie bij aanwezig mag zijn. Dit overleg wordt gefaciliteerd door het Zorg- en Veiligheidshuis. Hierin wordt er een methodische overlegstructuur gevoerd en een handelingskader opgezet aan de hand van leefgebieden zoals financiën, leefomgeving, familie, ideologie, etc. Een weging wordt gemaakt op basis van de aanwezigheid van een ideologie en geweldsbereidheid van een individu. Het gevoel heerst dat de samenwerking binnen dit overleg goed verloopt, er onderling vertrouwen is, en de verschillende partijen aan tafel tot een consensus kunnen komen

Online interventies

De verschillende partners geven aan niet op de hoogte te zijn van eventuele online interventies in de aanpak.

8 Aanbevelingen

Bij het aanpakken van radicalisering en extremisme staan gemeenten voor de uitdaging om effectieve maatregelen te ontwikkelen die aansluiten bij hun specifieke context. De schaal van de problematiek en de beschikbare middelen spelen hierbij een cruciale rol. Kleine gemeenten zoals Blaricum, Laren en Huizen hebben vaak te maken met beperkte capaciteit en middelen, wat vraagt om een zorgvuldige afweging tussen wat op lokaal niveau kan worden aangepakt en waar regionale samenwerking meerwaarde biedt.

Het onderscheid tussen regionale en lokale aanpak is van belang om synergie te creëren en overlap te voorkomen. Een regionale aanpak is effectief wanneer het gaat om het bundelen van kennis, het delen van *best practices* en het versterken van de samenwerking met ketenpartners, zoals politie en GGZ. Regionale samenwerkingen zorgen ook voor een breed gedragen beleid dat gemeenten helpt om gezamenlijk op te treden tegen uitdagingen die gemeentegrenzen overschrijden.

Tegelijkertijd blijft een lokale aanpak onmisbaar voor het opbouwen van relaties met de gemeenschap, het ontwikkelen van maatwerkbeleid en het direct inspelen op lokale signalen en casuïstiek. Gemeenten kunnen hun unieke positie benutten om op lokaal niveau specifiek beleid te ontwikkelen, directe interventies uit te voeren en nauwe banden met de lokale gemeenschap te onderhouden.

8.1 Aanbevelingen voor regionale aanpak

Onderstaande aanbevelingen betreffen de regionale aanpak; gezien de beperkte grootte van de gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek is het raadzaam sommige elementen regionaal te (blijven) organiseren. Verderop staan aanbevelingen voor de lokale aanpak.

◇ Samen weet je meer dan alleen. Respondenten geven aan behoefte te hebben aan meer kennisuitwisseling, wat gefaciliteerd kan worden in een regionale vraagbaak. Creëer een **centraal platform** waar gemeenten en betrokken partners ervaringen, casussen en kennis over radicalisering kunnen delen. Het is van belang dat kennisuitwisseling op dit digitale platform op laagdrempelige wijze mogelijk is, en dat er duidelijk vastgelegd is wie verantwoordelijk is voor moderatie en beheer. De gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek zouden de verantwoordelijkheid voor het platform kunnen rouleren om de belasting te spreiden.

◇ Maak deelname aan het algemene deel van de PGA-R-overleggen verplicht, ook als een gemeente op dat moment geen actieve casuïstiek heeft. Tijdens deze **gezamenlijke overleggen** kunnen – aanvullend op wat er reeds besproken wordt – de volgende zaken aan bod komen.

- Een geanonimiseerde en – voor zover nodig – veralgemeniseerde bespreking van lopende casuïstiek. Zo blijft het delen van informatie binnen de kaders van de AVG, maar zijn gemeentes ten eerste op de hoogte van in hoeverre er casuïstiek speelt in andere gemeentes, en krijgen alle deelnemers aan het overleg beter inzicht in regionale problematiek die mogelijk ook relevant is voor hun eigen gemeente. Gemeentes die geen casuïstiek (denken te) hebben, ontwikkelen op deze manier hun kennis met betrekking tot hoe bepaalde signalen op te vangen en te duiden.
- Uitwisseling over mogelijke interventies, bijvoorbeeld op basis van fictieve casussen. Op deze manier blijven gemeentes op de hoogte van ontwikkelingen op het gebied van aan te bieden interventies, en wordt gestructureerde kennisuitwisseling gefaciliteerd.

◇ In de gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek is momenteel maar zeer beperkt een meldstructuur aanwezig, deels door (waargenomen) gebrek aan casuïstiek, en doordat slechts een beperkt aantal fte beschikbaar is binnen iedere gemeente voor de aanpak radicalisering en extremisme. De regio zou daarom gebaat zijn bij een **Meldpunt radicalisering Gooi en**

Vechtstreek. Ontwikkel een gezamenlijke structuur voor het ontvangen en doorgeven van signalen, en integreer uniforme regionale protocollen voor informatie-uitwisseling en de opvolging van deze signalen. Dit zorgt voor consistentie en voorkomt dat informatie verloren gaat bij personeelwisselingen. Dit regionale meldpunt betekent niet per definitie dat alle casussen regionaal opgepakt hoeven te worden; casussen kunnen – afhankelijk van de inhoud van meldingen – nog steeds lokaal belegd worden. Een regionale structuur creëert echter een breder vangnet; waar momenteel in veel gevallen de meldstructuur stopt op het moment dat één persoon niet bereikbaar is, weet een melder in een regionale structuur welke persoon de achtereenvolgende vormt. Gelieerd aan deze meldstructuur, kunnen ook **regionale crisisresponsstructuren** opgezet worden die snel ingrijpen bij urgente situaties mogelijk maken, waarbij duidelijk wordt aangegeven wie welke rol speelt.

◇ Omdat alle gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek gebruikmaken van de versterkingsgelden via de gelden die regionaal aangevraagd worden, is het aan te raden om **regionale trainingen** te organiseren gericht op het signaleren van radicalisering en de verschillende trends en ontwikkelingen in extremisme. Bied ook trainingen aan voor eerstelijnsprofessionals die direct contact hebben met kwetsbare individuen, zodat zij beter in staat zijn om signalen van radicalisering te herkennen en gesprekken aan te gaan met mensen die afwijkend gedrag vertonen. Regionale inkoop van dergelijke trainingen bespaart kosten en verbetert de kwaliteit door een uniforme aanpak te waarborgen. Bovendien draagt dit bij aan het creëren van een regionaal netwerk van (uitvoerende) professionals, die elkaar vervolgens makkelijker zullen weten te vinden indien een casus zich aandient.

◇ Ontwikkel **beleid voor het monitoren van online radicalisering** dat regionaal wordt gecoördineerd. Waar problematiek met betrekking tot radicalisering zich al zelden tot binnen de gemeentegrenzen beperkt, geldt dat immers per definitie voor online radicalisering. Waar uitvoerende professionals zich nu vooral fysiek in de wijken begeven, zal een extra taak ontstaan op het moment dat er een gedegen online aanpak opgezet wordt, en een regionale online aanpak profiteert van de schaalgrootte, waardoor de belasting verdeeld kan worden. De volgende elementen kunnen onderdeel uitmaken van dit beleid:

- Richtlijnen en trainingen voor (beleids- en uitvoerende) medewerkers om signalen online te herkennen en protocollen te volgen.
- Een gedegen online aanpak erkent dat de online wereld sterk vervlochten is met de offline wereld en dat dit met name bij jongeren een van de leefwerelden is, net zoals school, thuis en op de sportvereniging verschillende leefwerelden zijn die in meer of mindere mate met elkaar verbonden zijn. Dit houdt in dat alle uitvoerende professionals kennis dienen te hebben van online radicalisering en wat er zich mogelijk online afspeelt – niet alleen de professionals die met jongeren werken. De investering in deze kennisontwikkeling kan op een realistische manier vormgegeven worden door met drie niveaus te werken:
 - Basis – alle beleids- en uitvoerende medewerkers dienen basiskennis te hebben van elementen van online radicalisering, zoals hoe processen van online radicalisering werken en de vervlechting van de online en offline leefwereld.
 - Gevorderd – een kleinere groep professionals is – in functie – online aanwezig op een of enkele platforms om daar in contact te zijn met lokale burgers, heeft meer diepgaande kennis van online radicalisering en blijft op de hoogte van algemene ontwikkelingen.
 - Expert – een beperkte groep professionals begeeft zich actief – in functie – op meerdere platforms, is op de hoogte van nieuwe platforms en van concrete trends en ontwikkelingen met betrekking tot online radicalisering. Andere collega's kunnen bij deze experts terecht met vragen en zorgen. Omdat voornamelijk jongeren snel meegaan met nieuwe ontwikkelingen online, is het merendeel van deze experts jongerenwerker.

In alle gevallen is het van belang dat professionals goed op de hoogte zijn van wat ze online in functie mogen doen – denk aan al dan niet anoniem blijven – en dat er protocollen zijn die de veiligheid waarborgen van professionals die zich in functie online begeven.

8.2 Aanbevelingen voor lokale aanpak

Onderstaande aanbevelingen betreffen de lokale aanpak, en zijn van toepassing op alle onderzochte gemeentes, behalve waar anders aangegeven.

◇ Zet in op **preventie**. Maak hierbij zoveel mogelijk gebruik van evidence-based interventies en zorg dat interventies ook op lokaal niveau in de Gooi- en Vechtstreek geëvalueerd worden. Door preventie een integraal onderdeel te maken van het beleid op radicalisering en extremisme, wordt de aanpak ingebed in het bredere Sociale Domein, in plaats van de kwestie alleen vanuit veiligheid te benaderen, wat essentieel is voor een gedegen aanpak. Interventies ten behoeve van preventie kunnen zowel op brede schaal in de gemeenschap worden ingezet, als specifiek gericht op kwetsbare groepen of individuen. In het laatste geval is het van groot belang zorg te dragen voor het voorkómen van stigmatisering. Types interventies die bijdragen aan de preventie van radicalisering zetten in op sociale cohesie (in en tussen al dan niet kwetsbare wijken en gemeenschappen), weerbaarheid van jongeren en het aanleren van kritische vaardigheden middels lessen over mediawijsheid en het herkennen van nepnieuws (zoals reeds van toepassing in Hilversum). In een gemeente als Wijdmeren, waar geen middelbare school is, kan aan weerbaarheid van jongeren gewerkt worden middels sport, en kan online aan mediawijsheid bijgedragen worden (zie ook de regionale aanbeveling over de online aanpak).

◇ Investeer in het (opbouwen en) onderhouden van sterke relaties met moskeeën, religieuze groeperingen en andere organisaties in het maatschappelijk middenveld. Met name in Huizen is er een aanzienlijke behoefte om relaties met moskeeën en gemeenschappen te herstellen. In dit geval zou de gemeente meer moeten investeren in het opbouwen van vertrouwen, bijvoorbeeld door vaker in gesprek te gaan en lokale initiatieven te ondersteunen. De gemeentes Wijdmeren, Blaricum en Laren kunnen in navolging van de overige gemeentes een **Bondgenotenoverleg** opzetten, waarin bredere maatschappelijke kwesties besproken kunnen worden. Een brede benadering geeft meer financieringsmogelijkheden en zal bijdragen aan de bereidheid van lokale partners om deel te nemen. Het is echter wel van belang dat binnen een dergelijk overleg concreet tijd wordt ingeruimd om open over zorgen in het kader van mogelijke radicalisering te spreken. Ook is het noodzakelijk dat partners informatie krijgen over hoe te signaleren en hoe te melden in het geval van urgente signalen.

◇ Wees niet terughoudend in het agenderen van radicaliseringsproblematiek en het opnemen van dit onderwerp in het **beleidskader**. Zorg voor lokale beleidsplannen die de aanpak van radicalisering en extremisme vastleggen, inclusief doelstellingen, en duidelijk gedefinieerde prioriteiten, rollen en verantwoordelijkheden. Voornamelijk in het geval van Huizen geldt dat er veel kennis aanwezig is over radicalisering, maar dat deze nog niet is vertaald naar concrete beleidsdocumenten. Het is belangrijk om een beleid te ontwikkelen dat duidelijke doelen, interventies en samenwerkingsverbanden vastlegt. Dit beleid moet gericht zijn op het effectief monitoren van de voortgang van casussen en het waarborgen van kennisopbouw en -continuïteit binnen de gemeente.

◇ Ontwikkel daarnaast een **communicatiebeleid** dat radicalisering op een zorgvuldige en evenwichtige manier bespreekt, zodat het veiligheidsgevoel van burgers niet wordt aangetast en stigmatisering wordt voorkomen. Zorg voor zowel interne als externe communicatie die benadrukt dat de aanpak preventief en ondersteunend is, met als doel sociale cohesie te bevorderen. Transparantie over gevoelige kwesties kan begrip bevorderen en het draagvlak vergroten. Trainingen voor medewerkers over het voeren van gesprekken over dit onderwerp helpen bij het creëren van een open, maar gevoelige benadering.

◇ Zorg ervoor dat kennis, ervaringen en werkwijzen zorgvuldig worden **gedocumenteerd**, zodat deze toegankelijk zijn voor alle medewerkers en er continuïteit is bij personeelwisselingen.

◇ Stel een lokaal **re-integratieprotocol** op met duidelijke richtlijnen en verantwoordelijkheden, ook al is er in de meeste gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek (nog) geen casuïstiek. Huizen heeft te maken met een aanzienlijk aantal terugkeerders, maar de rol van de gemeente bij hun re-integratie is nog niet duidelijk gedefinieerd. Het op te stellen protocol moet gericht zijn op het bieden van praktische ondersteuning voor een effectieve en duurzame integratie, zodat

terugkeerders succesvol kunnen deelnemen aan de samenleving. Het vaststellen van duidelijke richtlijnen en verantwoordelijkheden is daarbij noodzakelijk.

◇ Op basis van dit onderzoek lijkt er weinig casuïstiek te zijn in de Gooi- en Vechtstreek. Respondenten geven echter aan dat er mogelijk signalen gemist worden. Naast investeren in trainingen om beter te kunnen signaleren, is het ook raadzaam een **fenomeenanalyse** uit te (laten) voeren, die regionale dan wel lokale fenomenen op het gebied van radicalisering en extremisme in kaart kan brengen. Op basis hiervan kan eenvoudiger het benodigde bestuurlijk draagvlak gecreëerd worden en beter ingeschat worden in hoeverre aanvullend budget voor de aanpak radicalisering en extremisme benodigd is.

◇ In de gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek is het aantal fte dat besteed kan worden aan de aanpak radicalisering beperkt. Als de gemeentes serieus werk willen maken van hun aanpak radicalisering, zal **meer fte** vrijgemaakt moeten worden om alle overleggen bij te kunnen wonen en daarnaast in bovenstaande te investeren. Door nog slimmer op regionaal niveau samen te werken – zie ook de regionale aanbevelingen – kan met relatief weinig extra fte een meer gedegen aanpak opgezet worden. Hoeveel extra fte benodigd is, is deels afhankelijk van in welke mate radicaliseringsproblematiek er in de regio en in de gemeentes specifiek speelt; dit kan in kaart gebracht worden door de hierboven genoemde fenomeenanalyse.

9 Bijlagen

9.1 Bijlage 1: het wegingskader

Thema	Sub thema's	Checklist
Randvoorwaarden	Informatiepositie gemeente	Lokale trends in radicalisering en uitingsvormen van extremisme in kaart
		Het hebben van een meldstructuur voor signalen van radicalisering
		Meldstructuren bekend en hoe met deze informatie wordt omgegaan
	Wetgeving	Duidelijk vastgelegde afspraken over informatiedeling met alle stakeholders
	Bestuurlijk draagvlak	Bestuurders zijn op de hoogte van diverse uitingsvormen van extremisme in de gemeente
		Draagvlak gecreëerd bij wethouders in eigen gemeente en hele regio
		Positionering van radicalisering als breder thema dan alleen binnen de veiligheidscontext, en het regelmatig onder de aandacht brengen van activiteiten die de gemeente onderneemt om dit tegen te gaan, en ontwikkelingen op het gebied van radicalisering
Online dimensie	De online aanpak is ingebed in de hele lokale aanpak (en niet los)	
	Bekendheid en volgen van protocol online onderzoek voor gemeenten	
Veiligheid van eigen medewerkers	Het instellen van een veiligheidsprotocol voor medewerkers inclusief het delen van gegevens	
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Basiskennis voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering
		Vaardigheden in contact en omgang met mensen met extreme overtuigingen voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering
		Mediatraining voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering over hoe strategisch om te gaan met journalisten en hoe te communiceren in de media zodat o.a. stigmatiserende statements worden voorkomen
Verdieping	Diepgaande kennis voor dossierhouders, procesregisseurs en andere professionals die de preventie en aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme als primaire taak hebben	
Netwerk	Lokaal netwerk (de professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Belangrijke lokale partners in beeld
		Samenwerkingsverbanden/afspraken duidelijk
		Bouwen aan vertrouwen tussen samenwerkingspartners
	Maatschappelijk middenveld	Belangrijke maatschappelijk betrokken organisaties/personen in beeld
		Samenwerkingsverbanden/afspraken duidelijk
		Bouwen aan vertrouwen tussen samenwerkingspartners
Alle partners	Communicatie aangepast aan doelgroep die je wilt bereiken	
	Kennis en begrip van de doelen van de lokale aanpak	
Interventie	Preventie	Projecten inzetten voor specifieke doelgroep
		Evaluatie van interventies

	PGA	Multidisciplinair casuoverleg met methodische overlegstructuur
		Rol van ketenpartners in PGA bekend
	Interventies online radicalisering	Preventieve interventies zoals focus op mediawijsheid, vergroten weerbaarheid
		Lesprogramma's die bijdragen aan het versterken van online weerbaarheid van jongeren tegen radicalisering en het leren herkennen van manipulatieve processen, zoals rekrutering
	Re-integratie	Is er een protocol voor re-integratie bij de gemeente?
Versterking/extra	Financiën	Aanvragen versterkingsgelden
	Draagvlak	Ondersteuning vragen van de lokaal adviseur van de NCTV
	Regionale/nationale samenwerking	Onderdeel van regionale/nationale samenwerkingsverbanden
	Meerdere perspectieven	Betrekken jongeren
		Lokale initiatieven die kennisontwikkeling stimuleren

9.2 Bijlage 2: Toelichting van de categorieën in het wegingskader

9.2.1 Randvoorwaarden

Elke gemeente kan te maken krijgen met een vorm van radicalisering of extremisme. Het opbouwen en onderhouden van de benodigde expertise vergt tijd en capaciteit. Om dit te kunnen doen, is een aantal randvoorwaarden belangrijk:

Informatiepositie gemeenten

Zicht op de lokale trends in radicalisering en uitingsvormen van extremisme zijn het startpunt voor de lokale aanpak. De kennis over de fenomenen zorgt ook voor een urgentiebesef en draagvlak binnen de gemeente om de gemeentelijke rol op dit thema te vervullen en beschikbare capaciteit te waarborgen. Een fenomeenanalyse helpt om deze lokale trends in beeld te krijgen en vanuit daar een lokale aanpak vorm te geven. Het hebben van een meldstructuur voor signalen van radicalisering is een belangrijke voorwaarde voor de lokale aanpak. Op deze manier kan een brede groep professionals een signalerende rol innemen. Hiervoor is het natuurlijk belangrijk dat deze meldstructuur bekend is bij deze professionals, en hoe wordt omgegaan met de informatie die zij delen.

Wetgeving

Zoals de NCTV in hun handreiking beschrijft, is voor een effectieve lokale aanpak het uitwisselen van informatie en gegevens nodig. Dit moet volgens de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit gaan, zoals beschreven in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Hierbij is het belangrijk dat de gemeente de AVG niet ziet als een obstakel, maar een manier vindt binnen de kaders van de wet afspraken te maken over informatiedeling met stakeholders.

Bestuurlijk draagvlak

Bestuurders vervullen een belangrijke rol in de verbinding met inwoners en kunnen in aanraking komen met mensen die vanuit extremistisch gedachtegoed hun ongenoegen of zorgen uiten over bijvoorbeeld mede-inwoners of overheidsbeleid. Het is daarom belangrijk om bestuurders mee te nemen in de diverse uitingsvormen van extremisme, zodat zij hier op een adequate manier op kunnen reageren.

Om integraal te kunnen samenwerken moeten ambtenaren en bestuurders inzetten op draagvlak bij wethouders in eigen gemeenten en de regio. Binnen de gemeente zelf is het belangrijk om radicalisering als breder thema dan alleen binnen de veiligheidscontext te positioneren en de activiteiten die de gemeente onderneemt en de ontwikkelingen rondom radicalisering in de gemeente regelmatig onder de aandacht te brengen. Dit zorgt voor een breder gevoel van eigenaarschap en een versterkte integrale aanpak.

Online

Radicalisering, extremisme en terrorisme manifesteren zich steeds sterker online, en de online wereld is daarmee een wezenlijk onderdeel van de lokale aanpak. Het is belangrijk om te weten dat de online wereld niet meer los te zien is van de offline wereld. Deze werelden lopen in elkaar over en beïnvloeden elkaar. Daarom is het belangrijk dat het online component is ingebed in de hele lokale aanpak. Gemeenten doen steeds vaker online onderzoek om inzicht te krijgen in wat online speelt op het gebied van radicalisering en extremisme. Online onderzoek doen heeft duidelijke juridische kaders, gemeenten moeten hiervan op de hoogte zijn voor ze online onderzoek (laten) uitvoeren.

Veiligheid van medewerkers

De laatste jaren is gebleken dat lokale professionals ook slachtoffer kunnen worden van doxxing en intimidatie¹². Daarom is aandacht voor de veiligheid van eigen medewerkers in de lokale aanpak belangrijk. Dit kan door het instellen van een veiligheidsprotocol voor medewerkers, inclusief het wel/niet delen van persoonsgegevens.

¹² Doxxing is het verzamelen of publiekelijk delen van andermans persoonsgegevens om die persoon te intimideren.

9.2.2 Inhoudelijke kennis en vaardigheden

Zoals eerder genoemd, is de informatiepositie van de gemeente belangrijk voor een goede aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme. Zelfs bij het uitblijven van signalen of casuïstiek moet doorlopend geïnvesteerd worden in het op peil brengen en houden van de relevante kennis. Deze kennis dient beschikbaar te zijn voor verschillende belangrijke stakeholders. De NCTV maakt in haar handreiking onderscheid tussen basiskennis die nodig is bij beleidsmedewerkers radicalisering en aandachtsfunctionarissen binnen zorg, onderwijs, jongerenwerk, politie en sociale wijkteams, en verdieping die nodig is voor bijvoorbeeld dossierhouders en procesregisseurs.

Basiskennis

Onder basiskennis verstaat de NCTV bekendheid met betekenis van radicalisering, extremisme, terrorisme; onderscheid tussen activisme en extremisme; verloop van radicaliseringsprocessen; en verschillende verschijningsvormen.

Onder vaardigheden verstaat de NCTV het omgaan met mensen met extreme idealen. De aanvullende documenten laten zien dat ook mediatraining een belangrijk onderdeel is van de vaardigheden die nodig zijn voor de professionals die zich bezig houden met het voorkomen en tegengaan van radicalisering. Hierbij gaat het om het strategisch omgaan met journalisten en het communiceren in de media zonder ongevoelige en stigmatiserende statements.

Verdiepende kennis

Voor professionals die de preventie en aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme als primaire taak hebben, is diepgaande kennis van verschillende dreigingsrichtingen en bijbehorende verschijningsvormen nodig. Hiervoor verwijst de NCTV naar de volgende kennisproducten:

- Trainingsaanbod ROR
- Publicaties NCTV
- Publicaties WODC
- Publicaties LSE
- Publicaties ESS
- TerInfo
- Symbolenbank

En de volgende informatieproducten:

- Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN)
- Jaarverslagen Algemene- en Veiligheidsdienst (AIVD)
- Publicaties fenomenen rechts-extremisme, soevereinenbeweging of jihadisme
- Fenomeenanalyse: inzicht in dreiging in specifieke regio

9.2.3 Netwerk

Het voorkómen en tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme vereist verschillende perspectieven. Voor het signaleren van deze fenomenen, om succesvol te interveniëren en uiteindelijk voor een succesvolle integrale aanpak, zijn netwerken voor gemeenten essentieel.

Lokaal netwerk

Op basis van de kennis over fenomenen en de lokale en/of regionale context brengt de gemeente het benodigde netwerk in beeld. De verschillende fenomenen kunnen een ander netwerk vereisen, aldus de NCTV-handreiking. Het lokale netwerk bestaat uit professionals die op lokaal niveau betrokken (moeten) zijn bij de aanpak, inclusief het maatschappelijk middenveld zoals stichtingen (sport, religie, activiteitenbegeleiding), buurthuizen en sleutelfiguren. Helpend hierbij is om in de communicatie aan te passen aan wie de gemeente wilt betrekken. De gemeente maakt binnen dit netwerk duidelijke afspraken en stelt de samenwerkingsverbanden vast; bijv. hoe betrek je elkaar, hoe werk je samen en de overlegstructuur. Door proactief uit te dragen wat de maatschappelijke doelen en de belangen en werkwijze van iedere partner zijn, kan

gebouwd worden aan vertrouwen en een respectvolle samenwerking. De gemeente moet er hierbij op inzetten dat alle betrokken partners kennis en begrip hebben van de lokale aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme.

Nationaal netwerk

Naast lokale partijen die een rol (kunnen) vervullen, zijn er ook landelijke of regionale organisaties die betrokken kunnen worden bij de lokale aanpak. Belangrijk is dat gemeenten deze belangrijke nationale partners en hun expertise in beeld hebben.

9.2.4 Interventies

Zoals in de NCTV-handreiking staat omschreven, kan het nodig zijn om specifieke interventies in te zetten in het voorkomen of tegengaan van radicalisering.

Preventie

Preventieve interventies binnen de lokale aanpak gaan specifiek in op het versterken van veerkracht en weerbaarheid. Op basis van de kennis over de specifieke dreigingsrichting in gemeenten, kunnen projecten ingezet worden voor specifieke doelgroepen. Door deze interventies breed in te zetten op het wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering en het versterken van beschermende factoren – in plaats van als interventie ter preventies van radicalisering en extremisme – voorkom je stigmatisering van de doelgroepen. Als gemeente is het belangrijk dat deze interventies geëvalueerd worden. Ondanks dat effectmetingen bij preventieve maatregelen soms lastig zijn, kan er ook geëvalueerd worden op het plan en proces van de interventie.

Persoonsgerichte Aanpak

De Persoonsgerichte Aanpak (PGA) radicalisering is een verzamelnaam voor alle interventies van ketenpartners om een persoon niet (verder) te laten radicaliseren. Een belangrijk onderdeel hiervan is het multidisciplinair casusoverleg. Hierin brengen partners de informatie bij elkaar om op basis van een integraal beeld de interventies af te stemmen. Bij dit overleg is een methodische overlegstructuur om te kijken naar de benodigde interventies essentieel. Volgens de NCTV kun je hiervoor gebruik maken van het werkmodel casusoverleg Radicalisering en Extremisme. Hiervoor is het belangrijk dat alle betrokken partners op de hoogte zijn van elkaars rol. De wet Gegevensverwerking Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering maakt het mogelijk dat ketenpartners onder bepaalde omstandigheden informatie mogen delen met de gemeente, de politie en het OM.

Interventies online radicalisering

Zoals al eerder is gesteld, manifesteren radicalisering, extremisme en terrorisme zich steeds sterker online. Hierdoor is het essentieel dat er ook interventies op online radicalisering plaatsvinden. Hierbij kan worden gedacht aan preventieve interventies zoals de focus op mediawijsheid en het vergroten van de online weerbaarheid van jongeren. Dit kan bijvoorbeeld door middel van lesprogramma's die bijdragen aan het versterken van online weerbaarheid van jongeren tegen radicalisering en het leren herkennen van manipulatieve processen zoals rekrutering.

Re-integratie

Een groot deel van detentie en re-integratie ligt bij Reclassering Nederland (RN) en is dus geen verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente heeft echter wel een rol bij de terugkeer in de samenleving. Daarom is het belangrijk dat gemeenten hier een protocol op hebben. Zo werken in het Multidisciplinair Afstemmingsoverleg Resocialisatie (MAR) met DJI, gemeente en RN als ketenpartners samen aan een individueel resocialisatieplan dat binnen detentie al kan worden opgestart. Deze lijkt qua structuur op het PGA-overleg en staat onder toezicht van Reclassering Nederland.

9.2.5 Versterking/extra

Naast de bovenstaande onderdelen van de lokale aanpak is er nog een aantal zaken dat de lokale aanpak radicalisering kan versterken:

- Aanvragen van versterkingsgelden van de NCTV: dit geeft de mogelijkheid om te investeren in het versterken van de lokale aanpak en de evaluatie van huidige interventies.
- Ondersteuning vragen van een lokaal adviseur van de NCTV, voor advies en versterken van de lokale aanpak.
- Zorg voor regionale samenwerking: hierdoor kan je binnen de regio samen optrekken om te beschikken over de juiste expertise en gezamenlijk op te trekken in de ontwikkeling en uitvoering van beleid.
- Zorg voor meerdere perspectieven in je aanpak: zo kan het van toegevoegde waarde zijn om het perspectief van jongeren mee te nemen in de aanpak gericht op jongeren. Daarnaast is het goed om lokale initiatieven te ondersteunen die kunnen zorgen voor kennisbevordering.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wijdemeren.nl>
Sent: Tue, 26 Nov 2024 10:18:36 +0100
To: "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@zvhgv.nl>; "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@Belcombinatie.nl>; "Wijdemeren onbestelbaar" <5.1.2.e@wijdemeren.nl>; "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@gooisemeren.nl>; "5.1.2.e (5.1.2.e)" <5.1.2.e@politie.nl>; "5.1.2.e@politie.nl" <5.1.2.e@politie.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@huizen.nl>
Subject: Input concept rapportage Radar Advies vóór 28 november doorgeven
Attachments: Conceptrapport_Basis op Orde_Gooi en Vechtstreek_RadarAdvies.docx

Hi collega's,

Zoals aangegeven hebben we de conceptrapportage van Radar Advies rondom de evaluatie 'Basis op orde – Radicaliseringsaanpak' ontvangen, zie bijgaand. Er stond voor vandaag een MO/R&E overleg gepland om de rapportage in gezamenlijkheid door te spreken. Vanwege het hoge aantal afmeldingen voor dit overleg doe ik het ook nog op deze manier:

5.1.2.e en ik ontvangen jullie input/vragen/opmerkingen etc. op de rapportage graag uiterlijk donderdag 28 november. Op vrijdag 29 november bespreken 5.1.2.e en ik de rapportage nog met Radar, waarna zij deze waar nodig aan zullen passen en voltooien.

Mochten er vragen of opmerkingen zijn hoor ik het graag!

Groet,

5.1.2.e
5.1.2.e
Team Vergunningen, Toezicht en Handhaving & Veiligheid

Gemeente Wijdemeren
5.1.2.e 5.1.2.e
Postbus 190, 1230 AD Loosdrecht

E: 5.1.2.e@wijdemeren.nl

T: 14 035

M: 5.1.2.e

W: www.wijdemeren.nl

Op deze e-mail en de daaraan gekoppelde bijlage(n) is de disclaimer www.wijdemeren.nl/emaildisclaimer van gemeente Wijdemeren van toepassing.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wijdemeren.nl>
Sent: Thu, 9 5.1.2.e 2025 15:07:26 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rvs-mn.nl>; "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e (5.1.2.e)" <5.1.2.e@politie.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@politie.nl>; "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@goisemeren.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@Belcombinatie.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@zvhgv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@huizen.nl>
Subject: Agenda + bijlagen districtelijke werkgroep MO/R&E
Attachments: Agenda werkgroep d.d. 14 januari 2025.docx, 1. Memo Ontwikkeling eenheidsbeeld Maatschappelijke onrust Midden-Nederland - 30-12-2014.docx, 2. Rapport_Basis op Orde_Gooi en Vechtstreek_RadarAdvies.pdf, 2a. 4.1.4
4.1.4
4.1.4

Hi collega's,

Bijgaand de agenda + bijlagen (dank 5.1.2.e en 5.1.2.e voor de aanvullingen) voor de werkgroep van dinsdag 14 januari.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Team Vergunningen, Toezicht en Handhaving & Veiligheid

Gemeente Wijdemeren

5.1.2.e

5.1.2.e

Postbus 190, 1230 AD Loosdrecht

E: 5.1.2.e [@wijdemeren.nl](mailto:5.1.2.e@wijdemeren.nl)

T: 14 035

M: 5.1.2.e

W: www.wijdemeren.nl

Op deze e-mail en de daaraan gekoppelde bijlage(n) is de disclaimer www.wijdemeren.nl/emaildisclaimer van gemeente Wijdemeren van toepassing.

Agenda

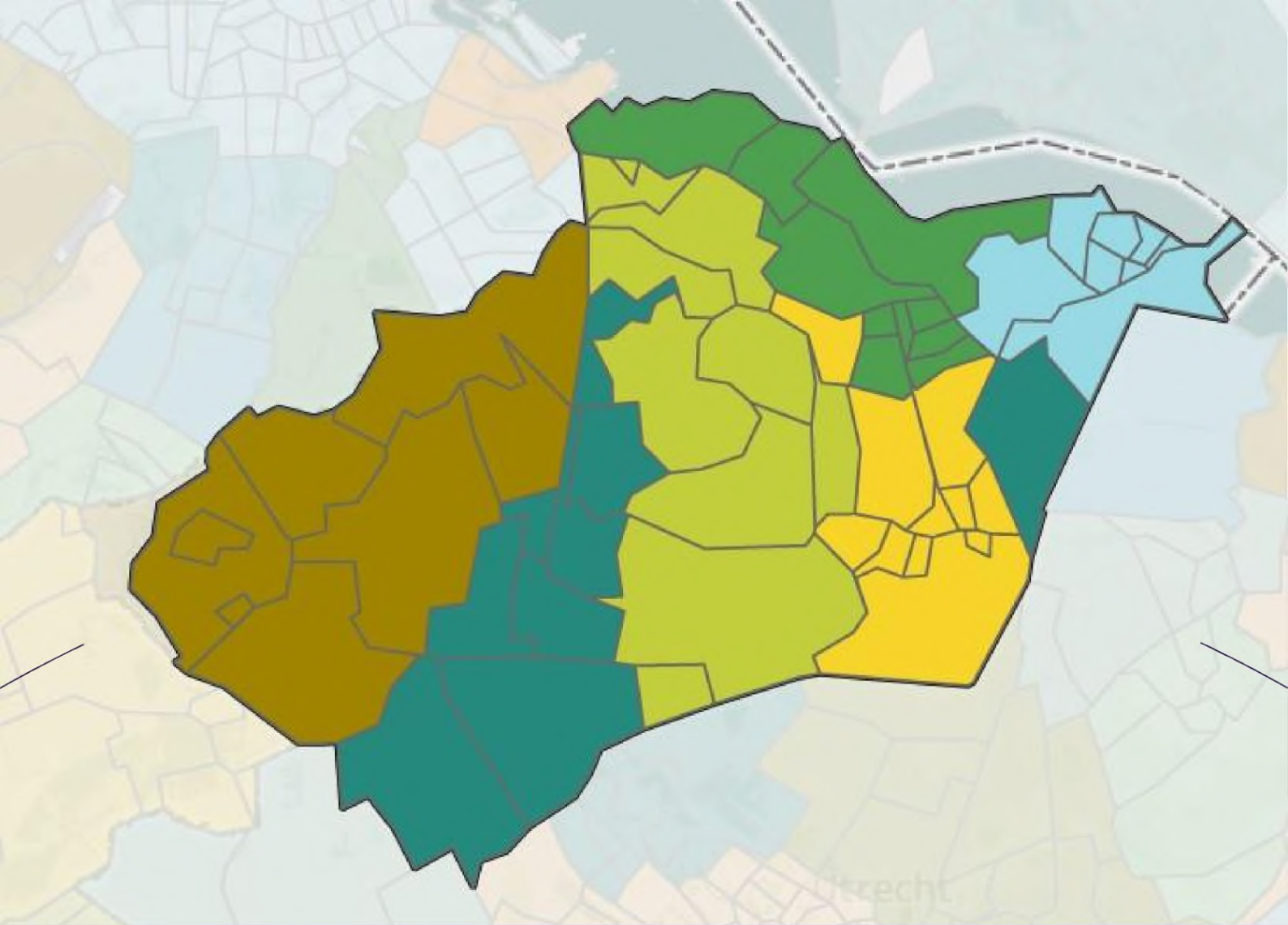
Onderwerp: **Districtelijke werkgroep MO/R&E**

Datum: 14 januari 2025

Tijdstip: 09:30 – 10:30 via Teams

Nr. Onderwerp

1. Opening/mededelingen
2. Stand van zaken verkenning beeld Maatschappelijke Onrust (Bijlage 1)
Ter bespreking – allen
3. Rapport Basis op Orde + bespreken vervolg (Bijlage 2, 2a)
Ter bespreking - allen
4. 4.1.4
5. 4.1.4

Rapport

De Basis op Orde

Het radicaliseringsbeleid in de verschillende gemeentes van de Gooi- en Vechtstreek

District Gooi- en Vechtstreek

12 december 2024

Radar Advies

Rapport

De Basis op Orde - Het radicaliseringsbeleid in de verschillende gemeentes van de Gooi- en Vechtstreek. Evaluatie van de aanpak radicalisering en extremisme in de zes gemeentes in district Gooi- en Vechtstreek (Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdmeren).

Opdrachtgever

Gemeente Wijdmeren

Contactpersoon

5.1.2.e

5.1.2.e @wijdmeren.nl

5.1.2.e

Uitvoerder

RadarAdvies

5.1.2.e

5.1.2.e

(5.1.2.e

www.radaradvies.nl

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @radaradvies.nl

5.1.2.e

Inhoudsopgave

1	INTRODUCTIE	3
1.1	Aanleiding en relevantie	3
1.2	Beperkingen van het onderzoek	4
1.3	Leeswijzer	4
<hr/>		
2	DE LOKALE AANPAK IN WIJDEMEREN	5
2.1	Ingevuld wegingskader	5
2.2	Toelichting van de verschillende categorieën	5
<hr/>		
3	DE LOKALE AANPAK IN GOOISE MEREN	9
3.1	Ingevuld wegingskader	9
3.2	Toelichting van de verschillende categorieën	9
<hr/>		
4	DE LOKALE AANPAK IN BLARICUM EN LAREN	13
4.1	Ingevuld wegingskader	13
4.2	Toelichting van de verschillende categorieën	13
<hr/>		
5	DE LOKALE AANPAK IN HILVERSUM	17
5.1	Ingevuld wegingskader	17
5.2	Toelichting van de verschillende categorieën	17
<hr/>		
6	DE LOKALE AANPAK IN HUIZEN	21
6.1	Ingevuld wegingskader	21
6.2	Toelichting van de verschillende categorieën	21
<hr/>		
7	DISTRICTELIJKE INZICHTEN OP DE AANPAK RADICALISERING	25
7.1	Ingevuld wegingskader	25
7.2	Toelichting van de verschillende categorieën	25
<hr/>		
8	AANBEVELINGEN	27
8.1	Aanbevelingen voor de districtelijke aanpak	27
8.2	Aanbevelingen voor de lokale aanpak	28
<hr/>		
9	BIJLAGEN	31
9.1	Bijlage 1: Wegingskader	31
9.2	Bijlage 2: Toelichting van de categorieën in het wegingskader	33

1 Introductie

1.1 Aanleiding en relevantie

Het dreigingsbeeld terrorisme in Nederland (DTN) is nog altijd ingewikkeld en divers. Zowel jihadistische netwerken als rechts- en links-extremistische groepen vormen volgens de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) een aanhoudende dreiging. Daarom is een duidelijk vastgelegd beleid op radicalisering van belang. In 2024 heeft de NCTV een handreiking uitgebracht voor de lokale aanpak extremisme. Hierin worden verschillende elementen benoemd die belangrijk zijn in de aanpak van radicalisering en extremisme. Het veiligheidsdistrict Gooi- en Vechtstreek heeft RadarAdvies gevraagd de huidige lokale aanpak op radicalisering en extremisme te evalueren. De handreiking van de NCTV vormt de basis voor het uitgevoerde onderzoek¹.

1.1.1 Duiding van het district

Het district Gooi- en Vechtstreek heeft RadarAdvies gevraagd om inzicht te geven in de huidige stand van zaken omtrent de lokale aanpak op radicalisering en extremisme bij de verschillende gemeentes in het district. Hiervoor hebben de onderzoekers gekeken naar de stand van zaken bij de volgende gemeentes: Hilversum, Huizen, Blaricum, Laren, Wijdemeren en Gooise Meren. Binnen dit onderzoek zijn Blaricum en Laren samen geanalyseerd, omdat ze hetzelfde ambtelijke apparaat hebben. Daarnaast is Eemnes niet meegenomen in de analyse, omdat deze gemeente geen deel uitmaakt van het veiligheidsdistrict Gooi- en Vechtstreek, ondanks dat Eemnes in de BEL-combinatie wel het ambtelijk apparaat deelt met Laren en Blaricum.

1.1.2 Methodologie

De volgende werkzaamheden zijn uitgevoerd om de evaluatie te kunnen uitvoeren:

- 1 **Het opstellen van een wegingskader**, waarin de basiselementen voor een goede aanpak radicalisering en extremisme uiteengezet worden. Deze is gebaseerd op de handreiking van de NCTV en aangevuld met een aantal extra documenten gericht op de lokale aanpak radicalisering en extremisme.
- 2 **Het uitvoeren van interviews met professionals uit de zes gemeentes**. Dit waren interviews met onder andere OOV-ambtenaren verantwoordelijk voor de aanpak radicalisering, maar ook een jeugdconsulent en professionals uit het interventieteam.
- 3 **Het uitvoeren van vier districtsinterviews**. Deze interviews waren gericht op professionals die in het district werken. Dit waren onder andere de politie, het OM en het Zorg- en Veiligheidshuis.

1.1.3 Totstandkoming wegingskader

Het wegingskader voor de aanpak van de gemeentes in Gooi- en Vechtstreek, en de daaruit voortvloeiende topiclijsten, is samengesteld op basis van de handreiking 'Lokale aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme' van de NCTV². De elementen in de handreiking zijn in het wegingskader waar nodig verscherpt of verplaatst. De uitleg en argumentatie van de verschillende onderdelen is te vinden in Bijlage 2 van dit rapport. Ook is de keuze

¹ Het webdossier van deze handreiking is te vinden via de volgende link: <https://www.nctv.nl/onderwerpen/lokale-aanpak-radicalisering-extremisme-en-terrorisme>

² Het webdossier van deze handreiking is te vinden via de volgende link: <https://www.nctv.nl/onderwerpen/lokale-aanpak-radicalisering-extremisme-en-terrorisme>

gemaakt om een aantal elementen uit de handreiking niet in het wegingskader te verwerken, omdat deze te weinig gefocust waren op het lokale kader. Verder zijn er inzichten meegenomen uit de volgende documenten:

- [RAN LOCAL Conclusion paper: The future and position of local P/CVE strategies and approaches;](#)
- [RAN LOCAL Conclusion paper: How to deal with the local impact of online \(extremist\) activities;](#)
- [RAN LOCAL Special overview paper: RAN activities on local coordination and the local approach to P/CVE;](#)
- [De Toolkit Evidence-Based Werken bij de Preventie van Radicalisering;](#)
- [VNG Protocol online onderzoek om openbare orde te bewaren of herstellen.](#)

Het wegingskader bestaat uit vijf categorieën: **randvoorwaarden; kennis en vaardigheden; netwerken; interventies en extra versterking.** Een schematisch overzicht van de categorieën en subcategorieën vindt u in het wegingskader (in Bijlage 1). Voor een verdere toelichting van de gekozen categorieën, zie Bijlage 2.

1.2 Beperkingen van het onderzoek

Deze paragraaf staat kort stil bij de omvang en beperkingen van dit onderzoek: wat is binnen dit onderzoek behandeld en wat is (bewust) buiten beschouwing gelaten?

- ◇ Dit onderzoek biedt inzicht in hoe de geïnterviewde professionals uit verschillende domeinen de thematiek ervaren, hoe zij de lokale aanpak beleven en willen optimaliseren. Aangezien de gebruikte methoden kwalitatief van aard zijn, kan het onderzoek niet als statistisch representatief worden beschouwd.
- ◇ Het onderzoek is uitgevoerd als een open en transparante verkenning van de huidige aanpak radicalisering in de verschillende gemeentes. Middels het wegingskader is verkend of de basis voor een gedegen aanpak aanwezig is. Het onderzoek was niet gericht op het in kaart brengen van groeperingen, netwerken of individuen waar zorgen over bestaan. Er zijn dus geen specifieke groeperingen of netwerken geïdentificeerd die binnen verschillende vormen van extremisme vallen. Hierdoor kan niet absoluut vastgesteld worden of een uitgebreid handelingskader op radicalisering en extremisme nodig is. De aanbevelingen zijn gedaan op basis van de kennis en perceptie van de geïnterviewden over de (mate van) aanwezigheid van individuen en groeperingen met extremistisch gedachtegoed in de gemeente(s).

1.3 Leeswijzer

Het rapport is opgebouwd aan de hand van de verschillende geanalyseerde gemeentes. Aan elke gemeente is een hoofdstuk gewijd dat ingaat op de verschillende kenmerken van het wegingskader in de betreffende gemeente. Alle hoofdstukken beginnen met een schematisch overzicht van de verschillende categorieën van het wegingskader. Hierbij is een beoordelingsschema aan de hand van kleuren aangehouden. Dit schema dient als volgt te worden gelezen:

Groen: basis op orde, goed georganiseerd.	Geel: deels goed geregeld, basis nog niet volledig op orde.	Rood: grote tekortkomingen, basis moet op orde gebracht worden.
---	---	---

Naast deze hoofdstukken vindt u in hoofdstuk 7 nog een overzicht van het district, en bevat hoofdstuk 8 aanbevelingen zowel op districtelijk als lokaal niveau.

2 De lokale aanpak in Wijdmeren

2.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van gemeente Wijdmeren. In de rest van het hoofdstuk zijn de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Red
	Wetgeving over informatiedeling	Yellow
	Bestuurlijk draagvlak	Red
	Online dimensie	Red
	Veiligheid van eigen medewerkers	Yellow
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Yellow
	Verdieping	Red
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Red
	Maatschappelijk middenveld	Red
	Alle partners	Red
Interventies	Preventie	Red
	PGA	Yellow
	Online interventies	Red
	Re-integratie	Yellow
Versterking	Financiën	Green
	Regionale/nationale samenwerking	Green
	Meerdere perspectieven	Red

2.2 Toelichting van de verschillende categorieën

2.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

Essentieel voor het opstellen van een lokale aanpak radicalisering is het hebben van een beeld van wat er speelt in de eigen gemeente. Volgens het Integraal Veiligheidsplan (IVP)³ wordt er gemonitord op **trends en ontwikkelingen**. Een respondent van gemeente Wijdmeren geeft echter het volgende aan:

“Onze informatiepositie is denk ik vrij nihil. Via diensten worden er natuurlijk zaken in de gaten gehouden, maar onze eigen positie is beperkt. We hebben niet perse zicht op lokale trends.”

Daar staat tegenover dat de gemeente aangeeft dat er wel één keer per maand een overleg plaatsvindt om algemene trends te bespreken, en een respondent geeft bovendien aan dat er op dit moment wel monitoring plaatsvindt als het gaat om het aantal soevereinen in de gemeente. Om een goede informatiepositie te kunnen bewerkstelligen, is het

³ Het Integraal Veiligheidsplan is op deze website te raadplegen: <https://www.wijdmeren.nl/4/beleidsnotas/Meerjaren-veiligheidsplan-2023-2026.pdf>

belangrijk om een goede **meldstructuur** te hebben. Bij de vraag of er een vastgestelde meldstructuur is, zegt een respondent het volgende:

“Nee, ik ben de meldstructuur en team veiligheid. Ik mail teamleiders: als jullie iets zien, mail ons, bel ons. Maar geen andere structuur”.

Er lijkt dus **geen brede bekendheid** te zijn van de meldstructuur in de gemeente. De ketenpartners die contact hebben via het PGA-overleg weten elkaar te vinden, maar dit is lastiger wanneer het professionals zijn die in direct contact staan met de inwoners, zoals BOA's.

Wetgeving over informatiedeling

In de context van de PGA(-R) is er een **privacy protocol** dat is getekend door alle burgemeesters in Midden-Nederland. Ketenpartners in het PGA-overleg hebben hiervoor ook getekend. Als het gaat om interne informatiedeling zijn er geen duidelijke afspraken vastgelegd.

Bestuurlijk draagvlak

Bestuurders worden op dit moment niet actief op de hoogte gehouden van **trends en ontwikkelingen** binnen de gemeente. Dit komt langzaam meer aan de orde, maar omdat er nu weinig wordt gesignaleerd, staat het ook niet hoog op de agenda. Zo stelt een respondent:

“Lastig, want als je iets weinig tegenkomt, heb je het er ook minder over. Ik weet dus niet of er heel veel **draagvlak** voor is. Ze staan niet juichend aan de kant van; we gaan hier vol mee bezig.”

Daarnaast zijn de thema's radicalisering en extremisme op dit moment ondergebracht onder het takenpakket maatschappelijke onrust, en **belegd bij OOV**. Zorg en Veiligheid wordt hierin wel gekoppeld, maar er zijn geen duidelijke lijnen naar het Sociaal Domein. Interventies op dit gebied zijn binnen het Sociaal Domein dus ook niet geborgd.

Online dimensie

Op dit moment is er **geen online aanpak** binnen de gemeente Wijdmeren. De communicatieafdeling voert af en toe sentimentanalyses uit, maar er is geen gedegen aanpak voor vastgelegd. Er is wel bekendheid met het VNG-protocol, maar hier is nog geen actie op ondernomen.

Veiligheid van medewerkers

Er is een protocol 'Veilige Publieke Taak'. Deze is meer algemeen gericht op het omgaan met een onveilige situatie, maar er is **geen specifiek veiligheidsprotocol** voor medewerkers op deze thema's en er wordt weinig aandacht besteed aan bewustwording. Een respondent geeft echter aan überhaupt niet bekend te zijn met een veiligheidsprotocol.

2.2.2 Kennis en Vaardigheden

Basiskennis

Volgens het IVP worden er trainingen aangeboden aan professionals om signalen van radicalisering te kunnen herkennen. Dit wordt door een respondent onderstreept; deze training is o.a. beschikbaar voor het wijkteam jeugd en het reguliere wijkteam. De respondent geeft echter aan dat het soms hard werken is om mensen aanwezig te krijgen bij deze trainingen. De bereidheid hiervoor in de gemeente lijkt dus niet erg groot. De training die wordt aangeboden is de **basistraining van het ROR**. Deze is ingericht op **kennis en signalering**. Het ontwikkelen van **vaardigheden** speelt op dit moment geen rol. Daarnaast zijn jeugdprofessionals SKJ-geregistreerd en volgen zij dientengevolge bepaalde richtlijnen. Eén van die richtlijnen is ook gericht op radicalisering.

Verdiepende trainingen

Na het volgen van de basistrainingen is er de mogelijkheid voor het volgen van een verdiepende training als daar behoefte aan is, maar dit is op dit moment **niet vastgelegd**. Dit gebeurt alleen op eigen initiatief van gemeentelijke professionals.

2.2.3 Netwerk

Lokaal netwerk

Het lokale netwerk van professionals die betrokken zijn bij de aanpak radicalisering is **beperkt**. Volgens een respondent heeft dit ook te maken met de inwoners en beperkte grootte van de verschillende dorpskernen in de gemeente. Zo is er geen middelbare school in de gemeente, maar wordt er wel contact gehouden met de scholen buiten de gemeente waar jongeren naartoe gaan. Ook zijn er lijnen met andere partners, zoals de politie, wanneer dat nodig is.

Maatschappelijk middenveld

Vergelijkbaar met het lokale netwerk, is ook het netwerk met het maatschappelijk middenveld **beperkt**, wederom omdat Wijdmeren een kleine gemeente is. Zo stelt een respondent:

“We hebben bijvoorbeeld geen middelbare scholen, moskeeën hebben we niet; best veel plekken die je normaal in je keten zou willen hebben, die hebben we niet.”

Er is wel de wens om een Bondgenotenoverleg te starten, maar daar is op dit moment geen capaciteit voor. Hierdoor liggen er ook geen duidelijke samenwerkingsafspraken.

Alle partners

Omdat er op dit moment weinig zicht is op lokale partners in de gemeente, wordt er nu ook **niet concreet gecommuniceerd** op deze thema's en de doelen van de aanpak. Wel wordt er aangegeven dat lijnen kort zijn en kunnen worden aangehaald wanneer nodig.

2.2.4 Interventies

Preventie

Op dit moment wordt er binnen de gemeente **niet ingezet op preventie**. Zo zijn er geen projecten die inzetten op een specifieke doelgroep. Dit heeft ook te maken met het feit dat radicalisering en extremisme op dit moment volledig zijn belegd bij OOV. Binnen de kaders van het Sociaal Domein is momenteel geen beleid op de thema's radicalisering en extremisme. Dit heeft als gevolg dat er veel meer vanuit de veiligheidsbril naar radicalisering wordt gekeken in plaats van met een focus op preventie. Op dit moment liggen er dus **geen specifieke *evidence-based* interventies** klaar.

Persoonsgerichte Aanpak (PGA)

Er is **districtelijk een casusoverleg** geregeld via het Zorg en Veiligheidshuis. Op dit moment heeft gemeente Wijdmeren daarin nog geen casussen ingebracht, dus er is nog weinig directe ervaring vanuit de gemeente met dit overleg. De afspraken over het overleg en wanneer er kan worden afgeschaald, zijn goed vastgelegd. Het PGA-overleg vindt maandelijks plaats; hierin wordt gesproken met alle partners, de gemeentes, politie en de AIVD. Gemeentes zijn alleen bij het casusoverleg aanwezig wanneer zij een casus hebben om in te brengen. De **rollen binnen het overleg zijn bekend**, maar door het gebrek aan werkelijke casuïstiek is dit slechts theoretisch.

Interventies op online radicalisering

Er is **geen online aanpak** binnen de gemeente Wijdmeren op het gebied van radicalisering, ook niet gericht op lesprogramma's die online weerbaarheid versterken. Wel spreken jeugdconsulenten, wanneer ze met jongeren in aanraking komen, over hun online aanwezigheid. Dit is echter niet specifiek gericht op radicalisering. Er is wel een online aanpak vanuit beleidsthema's zoals cybercrime en jeugd en veiligheid.

Re-integratie

Er bestaat een **algemeen protocol** voor de re-integratie van ex-gedetineerden. Verder wordt er nu in het district gekeken hoe dit beter kan worden ingericht. Specifiek voor geradicaliseerde personen is hier nog geen ervaring mee. Hierdoor is hier ook niet specifiek iets voor vastgelegd.

2.2.5 Versterking

Financiën

Versterkingsgelden worden altijd **districtelijk** aangevraagd; hierin heeft gemeente Wijdmeren nu het voortouw. Voor 2025-2026 is ook voor deze aanpak gekozen. De ontvangen versterkingsgelden worden ingezet op het versterken van de lokale en districtelijke aanpak radicalisering en voor ROR-trainingen.

Nationale samenwerking

Er zijn **korte lijnen** met de contactpersoon vanuit de NCTV. Daarnaast heeft gemeente Wijdmeren ook goede contacten met de Expertise-Unit Sociale Stabiliteit (ESS).

Regionale samenwerking

Er wordt veel gewerkt op **districtsniveau** binnen de thema's radicalisering en extremisme (district Gooi- en Vechtstreek). Deze samenwerking richt zich vooral op het brede thema 'maatschappelijke onrust'. Daarnaast is er ook regionale samenwerking met het OM en de politie.

Betrekken van jongeren

Er is weinig tijd om jongeren echt bij dit thema te betrekken. Bovendien zijn er geen middelbare scholen in het district dus er is **weinig contact met jongeren**.

Lokale initiatieven die kennisontwikkeling stimuleren

Er is **geen helder beeld** van binnen de gemeente. Er is goed contact met dorpscoördinatoren, maar er is geen kennis over lokale initiatieven.

3 De lokale aanpak in Gooise Meren

3.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van gemeente Gooise Meren. In de rest van het hoofdstuk zijn de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Red
	Wetgeving over informatiedeling	Yellow
	Bestuurlijk draagvlak	Yellow
	Online dimensie	Red
	Veiligheid van eigen medewerkers	Yellow
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Yellow
	Verdieping	Yellow
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Red
	Maatschappelijk middenveld	Yellow
	Alle partners	Yellow
Interventies	Preventie	Red
	PGA	Yellow
	Online interventies	Red
	Re-integratie	Red
Versterking	Financiën	Green
	Regionale/nationale samenwerking	Yellow
	Meerdere perspectieven	Red

3.2 Toelichting van de verschillende categorieën

3.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie van de gemeente

Op de hoogte zijn van wat er speelt in de eigen gemeente, is essentieel voor het opstellen van een lokale aanpak radicalisering. Hiernaar gevraagd, stelde een respondent van gemeente Gooise Meren:

“We hebben geen beeld van lokale trends en ontwikkelingen. Het beeld dat we krijgen, is op basis van informatie van buitenaf. Zolang we geen informatie van anderen krijgen, hebben we dus geen beeld.”

De informatiepositie is op dit moment voornamelijk **afhankelijk van signalen** die via de politie doorkomen. Hierdoor kan de gemeente eigenlijk alleen reactief reageren in plaats van preventief. Daarnaast is er **geen formeel vastgelegde meldstructuur**. Er wordt verwacht dat meldingen worden gedaan bij afdeling OOV, maar dit is niet officieel vastgelegd. Zo stelt een respondent:

“Er is geen echte meldstructuur. De structuur die er is, is dat collega's weten dat ze signalen moeten melden bij Team OOV. Dit is nergens - formeel of informeel - vastgelegd. Deze afspraak is niet

expliciet, en het is geen prioriteit in het IVP of het collegebeleid. Het is ‘going concern’, en er is geen gelabelde capaciteit voor, waardoor er weinig mogelijkheid is om het interne proces in orde te maken.”

Daarnaast is de meldstructuur nu te persoonsafhankelijk; wanneer er personeelwisselingen zijn, moeten structuren opnieuw worden opgezet en verdwijnt er teveel kennis.

Wetgeving op het gebied van informatiedeling

Er is door gemeentes in Midden-Nederland een **convenant** ondertekend op het gebied van privacy en informatiedeling. Gemeente Gooise Meren heeft dit convenant ondertekend en volgt deze dan ook.

Bestuurlijk draagvlak

Wanneer nodig, is er **draagvlak** bij de burgemeester om dit onderwerp op te pakken. Radicalisering en extremisme zijn op dit moment echter geen prioriteit in de gemeente; er wordt momenteel namelijk weinig gesignaleerd. Een respondent reflecteert daar als volgt op:

“Het is geen prioriteit, dus hoeveel draagvlak is er werkelijk - behalve als er iets gebeurt?”

Via het overleg Districtelijk Veiligheidscollege (DVC) worden radicalisering en extremisme met bestuurders besproken onder de noemer ‘maatschappelijke onrust’. Dit gebeurt echter alleen als er kwesties zijn. De onderwerpen worden alleen in een **veiligheidscontext** besproken, en niet breder.

Online dimensie

Op dit moment is er **geen online aanpak** onderdeel van de lokale aanpak op radicalisering en extremisme. Zo stelt een respondent:

“We zijn niet op de hoogte van wat je kunt doen als gemeente. Qua online signalering zijn we afhankelijk van wat we van ketenpartners horen, die zijn wel online bezig.”

Er is dan ook geen bekendheid met het VNG-protocol voor **online onderzoek** voor gemeentes.

Veiligheid van eigen medewerkers

Er is **beleid** als het gaat om de veiligheid van eigen medewerkers. Hierin ligt volgens een respondent echter nog wel een kans op uitbreiding. Op dit moment is er alleen iets vastgelegd over wat er gedaan wordt als er iets voorvalt, maar er wordt niet ingezet op preventie en nazorg.

3.2.2 Kennis en vaardigheden

Basiskennis

Volgens een respondent kan er meer ingezet worden op de basiskennis van professionals in de gemeente. Er worden wel **trainingen** aangeboden; die worden gevolgd door OOV, burgerzaken, Team Maatschappelijke Zorg, BOA's en collega's van het Sociaal Domein. Er wordt dus wel degelijk ingezet op het breed opbouwen van kennis binnen de gemeente op het gebied van radicalisering en extremisme, maar doordat het onderwerp geen prioriteit is, is er niet bij alle afdelingen evenveel animo om dergelijke trainingen te volgen. Trainingen worden op dit moment ook alleen aangeboden op **kennis**, er is geen inzet op de **ontwikkeling van vaardigheden** in het omgaan met een geradicaliseerd individu.

Verdieping

Er wordt op dit moment een **verdiepende training van het ROR** aangeboden die inzet op het herkennen van signalen en hoe hiermee om te gaan. Deze worden vooral gevolgd door BOA's, en op vrijwillige basis. Niemand wordt verplicht deze training te volgen.

3.2.3 Netwerk

Lokaal netwerk

Op dit moment wordt er op lokaal niveau op de thema's radicalisering en extremisme voornamelijk met de politie samengewerkt. Verder zijn er **weinig contacten met lokale partners** om signalen te kunnen bespreken en trends en ontwikkelingen in de gaten te houden. Binnen de **samenwerking** met de politie zijn de afspraken op dit moment niet duidelijk: wanneer moet of mag bepaalde informatie wel en niet gedeeld worden, en wat breng je elkaar - hoe zorg je ervoor dat de samenwerking in balans is?

Maatschappelijk middenveld

Gemeente Gooise Meren heeft een **Bondgenotennetwerk** waarvan de leden samenkomen tijdens het Bondgenoten-overleg. Hieraan nemen religieuze organisaties, welzijnsorganisaties, wijkadviseurs, ondernemersverenigingen, sportverenigingen en de voedselbank deel. De ene organisatie is in deelname actiever dan de ander. Dit overleg is niet specifiek gericht op radicalisering en extremisme, maar zorgen kunnen hier wel worden geuit. Er zijn hier **geen duidelijke afspraken over samenwerking**, maar men weet elkaar dankzij dit overleg wel goed te vinden. Op het moment speelt er nog **veel wantrouwen richting de gemeente** bij de moskeeën in verband met eerdere onderzoeken die in moskeeën zijn gedaan in opdracht van de gemeente⁴. Hierdoor is het contact met deze partners op het moment niet goed, dus de wens is om het contact weer te verbeteren.

3.2.4 Interventies

Preventie

Op dit moment wordt er binnen de gemeente **niet ingezet op preventie**. Zo zijn er geen projecten die inzetten op een specifieke doelgroep. Momenteel wordt er vaak ad hoc gereageerd als er iets speelt.

PGA

Er is een **districtelijk opgezet PGA-overleg**. Deze is algemeen ingestoken en kan ook voor radicaliseringscasuïstiek worden ingezet wanneer dat nodig is. Tot nu toe is het voor de gemeente Gooise Meren nog niet nodig geweest deze in te zetten, daarom is er nu ook weinig bekendheid met hoe dit overleg is ingericht en welke interventies hieraan gekoppeld kunnen worden. Er zijn **officieel vastgelegde afspraken** maar deze zijn dus nooit uitgevoerd.

Interventies op online radicalisering

Op dit moment heeft de gemeente Gooise Meren geen vaststaande interventies, dus ook **geen interventies** gericht op online radicalisering.

Re-integratie

Er ligt een algemeen beleid op re-integratie van mensen die uit detentie komen (aansluitend op het landelijk beleid), maar niet specifiek voor radicalisering. Tot nu toe is dit ook nog niet nodig geweest.

⁴ <https://nos.nl/artikel/2401867-nrc-moskeeen-heimelijk-onderzocht-door-particulier-bedrijf>

3.2.5 Versterking

Financiën

Versterkingsgelden worden altijd **districtelijk** aangevraagd; hierin heeft gemeente Wijdemeren nu het voortouw. Voor 2025-2026 is ook voor deze aanpak gekozen. De ontvangen versterkingsgelden worden ingezet op het versterken van de lokale en districtelijke aanpak radicalisering en voor ROR-trainingen.

Regionale/nationale samenwerking

Districtelijk is er een casusoverleg. Daarnaast is er op districtelijk niveau de **werkgroep Maatschappelijke onrust** en het **DVC** waarin deze thema's worden besproken. Dit ligt allemaal bij district Gooi- en Vechtstreek. Er is **weinig nationale samenwerking**, er is bijvoorbeeld geen contact met de NCTV.

Betrekken van jongeren

Er worden geen jongeren betrokken in de aanpak.

Lokale initiatieven

Er is geen beeld van lokale initiatieven.

4 De lokale aanpak in Blaricum en Laren

4.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van Blaricum en Laren. In de rest van het hoofdstuk worden de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Red
	Wetgeving over informatiedeling	Yellow
	Bestuurlijk draagvlak	Yellow
	Online dimensie	Red
	Veiligheid van eigen medewerkers	Yellow
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Yellow
	Verdieping	Red
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Red
	Maatschappelijk middenveld	Red
	Alle partners	Red
Interventies	Preventie	Red
	PGA	Yellow
	Online interventies	Red
	Re-integratie	Red
Versterking	Financiën	Green
	Regionale/nationale samenwerking	Yellow
	Meerdere perspectieven	Red

4.2 Toelichting van de verschillende categorieën

4.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

De informatiepositie van de gemeente houdt in dat er inzicht is in lokale trends van radicalisering en de uitingsvormen van extremisme. Dit omvat onder anderen het hebben van een meldstructuur voor signalen van radicalisering en het maken van afspraken over informatie-uitwisseling. Uit gesprekken is gebleken dat de informatiepositie van de gemeente niet volledig is. In de gemeentes Blaricum en Laren is er **geen goed overzicht van lokale trends** op het gebied van radicalisering en extremisme. Dit heeft nadelige gevolgen, aldus een respondent:

“De gemeente weet te weinig, waardoor vroegsignalering moeilijk is.”

Er **ontbreekt een meldstructuur** voor signalen van radicalisering, en er zijn geen duidelijke afspraken over informatiedeling. Respondenten geven aan dat er geen goede meldstructuur is en er weinig wordt gedeeld. Desondanks worden de gemeentes **op de hoogte gehouden** van wat er speelt, onder anderen door meldingen van de

politie, familieleden en eerstelijnsprofessionals die via het interventieteam H-BEL⁵ zorgmeldingen ontvangen. Wanneer het interventieteam (IT) meldingen ontvangt, worden deze geëvalueerd, waarna het IT contact met OOV opneemt en de politie informeert.

Wetgeving over informatiedeling

Er is **geen formele wetgeving** voor informatie-uitwisseling, en gegevens worden alleen gedeeld wanneer een casus wordt opgeschaald naar de Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering (PGA-R). Er vindt wel regelmatig uitwisseling van informatie en contact plaats tussen de gemeente, politie en het interventieteam, maar door de privacywetgeving (AVG) kunnen niet alle gegevens worden gedeeld. Er zijn daarnaast **geen formele afspraken** gemaakt over de gegevensuitwisseling.

Bestuurlijk draagvlak

De bestuurders van Blaricum en Laren worden **goed geïnformeerd** over ontwikkelingen op het gebied van radicalisering door OOV-ambtenaren. Zij hanteren een **preventieve benadering** en streven ernaar problemen te voorkomen, met een sterke nadruk op **preventie en veiligheid**. Respondenten geven echter aan dat het lastig is om het **daadwerkelijke draagvlak** te bepalen. Draagvlak ontstaat vaak pas wanneer een casus directe aandacht vereist. Hoewel er zeker draagvlak is voor zorg en veiligheid in bredere zin, geldt dit niet altijd specifiek voor radicalisering en extremisme.

Online dimensie

Omdat er geen formeel beleid is omtrent radicalisering en extremisme, maakt de **online dimensie geen onderdeel** uit van het gemeentelijke beleid. Hierdoor is er officieel niemand binnen de gemeente actief op online platforms. Leden van het interventieteam zijn echter op eigen initiatief, omdat zij de behoefte daartoe zien, wel online actief, maar benaderen dit met de nodige voorzichtigheid en op persoonlijke titel.

Veiligheid van medewerkers

In de gemeentes is er een **algemeen agressieprotocol** voor medewerkers, maar dit is niet specifiek gericht op het omgaan met extremistische uitlatingen, doxxing⁶ of bedreigingen.

4.2.2 Kennis en Vaardigheden

Basiskennis

De basiskennis voor professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering in de gemeentes Blaricum en Laren is **deels goed georganiseerd**. Er zijn initiatieven, zoals de geplande basistrainingen over radicalisering en extremisme, maar deze trainingen worden vaak **niet structureel** georganiseerd en gefinancierd. De trainingen zijn afhankelijk van tijdelijke subsidies, wat de consistente ontwikkeling van kennis bemoeilijkt.

Verdieping

Hoewel in het Integraal Veiligheidsplan (IVP)⁷ en het Uitvoerings- en Veiligheidsplan (UVP)⁸ staat dat de gemeentes zich willen inzetten voor bewustwording in de keten om risicofactoren bij jongeren te verminderen - bijvoorbeeld

⁵ Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren

⁶ Doxxing is het verzamelen of publiekelijk delen van andermans persoonsgegevens om die persoon te intimideren.

⁷ Dit document is te raadplegen via <https://blaricum.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/aclea92d-7054-4b8b-a041-24fc670896d1?documentId=a59f182c-2120-459b-b143-fald3ab598e4&agendaItemId=903cec4b-56b2-41a1-b038-8e7cf5740aa1>

⁸ Dit document is te raadplegen via <https://blaricum.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/805609e3-3ce7-45ff-afe9-77deba786944?documentId=3f630602-c53b-470c-a599-69dfb560c9a5&agendaItemId=97392619-3dcb-43fb-b719-4c30bb46b29b>

door het tegengaan van polarisatie en radicalisering – is dit nog **niet vertaald naar concrete basis- of verdiepingstrainingen** voor partners en betrokken professionals. Het interventieteam heeft tijdens wijkagent-trainingen belangrijke kennis opgedaan over de preventie van radicalisering, extremisme en polarisatie, zowel in de vorm van basis- als verdiepingsmodules. Daarnaast zijn er opfriscursussen gevolgd. Desondanks blijft er een duidelijke **behoefte aan extra kennis** over hoe om te gaan met mensen die extreme uitingen en afwijkend gedrag vertonen.

4.2.3 Netwerk

Lokaal netwerk

Het lokale netwerk voor radicalisering en extremisme vertoont grote tekortkomingen, en de basis moet op orde komen. Er is momenteel **geen goed gestructureerd netwerk** waarin kennis en expertise zijn vertegenwoordigd. Respondenten geven aan:

"Er is geen goed lokaal netwerk, er zit onvoldoende kennis aan tafel."

De betrokkenheid van verschillende partners wordt vaak pas actief gezocht bij een concrete casus, wat wijst op een reactieve in plaats van een proactieve benadering.

Maatschappelijk middenveld

De gemeentes hebben wel in beeld welke maatschappelijke organisaties relevant zijn voor de aanpak van radicalisering, maar deze organisaties worden **niet structureel betrokken**. Ze maken geen deel uit van standaard overlegstructuren. Daarnaast hebben maatschappelijke organisaties onvoldoende inzicht in waar ze hun zorgen kunnen melden, omdat hier geen afspraken over zijn gemaakt. Dit leidt ertoe dat **signalen vaak niet tijdig worden gedeeld** of zelfs onopgemerkt blijven.

Alle partners

Respondenten geven aan dat ze behoefte hebben aan regelmatig overleggen met partners om specifieke casussen te bespreken en elkaars ervaringen uit te wisselen. Dit is voor hen relevant om **samenwerkingsverbanden te versterken**, maar ook om kennis op te doen over hoe om te gaan met bepaalde situaties, bijvoorbeeld tijdens huisbezoeken aan individuen waar ze een melding over hebben ontvangen:

"We willen graag sparren met andere partners in maandelijkse tafelgesprekken waarin we onbegrepen gedrag bespreken."

4.2.4 Interventies

Preventie

Buiten de structuur van PGA-R zijn er **geen specifieke projecten of interventies** gericht op bepaalde doelgroepen, en men geeft aan geen goed overzicht te hebben van welke interventies beschikbaar zijn.

"We hebben niet scherp welke interventies we in zouden kunnen zetten."

PGA

Binnen de PGA-R kunnen persoonlijke begeleiders worden ingezet, zoals een buddy of jongerencoach, en kunnen, afhankelijk van de casus, ook repressieve maatregelen worden getroffen. Voor opname in de PGA-R is registratie bij de politie vereist, waardoor de politie standaard betrokken is, samen met OOV en het interventieteam. Er bestaat een **heldere structuur** binnen de PGA-R waarin casussen, afhankelijk van de ernst van de situatie, worden behandeld.

Het interventieteam speelt altijd een rol, waarbij ook andere partners, zoals scholen, soms worden betrokken, wat zorgt voor een **multidisciplinaire en methodische aanpak**.

Online Interventies

Op het gebied van online interventies **ontbreken gestructureerde maatregelen**. Soms komt informatie binnen via informele kanalen, zoals geruchten of losse signalen van bijvoorbeeld Twitterberichten. Het is echter onduidelijk wie deze signalen monitort en hoe deze worden opgevolgd.

Re-integratie

De gemeente heeft **geen specifiek beleid voor de re-integratie** van ex-gedetineerden. Zoals aangegeven door respondenten, was er slechts één casus waarbij er afspraken of protocollen nodig waren voor de re-integratie.

4.2.5 Versterking

Financiën

In Blaricum en Laren wordt gebruikgemaakt van **versterkingsgelden**, die districtelijk worden aangevraagd.

Regionale/Nationale Samenwerking

In het kader van de PGA-R wordt er samengewerkt met **nationale partners**, zoals de NCTV. Zoals eerder aangegeven, is er echter **behoefte aan gestructureerde samenwerkingsverbanden** met relevante partners, waarbij meerdere perspectieven worden ingezet en specifieke casuïstiek besproken kan worden.

5 De lokale aanpak in Hilversum

5.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van Hilversum. In de rest van het hoofdstuk worden de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Geel
	Wetgeving over informatiedeling	Rood
	Bestuurlijk draagvlak	Rood
	Online dimensie	Geel
	Veiligheid van eigen medewerkers	Geel
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Geel
	Verdieping	Geel
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Geel
	Maatschappelijk middenveld	Rood
	Alle partners	Rood
Interventies	Preventie	Geel
	PGA	Geel
	Online interventies	Rood
	Re-integratie	Geel
Versterking	Financiën	Groen
	Regionale/nationale samenwerking	Geel
	Meerdere perspectieven	Rood

5.2 Toelichting van de verschillende categorieën

5.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

De informatiepositie van de gemeente is **gedeeltelijk goed georganiseerd**. De gemeente maakt gebruik van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN), maar volgens de respondenten is dit niet altijd volledig toereikend voor de lokale context. Er is sprake van een "naïeve houding" waarin wordt gedacht dat alles vanzelf goedkomt. De politie en andere partners geven aan dat zij meer gedetailleerde informatie nodig hebben om effectief te kunnen handelen. Dit wijst op een **gebrek aan een goed opgezet en gestructureerd informatiebeheer**. Zoals aangegeven door de respondenten:

"We baseren ons op het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland, maar dit is niet altijd volledig toereikend voor onze lokale context."

De signalering en **meldstructuur** is niet op orde. Alle signalen komen bij de politie binnen, die ze vervolgens inbrengt tijdens casusoverleggen. Respondenten geven aan dat er een "terughoudendheid bij mensen" is om signalen door te geven, omdat het onderwerp gevoelig ligt en men niet het risico wil lopen individuen onterecht te stigmatiseren.

Wetgeving

Er zijn **geen duidelijke afspraken** of protocollen over het delen van informatie binnen de gemeente. Er bestaat wel enige veronderstelling over wat wel of niet is toegestaan, maar veel blijft onduidelijk, waardoor betrokken ambtenaren zelf moeten uitzoeken wat wettelijk mogelijk is. Deze onduidelijkheid en het gebrek aan protocollen over informatie-uitwisseling maakt het lastig om efficiënt en conform de wet te handelen. Respondenten geven aan dat “er aannames [zijn] over wat is toegestaan”.

Bestuurlijk draagvlak

Er is momenteel **geen breed gedragen steun** voor dit onderwerp. De **burgemeester wordt wel geïnformeerd** over signalen en de stand van zaken, maar door het geringe aantal meldingen is er weinig urgentie. Er heerst ook terughoudendheid binnen de gemeente om radicalisering als een expliciet beleidsprobleem aan te kaarten, omdat dit het veiligheidsgevoel van burgers zou kunnen beïnvloeden en negatieve aandacht van de pers kan trekken. Zoals aangegeven door de respondenten:

“Er is momenteel geen bestuurlijk draagvlak voor dit onderwerp. Omdat er weinig meldingen en signalen zijn, is er ook weinig urgentie.”

Online dimensie

Er is **geen specifieke online aanpak** voor radicalisering binnen de gemeente. De respondenten geven aan dat er ook geen gestructureerde peiling van online radicalisering plaatsvindt.

Veiligheid van medewerkers

Er is een protocol voor de veiligheid van medewerkers met betrekking tot agressie en intimidatie vanuit HR, maar dit **protocol is niet specifiek gericht op radicalisering**. De maatregelen zijn dus wel aanwezig, maar zijn te algemeen en niet gericht op de specifieke risico's behorend bij dit onderwerp. Tot op heden lijkt dit ook niet nodig te zijn geweest.

5.2.2 Kennis en Vaardigheden

Basistraining

De gemeente Hilversum biedt op dit moment basistrainingen aan voor professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering, maar deze trainingen zijn **niet altijd gestructureerd of verplicht**. Eén keer per jaar wordt er een training van een dag georganiseerd voor handhavers, juristen en andere professionals uit sociaal domein en plein. Deze training wordt echter voor 15 man aangeboden, maar er zijn nog ongeveer 25 geïnteresseerden die nu niet deel kunnen nemen, maar wel zouden willen. Bij veel medewerkers is er een duidelijke behoefte aan meer gestructureerde trainingen om kennis op het gebied van radicalisering consistent te vergroten.

Verdieping

Er zijn verdiepingstrainingen georganiseerd voor medewerkers, waarin niet alleen radicalisering in het algemeen, maar ook vormen van extremisme, zoals de soevereine beweging, aan bod komen. Er bestaat echter **nog behoefte aan specifieke vaardigheden**, bijvoorbeeld het voeren van moeilijke gesprekken met jongeren en het herkennen van speciale signalen. Deze verdiepingstrainingen werden in 2023 drie keer georganiseerd, waarvan twee sessies volledig volgeboekt waren, wat de **groeïende interesse** en het belang van dit onderwerp onderstreept. Er is financiering beschikbaar vanuit OOV voor het organiseren van verdere trainingen voor uitvoerende medewerkers.

5.2.3 Netwerk

Lokaal Netwerk

Er is gestart met een lokaal **Bondgenotenoverleg** waarin verschillende professionals van lokale organisaties zijn betrokken, zoals de Lionsclub, scholen en religieuze groepen. Dit overleg vindt om de twee maanden plaats en heeft

als doel maatschappelijke onrust te bespreken. Radicalisering wordt echter nog niet specifiek besproken binnen dit overleg, wat een gemiste kans is voor gerichte actie op dit thema.

“Bondgenoten worden gepresenteerd als sleutelfiguren met een grote achterban en invloed, die kritisch en constructief samenwerken met politie en gemeente⁹.”

Maatschappelijk Middenveld

Het maatschappelijk middenveld is **goed vertegenwoordigd** in het Bondgenotenoverleg, vooral in de vorm van religieuze en onderwijsinstellingen. Er vinden ook informele gesprekken plaats met moskeeën, maar men is voorzichtig, uit vrees dat het ter sprake brengen van radicalisering het vertrouwen zou kunnen schaden. Dit bemoeilijkt het bespreekbaar maken van dit onderwerp.

“De huidige Bondgenoten geven aan de deelname van vertegenwoordigers vanuit de islamitische gemeenschap als grote meerwaarde voor het overleg te zien. Deze deelname is echter tot op heden niet gelukt vanwege het **verminderde vertrouwen vanuit de gemeenschap** in de (lokale) overheid¹⁰.”

Alle partners

Er is momenteel **geen specifiek beleid** gericht op radicalisering, waardoor partners voornamelijk op de hoogte worden gehouden van beleidsdoelen met betrekking tot andere maatschappelijke thema's die raakvlakken hebben met radicalisering, zoals maatschappelijk ongenoegen. Er is **samenwerking met verschillende partners** in het lokale netwerk, maar de focus ligt vooralsnog niet op radicalisering.

5.2.4 Interventies

Preventie

De gemeente richt zich op het versterken van de weerbaarheid van de samenleving in brede zin, zonder zich specifiek te focussen op radicalisering. Dit gebeurt onder andere door voorlichting te geven over mediawijsheid en het herkennen van nepnieuws. Deze initiatieven bevorderen algemene digitale vaardigheden en kritisch denkvermogen, maar zijn **niet direct gericht op het voorkomen van radicalisering**. Daarnaast biedt de gemeente interventies aan die wetenschappelijk onderbouwd en geëvalueerd zijn, wat bijdraagt aan een **effectieve aanpak** van maatschappelijke vraagstukken.

PGA

Binnen de overleggen van de persoonsgerichte aanpak (PGA), die districtelijk worden bijgewoond, worden verschillende interventies ingezet. Echter verloopt het PGA-overleg volgens respondenten niet altijd soepel:

“Soms komt de agenda te laat en is het doel van de overleggen onduidelijk.”

Er is inmiddels een **verbeterd systeem** voor het bespreken van casussen, maar er bestaan zorgen over de overgang wanneer besloten moet worden om af te schalen of een casus af te ronden, wat leidt tot **onzekerheid** bij partners over wanneer en hoe af te schalen. Is er dan de juiste kennis aan tafel?

⁹ Stoplichtmodel Maatschappelijke Onrust lokaal Hilversum

¹⁰ Ibid.

Online interventie

Zoals aangegeven, is er binnen de gemeente Hilversum momenteel **geen specifieke online aanpak** voor radicalisering. In het Stoplichtmodel Maatschappelijke Onrust is echter te lezen dat de gemeente van plan is om in het eerste kwartaal van 2025 de fenomeenkaart Online Aangejaagde Ordeverstoringen (OAOV) te implementeren. Dit stelt de gemeente in staat om vroegtijdig **inzicht te krijgen in online aangejaagde ordeverstoringen**, waardoor de gemeente dreigingen van ordeverstoringen tijdig kan herkennen en tegengaan, dus ook als deze veroorzaakt worden door individuen met extremistisch gedachtegoed.

Re-integratie

De gemeente is momenteel **bezig met het ontwikkelen van beleid** om de taak van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) over te nemen met betrekking tot de re-integratie van individuen die vrijkomen uit detentie. Het proces is in ontwikkeling, maar er heerst nog onduidelijkheid over de verantwoordelijkheden en de rollen van de verschillende betrokkenen. Het onderwerp **radicalisering is nog niet formeel geïntegreerd** in het re-integratieprotocol, wat aangeeft dat er nog werk te doen is om de gemeente en haar partners beter te positioneren voor een effectievere aanpak van de re-integratie.

5.2.5 Versterking

Financiën

De gemeente Hilversum maakt gebruik van **versterkingsgelden**, die districtelijk worden aangevraagd om de aanpak van maatschappelijke vraagstukken te ondersteunen.

Regionale/Nationale Samenwerking

De gemeente onderhoudt **contact met de lokale adviseur van de NCTV** voor aanvullende ondersteuning en werkt samen met het **Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE)**. Daarnaast wordt contact onderhouden met zowel de **Expertise-Unit Sociale Stabiliteit (ESS)** als LSE voor objectieve adviezen wanneer dat nodig is.

6 De lokale aanpak in Huizen

6.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van Huizen. In de rest van het hoofdstuk worden de verschillende categorieën verder uitgewerkt en toegelicht.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	
	Wetgeving over informatiedeling	
	Bestuurlijk draagvlak	
	Online dimensie	
	Veiligheid van eigen medewerkers	
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	
	Verdieping	
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	
	Maatschappelijk middenveld	
	Alle partners	
Interventies	Preventie	
	PGA	
	Online interventies	
	Re-integratie	
Versterking	Financiën	
	Regionale/nationale samenwerking	
	Meerdere perspectieven	

6.2 Toelichting van de verschillende categorieën

6.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

De informatiepositie van de gemeente op het gebied van radicalisering, extremisme en terrorisme is **beperkt en afhankelijk van enkele personen**. Dit komt door het (on)vermogen van diverse professionals om signalen van radicalisering te herkennen. Het onderscheiden van signalen blijft een uitdaging, vooral bij verschillende vormen van extremisme zoals anti-overheidsgroepen en jihadisme. Hoewel de politie doorgaans ervaring heeft in het herkennen van dergelijke signalen, is dit voor eerstelijnsprofessionals zoals docenten en jongerenwerkers veel minder vanzelfsprekend. Een ambtenaar omschrijft de informatiepositie van de gemeente op het gebied van terrorismebestrijding als "marginaal en klein".

Respondenten geven ook aan dat het een gevoelig en beladen onderwerp is waar mensen niet gemakkelijk over praten; dit heeft ook te maken met de geschiedenis van Huizen met de uitreizigers, wat het **vertrouwen heeft**

geschaad. Men verwijst hier naar het onderzoek dat in opdracht van de gemeente Huizen is uitgevoerd in moskeeën¹¹. Er **ontbreekt ook een formele meldstructuur** in de gemeente. De huidige aanpak is informeel en afhankelijk van persoonlijke contacten, waarbij medewerkers elkaar direct bellen bij signalen van radicalisering. Dit systeem functioneert goed zolang het team stabiel is, maar brengt risico's met zich mee bij de afwezigheid of het vertrek van medewerkers. Er is een grote behoefte aan het opzetten van een formele meldstructuur om de continuïteit te waarborgen.

Wetgeving

De gemeente volgt het **regionaal ondertekende convenant**, waarin afspraken zijn vastgelegd voor informatiedeling tussen de betrokken partijen, waaronder de politie en het Openbaar Ministerie (OM). Dit convenant voorziet in basisafspraken over samenwerking en informatie-uitwisseling binnen het district.

Bestuurlijk draagvlak

Er lijkt **bestuurlijk draagvlak** te zijn voor de aanpak van radicalisering. De burgemeester wordt regelmatig **op hoofdlijnen geïnformeerd** over de stand van zaken en toont begrip voor het onderwerp. Er wordt verwacht dat er geen weerstand zal zijn tegen beleid rondom radicalisering, gezien de open houding van het bestuur. Tot nu toe is er echter **geen actief beleid** opgesteld, omdat er in de afgelopen jaren geen concrete situaties zijn geweest die dit noodzakelijk maakten. Toch is er bereidheid om deze kwesties aan te pakken wanneer dat nodig is.

Online dimensie

Er is geen bekendheid met protocollen voor het uitvoeren van online onderzoek binnen de gemeente. Er is momenteel **geen geïntegreerde aanpak** voor het peilen van online radicalisering. Een respondent zegt hierover:

“We hebben geen zicht en geen mogelijkheden om online te [peilen]. De kennis en capaciteit hebben we niet.”

Veiligheid van medewerkers

De veiligheid van medewerkers wordt momenteel gewaarborgd door een bestaand **geweldsprotocol**, maar dit is **niet specifiek** gericht op radicalisering. Medewerkers geven aan **niet goed op de hoogte** te zijn van protocollen tegen bedreigingen of doxing.

6.2.2 Kennis en Vaardigheden

Basistrainingen

De gemeente biedt basistrainingen aan, maar het aantal beschikbare sessies is **beperkt** en de trainingen worden vaak als te lang ervaren. Medewerkers geven aan dat kortere, frequentere trainingen effectiever zouden zijn. Nieuwe medewerkers binnen het Sociaal Domein zijn verplicht deze basistrainingen te volgen, terwijl deelname voor anderen op vrijwillige basis is. De trainingen richten zich op de basiskennis van radicalisering en extremisme.

Verdiepingstrainingen

Naast de basistrainingen worden er ook verdiepingstrainingen aangeboden. Respondenten geven aan dat binnenkort een **aanvullende training** gericht op de verschillende verschijningsvormen van radicalisering gaat starten, die in samenwerking met gemeente Wijdmeren wordt gecoördineerd. Regelmatig worden ook andere verdiepingstrainingen ingekocht, bijvoorbeeld op het gebied van signalering en radicalisering. Deze trainingen bieden niet alleen **kennis**, maar behandelen ook **verschillende vormen van extremisme**.

¹¹ <https://nos.nl/artikel/2401867-nrc-moskeeen-heimelijk-onderzocht-door-particulier-bedrijf>

6.2.3 Netwerk

Lokaal Netwerk

Het lokale netwerk van professionals bestaat uit medewerkers van scholen, jongerenwerkers en de politie. Deze professionals werken samen in het **Bondgenotenoverleg**, een platform waar verschillende partijen elkaar ontmoeten en overleggen. Hoewel het overleg zich **niet specifiek richt op radicalisering**, biedt het wel een waardevolle mogelijkheid voor samenwerking over bredere maatschappelijke thema's. Door de korte lijnen tussen de betrokkenen verloopt de samenwerking snel en efficiënt, wat de basis vormt voor het lokale netwerk:

“De samenwerking loopt goed met de politie, we weten elkaar te vinden.”

Maatschappelijk Middenveld

Het interventieteam werkt outreachend en heeft de belangrijke maatschappelijke partners **goed in beeld**. Respondenten geven aan contact te hebben met instellingen zoals GGZ, jongerenwerk en huisartsen, maar er **ontbreekt een gestructureerde manier** waarop deze sleutelspelers elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken. Uit gesprekken blijkt dat het onderhouden van deze netwerken en de relatie met maatschappelijke organisaties moeilijker is geworden door beperkte capaciteit. Dit benadrukt de **uitdaging** om alle relevante partijen voldoende te betrekken en de netwerken op een duurzame manier in stand te houden.

Alle partners

Er is momenteel **geen specifiek beleid** voor communicatie met bepaalde doelgroepen in Huizen. Hoewel er een grote behoefte is om de **beschadigde relaties** met moskeeën en de Marokkaanse gemeenschap te herstellen, heeft de gemeente niet genoeg geïnvesteerd om deze vertrouwensbanden daadwerkelijk terug te winnen. Desondanks is de **bereidheid om samen te werken** aanwezig; zo geeft een respondent aan dat hij werd gebeld door een moskee met de vraag of zij konden deelnemen aan het Bondgenotenoverleg. Ondanks de drukte en tijdsgebrek blijft het belangrijk om deze netwerken te onderhouden.

6.2.4 Interventies

Preventie

Er is **geen duidelijke, gestructureerde interventie** voor preventie. Wanneer er echter een casus is, wordt er gekeken naar wat passend is voor de situatie. De interventies zijn **pragmatisch** en gericht op het behouden van contact, het opbouwen van vertrouwen, en het behoud van zicht op de situatie van betrokkenen.

PGA

De PGA wordt als **positief** ervaren. De overleggen zijn domein-overstijgend en richten zich op het vinden van oplossingen voor casussen, waarbij alle **relevante betrokkenen aan tafel** zitten. Het overleg volgt volgens respondenten een **methodische structuur**, en begint met een kritische evaluatie van de casussen om te bepalen of ze besproken moeten worden in de PGA. Er wordt gekeken naar de mogelijke gewelddadige of ideologische motieven van de casus. Het overleg is gericht op het gezamenlijk zoeken naar de juiste aanpak, van actief ingrijpen tot het bepalen wanneer een casus van tafel kan worden gehaald.

Online interventies

Momenteel wordt er **geen specifieke aanpak** geboden voor online interventies, en er is **geen methodiek** voor het peilen van of ingrijpen in online radicalisering. Dit blijft een uitdaging, vooral gezien de beperkte middelen en capaciteit binnen de gemeente.

Re-integratie

Er is momenteel **geen specifiek protocol voor re-integratie** binnen de gemeente, maar de ambtenaren zijn zich wel bewust van hun rol en verantwoordelijkheden in dit proces. De interventies worden op maat geboden, afhankelijk van de situatie van de betrokkenen. Een re-integratie interventie richt zich op het bieden van praktische ondersteuning, zoals het regelen van opvang en het bieden van hulp door ambulante teams. Deze **interventies zijn flexibel** en gericht op het wegnemen van obstakels, met als doel te voorkomen dat iemand terugvalt in oude, schadelijke patronen.

6.2.5 Versterking

Financiën

De gemeente Huizen maakt gebruik van **versterkingsgelden**, die districtelijk worden aangevraagd.

Regionale/nationale samenwerking

Er zijn **geen actieve regionale samenwerkingsverbanden** die van betekenis zijn.

Meerdere perspectieven

Op het gebied van jongerenparticipatie is er een **jongerenpanel**, maar dit panel richt zich voornamelijk op **andere thema's** dan radicalisering.

7 Districtelijke inzichten op de aanpak radicalisering

7.1 Ingevuld wegingskader

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden op basis van de interviews met regionale partners (Politie, OM en het Zorg- en Veiligheidshuis). Deze inzichten zijn samengevat in een wegingskader. Deze bevat niet alle categorieën; de partners zijn namelijk niet op de hoogte van alle aspecten van een lokale aanpak.

Thema	Sub thema's	Status
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente	Red
	Wetgeving over informatiedeling	Geel
	Bestuurlijk draagvlak	Geel
	Online dimensie	Red
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Geel
	Verdieping	Red
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Geel
	Maatschappelijk middenveld	Red
Interventies	Preventie	Red
	PGA	Groen
	Online interventies	Red

7.2 Toelichting van de verschillende categorieën

7.2.1 Randvoorwaarden

Informatiepositie

Alle partners geven aan dat de informatiepositie van de gemeentes een verbetering moet krijgen. Ze stellen dat op dit moment signalen niet vanuit de gemeentes worden ingegeven, wat wijst op een gebrek aan zicht op wat er in de gemeentes speelt. Hierbij wordt een aantal redenen benoemd zoals de beperkte contacten met gemeenschappen (specifiek ook de moslimgemeenschap, die in veel gemeentes wantrouwend is door het ook door andere respondenten genoemde onderzoek dat in opdracht van de gemeente is uitgevoerd), maar ook de regelmatige wisselingen bij het personeel. Bij hun weten is er ook geen meldstructuur vastgelegd in de verschillende gemeentes.

Wetgeving over informatiedeling

Als het gaat om de PGA-R wordt er aangegeven dat er duidelijke afspraken zijn over de samenwerking en wat wel en niet gedeeld mag worden. Zo stelt een respondent:

“Voor partners is heel helder hoe je daar iets inbrengt en hoe iets gewogen wordt. Daarin weten we elkaar goed te vinden, en de gemeentes en andere partners zijn daarin ook goed vertegenwoordigd.”

Echter is er weinig duidelijkheid over hoe dit aan de voorkant gebeurt. Wat zijn de afspraken voordat een casus bij de weegtafel terecht komt?

Bestuurlijk draagvlak

Er is binnen het bestuur van de verschillende gemeentes wel de wil om problematiek aan te pakken, maar de prioriteit ligt nu niet bij de thema's radicalisering en extremisme. Dit heeft ermee te maken dat er zeker in de kleine gemeente weinig casuïstiek speelt of lijkt te spelen. Daarbovenop komt dat er vaak weinig capaciteit is om hier echt op in te zetten. Hieruit blijkt dat er in de praktijk maar beperkt bestuurlijk draagvlak is, ondanks dat de wil er wel is.

Online dimensie verwerkt in de online aanpak

De respondenten geven aan dat er een bewustzijn is van het feit dat er online veel speelt, maar dat er binnen de gemeente geen aanpak ligt om hiermee bezig te gaan. Dit heeft onder andere te maken met kennis in de gemeentes over wat wel en niet moet en mag wanneer je je in functie online begeeft. Grotere gemeentes willen er overigens wel mee aan de slag middels bijvoorbeeld workshops, maar er is in kleinere gemeentes weinig capaciteit voor.

7.2.2 Kennis en vaardigheden

Basiskennis

De districtspartners zijn op de hoogte van het feit dat er trainingen worden aangeboden. Hierin ligt volgens hen de focus voornamelijk op signalen kunnen herkennen en kennis over het onderwerp. Volledig zicht op wie de trainingen bijwonen en om welke trainingen het precies gaat, is er niet. Wel wordt er aangegeven dat als het gaat om signalen kunnen herkennen, er winst te behalen is over het gehele district.

7.2.3 Netwerk

Lokaal netwerk en maatschappelijk middenveld

Alle districtspartners geven aan een goede samenwerking te hebben met de verschillende gemeentes. Zo geven de verschillende partners aan dat het netwerk binnen het casuoverleg goed zit: dit gaat om de Raad voor de Kinderbescherming, reclassering, OM, politie en de gemeentes. Wel geeft een respondent aan dat dit erg persoonsafhankelijk is: dit zou beter en structureler moeten worden geborgd. Daar komt bij dat meerdere partners aangeven dat de contacten met gemeenschappen in de gemeentes beter kunnen. Dit heeft onder andere te maken met het beschadigde vertrouwen van moskeeën in de gemeentes. De verschillende partners benadrukken het belang om deze band weer aan te halen.

7.2.4 Interventies

Preventie

De partners die zijn geïnterviewd tijdens dit onderzoek zijn vooral betrokken bij de PGA(-R) en dus minder in het preventieve veld. Wel wordt aangegeven dat er bijvoorbeeld in Hilversum een plan ligt om kwetsbare personen in het district in kaart te brengen in het kader van maatschappelijk ongenoegen.

PGA

Alle geïnterviewde partners zijn betrokken bij het PGA-overleg. Het maandelijkse overleg bestaat uit een inhoudelijk deel waarbij alle gemeentes aanwezig kunnen zijn, een casus-specifiek onderdeel, waar alleen de gemeente in kwestie bij aanwezig mag zijn. Dit overleg wordt gefaciliteerd door het Zorg- en Veiligheidshuis. Hierin wordt er een methodische overlegstructuur gevoerd en een handelingskader opgezet aan de hand van leefgebieden zoals financiën, leefomgeving, familie, ideologie, etc. Een weging wordt gemaakt op basis van de aanwezigheid van een ideologie en geweldsbereidheid van een individu. Het gevoel heerst dat de samenwerking binnen dit overleg goed verloopt, er onderling vertrouwen is, en de verschillende partijen aan tafel tot een consensus kunnen komen

Online interventies

De verschillende partners geven aan niet op de hoogte te zijn van eventuele online interventies in de aanpak.

8 Aanbevelingen

Bij het aanpakken van radicalisering en extremisme staan gemeentes voor de uitdaging om effectieve maatregelen te ontwikkelen die aansluiten bij hun specifieke context. De schaal van de problematiek en de beschikbare middelen spelen hierbij een cruciale rol. Kleine gemeentes hebben vaak te maken met beperkte capaciteit en middelen, wat vraagt om een zorgvuldige afweging tussen wat op lokaal niveau kan worden aangepakt en waar districtelijke samenwerking meerwaarde biedt.

Het onderscheid tussen districtelijke en lokale aanpak is van belang om synergie te creëren en overlap te voorkomen. Een districtelijke aanpak is effectief wanneer het gaat om het bundelen van kennis, het delen van *best practices* en het versterken van de samenwerking met (regionale) ketenpartners, zoals OM en GGZ. Regionale en districtelijke samenwerkingen zorgen ook voor een breed gedragen beleid dat gemeentes helpt om gezamenlijk op te treden tegen uitdagingen die gemeentegrenzen overschrijden.

Tegelijkertijd blijft een lokale aanpak onmisbaar voor het opbouwen van relaties met de gemeenschap, het ontwikkelen van maatwerkbeleid en het direct inspelen op lokale signalen en casuïstiek. Gemeentes kunnen hun unieke positie benutten om op lokaal niveau specifiek beleid te ontwikkelen, directe interventies uit te voeren en nauwe banden met de lokale gemeenschap te onderhouden.

8.1 Aanbevelingen voor de districtelijke aanpak

Onderstaande aanbevelingen betreffen de districtelijke aanpak; gezien de beperkte grootte van de gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek is het raadzaam sommige elementen districtelijk te (blijven) organiseren. Verderop staan aanbevelingen voor de lokale aanpak.

◇ Samen weet je meer dan alleen. Respondenten geven aan behoefte te hebben aan meer kennisuitwisseling, wat gefaciliteerd kan worden in een districtelijke vraagbaak. Creëer een **centraal platform** waar gemeentes en betrokken partners ervaringen, casussen en kennis over radicalisering kunnen delen. Het is van belang dat kennisuitwisseling op dit digitale platform op laagdrempelige wijze mogelijk is, en dat er duidelijk vastgelegd is wie verantwoordelijk is voor moderatie en beheer. Dit zou bijvoorbeeld bij het Zorg- en Veiligheidshuis kunnen worden belegd of kunnen worden verdeeld onder de verschillende gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek.

◇ Maak deelname aan het algemene deel van de PGA-R-overleggen de norm, ook als een gemeente op dat moment geen actieve casuïstiek heeft. Hierbij is het van belang dat elke gemeente een portefeuillehouder heeft op radicalisering. Tijdens deze **gezamenlijke overleggen** kunnen - aanvullend op wat er reeds besproken wordt - de volgende zaken aan bod komen.

- Een geanonimiseerde en - voor zover nodig - veralgemeniseerde bespreking van lopende casuïstiek. Zo blijft het delen van informatie binnen de kaders van de AVG, maar zijn gemeentes ten eerste op de hoogte van in hoeverre er casuïstiek speelt in andere gemeentes, en krijgen alle deelnemers aan het overleg beter inzicht in districtelijke problematiek die mogelijk ook relevant is voor hun eigen gemeente. Gemeentes die geen casuïstiek (denken te) hebben, ontwikkelen op deze manier hun kennis met betrekking tot hoe bepaalde signalen op te vangen en te duiden.
- Uitwisseling over mogelijke interventies, bijvoorbeeld op basis van fictieve casussen. Op deze manier blijven gemeentes op de hoogte van ontwikkelingen op het gebied van aan te bieden interventies, en wordt gestructureerde kennisuitwisseling gefaciliteerd.

◇ Omdat alle gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek gebruikmaken van de versterkingsgelden via de gelden die districtelijk aangevraagd worden, is het aan te raden om **districtelijke trainingen** te organiseren gericht op het signaleren van radicalisering en de verschillende trends en ontwikkelingen in extremisme. Bied ook trainingen aan

voor eerstelijnsprofessionals die direct contact hebben met kwetsbare individuen, zodat zij beter in staat zijn om signalen van radicalisering te herkennen en gesprekken aan te gaan met mensen die afwijkend gedrag vertonen. Districtelijke inkoop van dergelijke trainingen bespaart kosten en verbetert de kwaliteit door een uniforme aanpak te waarborgen. Bovendien draagt dit bij aan het creëren van een districtelijk netwerk van (uitvoerende) professionals, die elkaar vervolgens makkelijker zullen weten te vinden indien een casus zich aandient.

◇ Ontwikkel **beleid voor het peilen van online radicalisering** dat districtelijk wordt gecoördineerd. Waar problematiek met betrekking tot radicalisering zich al zelden tot binnen de gemeentegrenzen beperkt, geldt dat immers per definitie voor online radicalisering. Waar uitvoerende professionals zich nu vooral fysiek in de wijken begeven, zal een extra taak ontstaan op het moment dat er een gedegen online aanpak opgezet wordt, en een districtelijke online aanpak profiteert van de schaalgrootte, waardoor de belasting verdeeld kan worden. De volgende elementen kunnen onderdeel uitmaken van dit beleid:

- Richtlijnen en trainingen voor (beleids- en uitvoerende) medewerkers om signalen online te herkennen en protocollen te volgen. Zie bijvoorbeeld de het VNG-protocol: Hulp voor gemeentes bij online onderzoek of handreiking voor gemeentes voor online onderzoek bij het handhaven van de openbare orde.
- Een gedegen online aanpak erkent dat de online wereld sterk vervlochten is met de offline wereld en dat dit met name bij jongeren een van de leefwerelden is, net zoals school, thuis en op de sportvereniging verschillende leefwerelden zijn die in meer of mindere mate met elkaar verbonden zijn. Dit houdt in dat alle uitvoerende professionals kennis dienen te hebben van online radicalisering en wat er zich mogelijk online afspeelt - niet alleen de professionals die met jongeren werken. De investering in deze kennisontwikkeling kan op een realistische manier vormgegeven worden door met drie niveaus te werken:
 - Basis – alle beleids- en uitvoerende medewerkers dienen basiskennis te hebben van elementen van online radicalisering, zoals hoe processen van online radicalisering werken en de vervlechting van de online en offline leefwereld.
 - Gevorderd – een kleinere groep professionals is - in functie - online aanwezig op een of enkele platforms om daar in contact te zijn met lokale burgers, heeft meer diepgaande kennis van online radicalisering, AVG en blijft op de hoogte van algemene ontwikkelingen.
 - Expert – een beperkte groep professionals begeeft zich actief - in functie - op meerdere platforms, is op de hoogte van nieuwe platforms en van concrete trends en ontwikkelingen met betrekking tot online radicalisering. Andere collega's kunnen bij deze experts terecht met vragen en zorgen. Omdat voornamelijk jongeren snel meegaan met nieuwe ontwikkelingen online, is het merendeel van deze experts jongerenwerker.

In alle gevallen is het van belang dat professionals goed op de hoogte zijn van wat ze online in functie mogen doen - denk aan al dan niet anoniem blijven - en dat er protocollen zijn die de veiligheid waarborgen van professionals die zich in functie online begeven.

8.2 Aanbevelingen voor de lokale aanpak

Onderstaande aanbevelingen betreffen de lokale aanpak, en zijn van toepassing op alle onderzochte gemeentes, behalve waar anders aangegeven.

◇ Zet in op **preventie**. Maak hierbij zoveel mogelijk gebruik van evidence-based interventies en zorg dat interventies ook op lokaal niveau in de Gooi- en Vechtstreek geëvalueerd worden. Door preventie een integraal onderdeel te maken van het beleid op radicalisering en extremisme, wordt de aanpak ingebed in het bredere Sociale Domein, in plaats van de kwestie alleen vanuit veiligheid te benaderen, wat essentieel is voor een gedegen aanpak. Interventies ten behoeve van preventie kunnen zowel op brede schaal in de gemeenschap worden ingezet, als specifiek gericht op kwetsbare groepen of individuen. In het laatste geval is het van groot belang zorg te dragen voor het voorkómen van stigmatisering. Types interventies die bijdragen aan de preventie van radicalisering zetten in op sociale cohesie (in en tussen al dan niet kwetsbare wijken en gemeenschappen), weerbaarheid van jongeren en het aanleren van kritische vaardigheden middels lessen over mediawijsheid en het herkennen van nepnieuws (zoals reeds van toepassing in

Hilversum). In een gemeente als Wijdmeren, waar geen middelbare school is, kan aan weerbaarheid van jongeren gewerkt worden middels sport, en kan online aan mediawijsheid bijgedragen worden (zie ook de districtelijke aanbeveling over de online aanpak).

◇ In de gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek is momenteel maar zeer beperkt een meldstructuur aanwezig, deels door (waargenomen) gebrek aan casuïstiek, en doordat slechts een beperkt aantal fte beschikbaar is binnen iedere gemeente voor de aanpak radicalisering en extremisme. Er is de behoefte dit lokaal te blijven organiseren, en het is raadzaam dat op een gestructureerde, uniforme manier te doen. Ontwikkel in iedere gemeente een **heldere structuur voor het ontvangen en doorgeven van signalen**, en integreer uniforme districtsbrede protocollen voor informatie-uitwisseling en de opvolging van deze signalen. Niet-urgente meldingen kunnen gedaan worden bij OOV; telefonisch of via [veilig@\[gemeente\].nl](mailto:veilig@[gemeente].nl). Meldingen met urgentie dienen aan de hulpdiensten gemeld te worden. Maak hier uniforme afspraken over binnen het district, leg dit vast en communiceer hier helder over in de gemeentes, zowel binnen de gemeentelijke organisaties als richting bewoners. Dit zorgt voor consistentie en voorkomt dat informatie verloren gaat bij personeelwisselingen.

◇ Investeer in het (opbouwen en) onderhouden van sterke relaties met religieuze groeperingen en andere organisaties in het maatschappelijk middenveld. In Huizen is er specifiek de behoefte om relaties met moskeeën en gemeenschappen te herstellen (door het eerder genoemde onderzoek). In dit geval zou de gemeente meer moeten investeren in het opbouwen van vertrouwen, bijvoorbeeld door vaker in gesprek te gaan en lokale initiatieven te ondersteunen. De gemeentes Wijdmeren, Blaricum en Laren kunnen in navolging van de overige gemeentes een **Bondgenoten-overleg** opzetten, waarin bredere maatschappelijke kwesties besproken kunnen worden. Dit is al opgesteld als doel vanuit de aanpak maatschappelijke onrust. Een brede benadering geeft meer financieringsmogelijkheden en zal bijdragen aan de bereidheid van lokale partners om deel te nemen. Het is echter wel van belang dat binnen een dergelijk overleg concreet tijd wordt ingeruimd om open over zorgen in het kader van mogelijke radicalisering te spreken. Ook is het noodzakelijk dat partners informatie krijgen over hoe te signaleren en hoe te melden in het geval van urgente signalen.

◇ Wees niet terughoudend in het agenderen van radicaliseringsproblematiek en het opnemen van dit onderwerp in het **beleidskader**. Zorg voor lokale beleidsplannen die de aanpak van radicalisering en extremisme vastleggen, inclusief doelstellingen, en duidelijk gedefinieerde prioriteiten, rollen en verantwoordelijkheden. Voornamelijk in het geval van Huizen geldt dat er veel kennis aanwezig is over radicalisering, maar dat deze nog niet is vertaald naar concrete beleidsdocumenten. Het is belangrijk om een beleid te ontwikkelen dat duidelijke doelen, interventies en samenwerkingsverbanden vastlegt. Dit beleid moet gericht zijn op het effectief monitoren van de voortgang van casussen en het waarborgen van kennisopbouw en -continuïteit binnen de gemeente.

◇ Ontwikkel daarnaast een **communicatiebeleid** dat radicalisering op een zorgvuldige en evenwichtige manier bespreekt, zodat het veiligheidsgevoel van burgers niet wordt aangetast en stigmatisering wordt voorkomen. Zorg voor zowel interne als externe communicatie die benadrukt dat de aanpak preventief en ondersteunend is, met als doel sociale cohesie te bevorderen. Transparantie over gevoelige kwesties kan begrip bevorderen en het draagvlak vergroten. Trainingen voor medewerkers over het voeren van gesprekken over dit onderwerp helpen bij het creëren van een open, maar gevoelige benadering.

◇ Zorg ervoor dat kennis, ervaringen en werkwijzen zorgvuldig worden **gedocumenteerd**, zodat deze toegankelijk zijn voor alle medewerkers en er continuïteit is bij personeelwisselingen.

◇ Stel een districtelijk **re-integratieprotocol** op met een lokale doorvertaling waarin duidelijke richtlijnen en verantwoordelijkheden staan, ook al is er in de meeste gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek (nog) geen casuïstiek. Huizen heeft te maken met een aanzienlijk aantal terugkeerders, maar de rol van de gemeente bij hun re-integratie is nog niet duidelijk gedefinieerd. Het op te stellen protocol moet gericht zijn op het bieden van praktische

ondersteuning voor een effectieve en duurzame integratie, zodat terugkeerders succesvol kunnen deelnemen aan de samenleving. Het vaststellen van duidelijke richtlijnen en verantwoordelijkheden is daarbij noodzakelijk.

◇ Op basis van dit onderzoek lijkt er weinig casuïstiek te zijn in de Gooi- en Vechtstreek. Respondenten geven echter aan dat er mogelijk signalen gemist worden. Naast investeren in trainingen om beter te kunnen signaleren, is het ook raadzaam een **verkenning van maatschappelijke onrust** uit te (laten) voeren, die districtelijke dan wel lokale fenomenen op het gebied van radicalisering en extremisme in kaart kan brengen. Op basis hiervan kan eenvoudiger het benodigde bestuurlijk draagvlak gecreëerd worden en beter ingeschat worden in hoeverre aanvullend budget voor de aanpak radicalisering en extremisme benodigd is.

◇ In de gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek is het aantal fte dat besteed kan worden aan de aanpak radicalisering beperkt. Als de gemeentes serieus werk willen maken van hun aanpak radicalisering, zal **meer fte** vrijgemaakt moeten worden om alle overleggen bij te kunnen wonen en daarnaast in bovenstaande te investeren. Mocht dit niet mogelijk zijn, is het lastig om alle aanbevelingen door te voeren. In dat geval moeten de gemeentes streven om in elk geval 'uit het rood' te komen. Door nog slimmer op districtelijk niveau samen te werken - zie ook de districtelijke aanbevelingen - kan met relatief weinig extra fte een meer gedegen aanpak opgezet worden. Hoeveel extra fte benodigd is, is deels afhankelijk van in welke mate radicaliseringsproblematiek er in het district en in de gemeentes specifiek speelt; dit kan in kaart gebracht worden door de hierboven genoemde verkenning van maatschappelijke onrust.

9 Bijlagen

9.1 Bijlage 1: Wegingskader

Thema	Sub thema's	Checklist
Randvoorwaarden	Informatiepositie gemeente	Lokale trends in radicalisering en uitingsvormen van extremisme in kaart
		Het hebben van een meldstructuur voor signalen van radicalisering
		Meldstructuren bekend en hoe met deze informatie wordt omgegaan
	Wetgeving	Duidelijk vastgelegde afspraken over informatiedeling met alle stakeholders
	Bestuurlijk draagvlak	Bestuurders zijn op de hoogte van diverse uitingsvormen van extremisme in de gemeente
		Draagvlak gecreëerd bij wethouders in eigen gemeente en hele district
		Positionering van radicalisering als breder thema dan alleen binnen de veiligheidscontext, en het regelmatig onder de aandacht brengen van activiteiten die de gemeente onderneemt om dit tegen te gaan, en ontwikkelingen op het gebied van radicalisering
Online dimensie	De online aanpak is ingebed in de hele lokale aanpak (en niet los)	
	Bekendheid en volgen van protocol online onderzoek voor gemeentes	
Veiligheid van eigen medewerkers	Het instellen van een veiligheidsprotocol voor medewerkers inclusief het delen van gegevens	
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Basiskennis voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering
		Vaardigheden in contact en omgang met mensen met extreme overtuigingen voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering
		Mediatraining voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering over hoe strategisch om te gaan met journalisten en hoe te communiceren in de media zodat o.a. stigmatiserende statements worden voorkomen
Verdieping	Diepgaande kennis voor dossierhouders, procesregisseurs en andere professionals die de preventie en aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme als primaire taak hebben	
Netwerk	Lokaal netwerk (de professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Belangrijke lokale partners in beeld
		Samenwerkingsverbanden/afspraken duidelijk
		Bouwen aan vertrouwen tussen samenwerkingspartners
	Maatschappelijk middenveld	Belangrijke maatschappelijk betrokken organisaties/personen in beeld
		Samenwerkingsverbanden/afspraken duidelijk
		Bouwen aan vertrouwen tussen samenwerkingspartners
Alle partners	Communicatie aangepast aan doelgroep die je wilt bereiken	
	Kennis en begrip van de doelen van de lokale aanpak	
1 n	Preventie	Projecten inzetten voor specifieke doelgroep

		Evaluatie van interventies
	PGA	Multidisciplinair casusoverleg met methodische overlegstructuur
		Rol van ketenpartners in PGA bekend
	Interventies online radicalisering	Preventieve interventies zoals focus op mediawijsheid, vergroten weerbaarheid
		Lesprogramma's die bijdragen aan het versterken van online weerbaarheid van jongeren tegen radicalisering en het leren herkennen van manipulatieve processen, zoals rekrutering
	Re-integratie	Is er een protocol voor re-integratie bij de gemeente?
Versterking/extra	Financiën	Aanvragen versterkingsgelden
	Draagvlak	Ondersteuning vragen van de lokaal adviseur van de NCTV
	Regionale/nationale samenwerking	Onderdeel van regionale/nationale samenwerkingsverbanden
	Meerdere perspectieven	Betrekken jongeren
		Lokale initiatieven die kennisontwikkeling stimuleren

9.2 Bijlage 2: Toelichting van de categorieën in het wegingskader

9.2.1 Randvoorwaarden

Elke gemeente kan te maken krijgen met een vorm van radicalisering of extremisme. Het opbouwen en onderhouden van de benodigde expertise vergt tijd en capaciteit. Om dit te kunnen doen, is een aantal randvoorwaarden belangrijk:

Informatiepositie gemeentes

Zicht op de lokale trends in radicalisering en uitingsvormen van extremisme zijn het startpunt voor de lokale aanpak. De kennis over de fenomenen zorgt ook voor een urgentiebesef en draagvlak binnen de gemeente om de gemeentelijke rol op dit thema te vervullen en beschikbare capaciteit te waarborgen. Een verkenning van de lokale situatie helpt om deze lokale trends in beeld te krijgen en vanuit daar een lokale aanpak vorm te geven. Het hebben van een meldstructuur voor signalen van radicalisering is een belangrijke voorwaarde voor de lokale aanpak. Op deze manier kan een brede groep professionals een signalerende rol innemen. Hiervoor is het natuurlijk belangrijk dat deze meldstructuur bekend is bij deze professionals, en hoe wordt omgegaan met de informatie die zij delen.

Wetgeving

Zoals de NCTV in hun handreiking beschrijft, is voor een effectieve lokale aanpak het uitwisselen van informatie en gegevens nodig. Dit moet volgens de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit gaan, zoals beschreven in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Hierbij is het belangrijk dat de gemeente de AVG niet ziet als een obstakel, maar een manier vindt binnen de kaders van de wet afspraken te maken over informatiedeling met stakeholders.

Bestuurlijk draagvlak

Bestuurders vervullen een belangrijke rol in de verbinding met inwoners en kunnen in aanraking komen met mensen die vanuit extremistisch gedachtegoed hun ongenoegen of zorgen uiten over bijvoorbeeld mede-inwoners of overheidsbeleid. Het is daarom belangrijk om bestuurders mee te nemen in de diverse uitingsvormen van extremisme, zodat zij hier op een adequate manier op kunnen reageren.

Om integraal te kunnen samenwerken, moeten ambtenaren en bestuurders inzetten op draagvlak bij wethouders in eigen gemeentes en het district. Binnen de gemeente zelf is het belangrijk om radicalisering als breder thema dan alleen binnen de veiligheidscontext te positioneren en de activiteiten die de gemeente onderneemt en de ontwikkelingen rondom radicalisering in de gemeente regelmatig onder de aandacht te brengen. Dit zorgt voor een breder gevoel van eigenaarschap en een versterkte integrale aanpak.

Online

Radicalisering, extremisme en terrorisme manifesteren zich steeds sterker online, en de online wereld is daarmee een wezenlijk onderdeel van de lokale aanpak. Het is belangrijk om te weten dat de online wereld niet meer los te zien is van de offline wereld. Deze werelden lopen in elkaar over en beïnvloeden elkaar. Daarom is het belangrijk dat het online component is ingebed in de hele lokale aanpak. Gemeentes doen steeds vaker online onderzoek om inzicht te krijgen in wat online speelt op het gebied van radicalisering en extremisme. Online onderzoek doen heeft duidelijke juridische kaders, gemeentes moeten hiervan op de hoogte zijn voor ze online onderzoek (laten) uitvoeren.

Veiligheid van medewerkers

De laatste jaren is gebleken dat lokale professionals ook slachtoffer kunnen worden van doxxing en intimidatie¹².

¹² Doxxing is het verzamelen of publiekelijk delen van andermans persoonsgegevens om die persoon te intimideren.

Daarom is aandacht voor de veiligheid van eigen medewerkers in de lokale aanpak belangrijk. Dit kan door het instellen van een veiligheidsprotocol voor medewerkers, inclusief het wel/niet delen van persoonsgegevens.

9.2.2 Inhoudelijke kennis en vaardigheden

Zoals eerder genoemd, is de informatiepositie van de gemeente belangrijk voor een goede aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme. Zelfs bij het uitblijven van signalen of casuïstiek moet doorlopend geïnvesteerd worden in het op peil brengen en houden van de relevante kennis. Deze kennis dient beschikbaar te zijn voor verschillende belangrijke stakeholders. De NCTV maakt in haar handreiking onderscheid tussen basiskennis die nodig is bij beleidsmedewerkers radicalisering en aandachtsfunctionarissen binnen zorg, onderwijs, jongerenwerk, politie en sociale wijkteams, en verdieping die nodig is voor bijvoorbeeld dossierhouders en procesregisseurs.

Basiskennis

Onder basiskennis verstaat de NCTV bekendheid met betekenis van radicalisering, extremisme, terrorisme; onderscheid tussen activisme en extremisme; verloop van radicaliseringsprocessen; en verschillende verschijningsvormen.

Onder vaardigheden verstaat de NCTV het omgaan met mensen met extreme idealen. De aanvullende documenten laten zien dat ook mediatraining een belangrijk onderdeel is van de vaardigheden die nodig zijn voor de professionals die zich bezig houden met het voorkomen en tegengaan van radicalisering. Hierbij gaat het om het strategisch omgaan met journalisten en het communiceren in de media zonder ongevoelige en stigmatiserende statements.

Verdiepende kennis

Voor professionals die de preventie en aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme als primaire taak hebben, is diepgaande kennis van verschillende dreigingsrichtingen en bijbehorende verschijningsvormen nodig. Hiervoor verwijst de NCTV naar de volgende kennisproducten:

- Trainingsaanbod ROR
- Publicaties NCTV
- Publicaties WODC
- Publicaties LSE
- Publicaties ESS
- TerInfo
- Symbolenbank

En de volgende informatieproducten:

- Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN)
- Jaarverslagen Algemene- en Veiligheidsdienst (AIVD)
- Publicaties fenomenen rechts-extremisme, soevereinenbeweging of jihadisme
- Fenomeenanalyse: inzicht in dreiging in specifiek(e) regio/district

9.2.3 Netwerk

Het voorkómen en tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme vereist verschillende perspectieven. Voor het signaleren van deze fenomenen, om succesvol te interveniëren en uiteindelijk voor een succesvolle integrale aanpak te zorgen, zijn netwerken voor gemeentes essentieel.

Lokaal netwerk

Op basis van de kennis over fenomenen en de lokale en/of regionale/districtelijke context brengt de gemeente het benodigde netwerk in beeld. De verschillende fenomenen kunnen een ander netwerk vereisen, aldus de NCTV-handreiking. Het lokale netwerk bestaat uit professionals die op lokaal niveau betrokken (moeten) zijn bij de aanpak,

inclusief het maatschappelijk middenveld zoals stichtingen (sport, religie, activiteitenbegeleiding), buurthuizen en sleutelfiguren. Helpend hierbij is om in de communicatie aan te passen aan wie de gemeente wilt betrekken. De gemeente maakt binnen dit netwerk duidelijke afspraken en stelt de samenwerkingsverbanden vast; hoe betrek je elkaar, hoe werk je samen, en wat is de overlegstructuur. Door proactief uit te dragen wat de maatschappelijke doelen en de belangen en werkwijze van iedere partner zijn, kan gebouwd worden aan vertrouwen en een respectvolle samenwerking. De gemeente moet er hierbij op inzetten dat alle betrokken partners kennis en begrip hebben van de lokale aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme.

Nationaal netwerk

Naast lokale partijen die een rol (kunnen) vervullen, zijn er ook landelijke of regionale organisaties die betrokken kunnen worden bij de lokale aanpak. Belangrijk is dat gemeentes deze belangrijke nationale partners en hun expertise in beeld hebben.

9.2.4 Interventies

Zoals in de NCTV-handreiking staat omschreven, kan het nodig zijn om specifieke interventies in te zetten in het voorkómen of tegengaan van radicalisering.

Preventie

Preventieve interventies binnen de lokale aanpak gaan specifiek in op het versterken van veerkracht en weerbaarheid. Op basis van de kennis over de specifieke dreigingsrichting in gemeentes, kunnen projecten ingezet worden voor specifieke doelgroepen. Door deze interventies breed in te zetten op het wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering en het versterken van beschermende factoren - in plaats van als interventie ter preventies van radicalisering en extremisme - voorkom je stigmatisering van de doelgroepen. Als gemeente is het belangrijk dat deze interventies geëvalueerd worden. Ondanks dat effectmetingen bij preventieve maatregelen soms lastig zijn, kan er ook geëvalueerd worden op het plan en proces van de interventie.

Persoonsgerichte Aanpak

De Persoonsgerichte Aanpak (PGA) radicalisering is een verzamelnaam voor alle interventies van ketenpartners om een persoon niet (verder) te laten radicaliseren. Een belangrijk onderdeel hiervan is het multidisciplinair casusoverleg. Hierin brengen partners de informatie bij elkaar om op basis van een integraal beeld de interventies af te stemmen. Bij dit overleg is een methodische overlegstructuur om te kijken naar de benodigde interventies essentieel. Volgens de NCTV kun je hiervoor gebruik maken van het [werkmodel casusoverleg Radicalisering en Extremisme](#). Hiervoor is het belangrijk dat alle betrokken partners op de hoogte zijn van elkaars rol. De wet Gegevensverwerking Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering maakt het mogelijk dat ketenpartners onder bepaalde omstandigheden informatie mogen delen met de gemeente, de politie en het OM.

Interventies online radicalisering

Zoals al eerder is gesteld, manifesteren radicalisering, extremisme en terrorisme zich steeds sterker online. Hierdoor is het essentieel dat er ook interventies op online radicalisering plaatsvinden. Hierbij kan worden gedacht aan preventieve interventies zoals de focus op mediawijsheid en het vergroten van de online weerbaarheid van jongeren. Dit kan bijvoorbeeld door middel van lesprogramma's die bijdragen aan het versterken van online weerbaarheid van jongeren tegen radicalisering en het leren herkennen van manipulatieve processen zoals rekrutering.

Re-integratie

Een groot deel van detentie en re-integratie ligt bij Reclassering Nederland (RN) en is dus geen verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente heeft echter wel een rol bij de terugkeer in de samenleving. Daarom is het belangrijk dat gemeentes hier een protocol op hebben. Zo werken in het Multidisciplinair Afstemmingsoverleg Resocialisatie (MAR) met DJI, gemeente en RN als ketenpartners samen aan een individueel resocialisatieplan dat binnen detentie al kan worden opgestart. Deze lijkt qua structuur op het PGA-overleg en staat onder toezicht van Reclassering Nederland.

9.2.5 Versterking/extra

Naast de bovenstaande onderdelen van de lokale aanpak is er nog een aantal zaken dat de lokale aanpak radicalisering kan versterken:

- Aanvragen van versterkingsgelden van de NCTV: dit geeft de mogelijkheid om te investeren in het versterken van de lokale aanpak en de evaluatie van huidige interventies.
- Ondersteuning vragen van een lokaal adviseur van de NCTV, voor advies en versterken van de lokale aanpak.
- Zorg voor districtelijke samenwerking: hierdoor kan je binnen het district samen optrekken om te beschikken over de juiste expertise en gezamenlijk op te trekken in de ontwikkeling en uitvoering van beleid.
- Zorg voor meerdere perspectieven in je aanpak: zo kan het van toegevoegde waarde zijn om het perspectief van jongeren mee te nemen in de aanpak gericht op jongeren. Daarnaast is het goed om lokale initiatieven te ondersteunen die kunnen zorgen voor kennisbevordering.

Onderwerp: Rapport “De Basis op Orde radicaliseringsbeleid gemeenten Gooi- en Vechtstreek en implementatie
Aan: Leden van het Districtelijk Veiligheidscollege Gooi- en Vechtstreek
T.b.v. Vergadering van 13 februari 2025
Van: Burgemeester Wijdemeren - 5.1.2.e
Steller: 5.1.2.e (5.1.2.e @wijdemeren.nl)
Datum: 8 januari 2025

Aan de leden van het DVC wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van het Rapport “De basis op orde – het radicaliseringsbeleid van de verschillende gemeenten in Gooi- en Vechtstreek”;
- Conform het voorgenomen besluit in het DVC van 19 september 2024 Radar Advies in te schakelen om de aanbevelingen van bovengenoemd rapport te implementeren bij de verschillende gemeenten. Dit wordt gefinancierd uit de ontvangen NCTV versterkingsgelden 2025-2026.

Inleiding

In het DVC van 19 september 2024 is besloten de versterkingsgelden 2024 aan te wenden voor het uitvoeren van een inventarisatie naar de huidige stand van zaken van het beleid rondom radicalisering, extremisme en terrorisme in de verschillende gemeenten binnen Gooi- en Vechtstreek. Vanwege de kennis en expertise op het gebied van radicalisering is Radar Advies gevraagd om uitvoering te geven aan deze inventarisatie.

Na de besluitvorming in het DVC van september jl. is direct gestart met de inventarisatie. Radar Advies heeft een wegingskader opgesteld, gebaseerd op de herziene handreiking “Lokale aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme” van de NCTV. Voorts zijn interviews uitgevoerd met betrokken professionals van de zes gemeenten. Ook zijn er vier districtsinterviews uitgevoerd. Dit betroffen o.a. professionals werkzaam bij de politie, het OM en het Zorg- en Veiligheidshuis.

De eindrapportage is medio december opgeleverd en laat zien dat alle gemeenten nog (forse) stappen te zetten hebben om de basis op orde te krijgen. Derhalve wordt nu instemming gevraagd om met de uitkomsten uit de rapportage aan de slag te gaan en deze in 2025 te implementeren. Met als doel dat de gemeenten in Gooi- en Vechtstreek beter zijn voorbereid om effectief te kunnen reageren op verschillende vormen van radicalisering en extremisme.

Uitkomsten Rapport “De Basis op Orde”

Het wegingskader is voor iedere gemeente ingevuld, met daarin de verschillende elementen die noodzakelijk zijn om de basis op orde te hebben c.q. krijgen. Hoewel de ene gemeente het beter doet dan de andere, laat de rapportage zien dat *alle* gemeenten nog stappen te zetten hebben om de basis daadwerkelijk op orde te krijgen om daarmee voldoende toegerust te zijn om adequaat en wendbaar te kunnen handelen binnen de aanpak van radicalisering. Hierbij kan worden gedacht aan het op peil hebben (en houden) van de kennis en vaardigheden van radicalisering, de inzet van preventieve interventies, de regionale/nationale samenwerking, het bestuurlijk draagvlak en de online dimensie binnen de aanpak van radicalisering. Het wegingskader heeft geresulteerd in aanbevelingen voor elke gemeente op lokaal niveau. Tevens zijn er verschillende districtelijke aanbevelingen opgesteld.

Opdracht Radar Advies voor implementatie

Radar Advies wordt ingeschakeld vanwege hun expertise op het gebied van radicaliseringsvraagstukken en hun ervaring in het ondersteunen van gemeenten bij het ontwikkelen van integraal beleid ter preventie van radicalisering. De kosten voor het inschakelen van Radar Advies en de implementatie kunnen worden gedekt uit de versterkingsgelden 2025-2026. De versterkingsgelden worden tweejaarlijks uitgekeerd, te weten voor de perioden 2023-2024 en 2025-2026. Dit verplichtte ons de opdracht aan Radar Advies op te splitsen in twee fasen. De eerste fase betrof de inventarisatie, deze diende in 2024 te worden uitgevoerd. De tweede fase -te weten de implementatie- zal na instemming in het DVC van 13 februari 2025 van start gaan.

Financiën, middelen & capaciteit

De versterkingsgelden voor alle gemeenten in Gooi-en Vechtstreek over de periode 2025-2026 zijn medio december 2024 door het Ministerie van Justitie en Veiligheid toegekend. De gemeente Wijdemeren fungeert als hoofdaanvrager voor het district. Voor 2025 hebben we een bedrag toegekend gekregen van €34.782 Voor 2026 is dit een bedrag van € 16.746 Alle aangevraagde middelen voor de gemeenten in Gooi- en Vechtstreek zijn toegekend. Echter, doordat het gehele beschikbare budget deze aanvraagronde wederom is overvraagd was het noodzakelijk een algehele korting over de toekenningen toe te passen van 22,71% in 2025. Voor 2025 is een algehele korting van 18,31%. Derhalve valt het bedrag lager uit dan initieel aangevraagd. Voor de uitvoering van de implementatie heeft het district Gooi-en Vechtstreek voor 2025 dus een bedrag van €34.782 toegekend gekregen.

Vervolg

..

Training	Prijs per training
Basistraining Radicalisering en Extremisme	€ ^{5.1.2.f}
Thema trainingen	
Verschijningsvormen extremisme	€
Rechts extremisme	€
Islamistisch extremisme	€
Anti- Institutioneel extremisme	€
Potentieel Gewelddadige Eenling	€
Links- extremisme	€
Vaardigheid trainingen	
Omgaan met extreme idealen	€
Contact maken en houden	€
De kunst van het vragen stellen	€
Interculturele professionaliteit dag 1	€
Interculturele professionaliteit dag 2	€
Intercultural Readines Check, assessment + gesprek (op basis van 12 deelnemers)	€
Werkmodel Casusoverleg radicalisering en extremisme	€
Evidence Based Werken	€
Intervisie	n.t.b.
Doelgroep trainingen	
Radicalisering voor Aandachtsfunctionarissen	€ ^{5.1.2.f}
Radicalisering voor GGZ- Professionals	€
Radicalisering voor Zorg-, Jeugd-, en Welzijnsprofessionals dag 1	€
Radicalisering voor Zorg-, Jeugd-, en Welzijnsprofessionals dag 2	€
Deskundigheidsbevordering voor professionals	n.t.b. afhankelijk van wens

Stoplicht Maatschappelijke Onrust
Districtelijk Veiligheidscollege
Gooi- en Vechtstreek

2024			
Planning	Project/Activiteit	Toelichting	Dilemma
Doorlopend – Q2 2025	Bondgenotenoverleg	Een aantal gemeenten in het district werkt al met een bondgenoten overleg. Landelijk is de politie bezig de bondgenotenmethodiek ter herijken. De gemeenten Hilversum en Huizen zijn actief betrokken bij de implementatie van de nieuwe methodiek. De overige gemeenten zouden in Q3 en Q4 2024 mee worden genomen voor een inhaalslag. Dit zal door worden geschoven naar Q2 2025.	
Q2 2024- Q3 2025	Verkenning Maatschappelijke Onrust	In het DVC van mei 2024 is de opdracht gegeven om de mogelijkheden te onderzoeken tot het verrichten van een Verkenning Maatschappelijke onrust (VMO) in ons district. Hiertoe zijn diverse ambtelijke overleggen gevoerd met het ministerie van J&V en BZK. Vanuit het ministerie wordt een Pilot gestart, district Gooi- en Vecht komt in aanmerking om als eerste district in deze Pilotgroep te participeren. De voorbereidingen hiertoe worden Q1 2025 getroffen.	
Q3-Q4 2024	Inventarisatie Radicalisering basis op orde	In Q3 2024 lanceerde de NCTV de herziene handreiking “Lokale aanpak Radicalisering, Extremisme en Terrorisme”. In deze handreiking wordt het basis niveau van beleid voor gemeenten beschreven om zo effectief te kunnen zijn én blijven in de preventie en aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme. De oude handreiking dateerde uit 2014. Deze handreiking, evenals het recent verschenen rapport “Vroegsignalering radicalisering in het lokale domein” vanuit de inspectie J&V biedt een kans om de huidige stand van zaken ten aanzien van het beleid rondom radicalisering in de Gooise gemeentes te inventariseren. Hiervoor kunnen de subsidiegelden vanuit het NCTV worden aangewend die eerder voor een fenomeenanalyse zouden worden gebruikt. Na besluitvorming in het DVC d.d. september 2024 is gestart met de inventarisatie. De rapportage is eind 2024 opgeleverd.	
Q1 2025- doorlopend	Implementatie Radicalisering Basis op Orde	Het voorstel voor implementatie van de aanbevelingen uit bovengenoemde rapportage ‘Basis op Orde’ wordt in Q1 2025 voorgelegd aan de bestuurders in het DVC waarna gestart kan worden met de implementatie.	
Q3 2024 - doorlopend	Casusoverleg radicalisering	Het Zorg- en Veiligheidshuis Gooi- en Vechtstreek (evenals de andere twee Zorg- en Veiligheidshuizen in Midden-Nederland, te weten Flevoland en Utrecht) organiseert onder regie van de gemeenten casusoverleggen waarin de aanpak van geradicaliseerde personen wordt besproken. Deze Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering bouwt voort op afspraken die in 2019 in het DVC zijn bekrachtigd. Het proces is grotendeels op orde maar vraagt –mede door de op handen zijnde Wet	

Stoplicht Maatschappelijke Onrust
Districtelijk Veiligheidscollege
Gooi- en Vechtstreek

		<p>gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten – om aanscherping en doorontwikkeling. Vooral de bestuurlijke inbedding vraagt aandacht.</p> <p>Een voorstel voor deze aanscherping van de procesafspraken is in Q4 2024 akkoord bevonden door het DVC en de Basisteamdriehoeken (Noord en Zuid). De implementatie kan van start gaan.</p>	
Doorlopend	Hulp aan minder ervaren gemeenten	Niet in elke gemeente is periodiek een incident behorende tot Maatschappelijke onrust. Lokale kennis en ervaring is hierdoor veelal niet aanwezig. OM, politie en gemeenten met (veel) ervaring zijn bereid om andere gemeenten in nabijheid op lokaal niveau te ondersteunen/helpen. Op regionaal niveau is middels een City Deal subsidie toegekend om hiervoor een werkwijze te ontwikkelen. De gemeente Wijdemeren zal namens district Gooi- en Vechtstreek participeren in deze werkgroep.	
Doorlopend	Trainingen radicalisering	<p>In samenwerking met het ROR worden trainingen verzorgd om awareness te vergroten onder professionals van alle Gooise gemeentes. Dit moet bijdragen aan het tijdig herkennen van signalen van radicalisering.</p> <p>Voor 2024 zijn er nog versterkingsgelden die voor de trainingen in kunnen worden gezet. Voor 2025-2026 worden er eveneens weer versterkingsgelden aangevraagd voor het volgen van trainingen gericht op (de verschillende vormen van) radicalisering.</p>	
Doorlopend	Driehoek voorbereid	We streven naar een gedeeld basisniveau (de ‘basis op orde’) waarmee we op een effectieve manier met maatschappelijke onrust omgaan. Ons doel is dat alle driehoeksoverleggen in ons district hieraan voldoen. We delen kennis, organiseren oefeningen en overleggen met lokale veiligheidspartners over rollen en samenwerking.	
Q3 2024 – Q2 2025	Kwetsbare personen/locaties in beeld.	<p>Dit betreft een overzicht van locaties en personen (met een verhoogd risico) waartegen maatschappelijk ongenoegen zich kan manifesteren. Dit overzicht kan in de proactie-, preventie- en preparatiefase worden gebruikt om een gerichte aanpak op te formuleren. In veel gemeentes is al eerder, in samenspraak met politie, een vorm van inventarisatie gemaakt onder de paraplu van CTER.</p> <p>Vanuit de bestuurlijke regionale werkgroep zal een handreiking worden ontwikkeld over hoe je op lokaal niveau een overzicht kunt creëren van kwetsbare locaties. De concept handreiking zal in een aantal proefgemeenten worden getest. De</p>	

Stoplicht Maatschappelijke Onrust
Districtelijk Veiligheidscollege
Gooi- en Vechtstreek

		gemeente Hilversum fungeert namens district Gooi- en Vechtstreek als proefgemeente.	
--	--	---	--

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 31 Jul 2025 17:52:08 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: Persbericht gemeente oktober 2021 mbt moskeeën
Attachments: Persbericht 15 okt 2021 - Geen heimelijke bezoeken aan moskeeën.pdf

NOS 19 oktober 2021: [Gemeenten ontkennen undercoveracties in moskeeën](#)

Ter info. Persbericht dat we als gemeente publiceerden in oktober 2021 en publicatie NOS van toen (met dank aan collega 5.1.2.e)

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e [@hilversum.nl](mailto:5.1.2.e@hilversum.nl)

5.1.2.e

19 oktober 2021

Geen heimelijke bezoeken aan moskeeën

Op 15 oktober 2021 is in NRC een artikel verschenen met de titel 'Undercover naar de moskee: geheim onderzoek naar islamitische organisaties'. In dit artikel wordt gesuggereerd dat verschillende gemeenten in afstemming met de NCTV opdracht zouden hebben gegeven om undercover onderzoek te doen in moskeeën.

In onze gemeenten is geen werkwijze toegepast zoals omschreven in het artikel en wij nemen dan ook afstand van de manier waarop de gang van zaken in het artikel wordt neergezet.

Onderzoeksbureau NTA heeft in opdracht van de gemeenten Huizen, Hilversum en Gooise Meren op een verantwoorde manier de netwerken binnen de islamitische gemeenschap in kaart gebracht. Hier was aanleiding voor. Het onderzoek werd verricht in een periode waarin er veel aandacht was voor terrorisme en radicalisering. Polarisering en radicalisering waren thema's die niet alleen landelijke, maar ook lokale aandacht behoeften. Dit werd door de Rijksoverheid bepleit.

Gemeenten dragen verantwoordelijkheid voor de veiligheid van al hun inwoners. Aangezien we ook in onze regio te maken hadden met uitreizigers naar strijdgebieden, was er aanleiding om zicht te willen krijgen op het lokale speelveld.

Een dergelijk onderzoek vereist specifieke expertise en diende een onafhankelijk, betrouwbaar en objectief beeld te geven. NTA heeft deze expertise in huis en is daarom gevraagd deze opdracht uit te voeren. Dit op de uitdrukkelijke voorwaarde dat de onderzoeksmethoden voldoen aan de geldende privacywetgeving en juridische kaders. NTA heeft ons verzekerd géén heimelijke bezoeken gebracht te hebben aan de moskeeën en dat de personen die geïnterviewd zijn, wisten dat zij meewerkten aan een onderzoek voor de gemeente. Van infiltratie, zoals door NRC gesuggereerd wordt, is geen sprake.

Wij hebben de afgelopen jaren in positieve zin geïnvesteerd in onze relatie met de moskeebesturen. Dit zullen wij ook blijven doen. De afgelopen dagen is er intensief contact geweest over de negatieve beeldvorming die door het artikel is ontstaan. Burgemeester Niek Meijer (Huizen) namens de drie gemeenten: "Ik betreur het beeld dat is ontstaan. Wat mij betreft laten we de feiten spreken. We gaan daarover graag het gesprek aan met de betrokkenen."

[Meer informatie](#)

Voor meer informatie: 5.1.2.e@hilversum.nl / [5.1.2.e](tel:5.1.2.e)

Geen berichten meer ontvangen van ons? Klik [hier](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 27 Aug 2025 11:12:39 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

Ter info.

Is allemaal wel van belang.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e @hilversum.nl

5.1.2.e

Maandag t/m donderdag

Melding openbare ruimte:

<https://hilversum.nl/melding-doen/melding-openbare-ruimte>

U kunt ook bellen met de gemeente Hilversum: [14 035](tel:14035)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
Verzonden: woensdag 23 februari 2022 09:22
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>
Onderwerp: RE: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

5.1.2.e jij sluit om 13 uur ook aan bij agenda overleg?

vriendelijke groeten

5.1.2.e

Op 23 feb. 2022 09:16 schreef "5.1.2.e 5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>:

Beste allen,

De zin die we straks bespreken tijdens het agendaoverleg en mogelijk toevoegen aan het gespreksverslag zou kunnen zijn:

*'Beide burgemeesters betreuren de gang van zaken rondom het NTA-onderzoek en achteraf was het zorgvuldiger geweest de moslimgemeenschap **tijdiger/moet worden achteraf** over het bestaan ervan te informeren.'*

Vooraf informeren had niet gekund, dan hadden we de krachtenveldanalyse/de onderzoeksmethodiek beïnvloed. Daar is ook uitgebreid over gecommuniceerd.

Dit proces is doorlopen met de vorige burgemeester en met de raad (bm-brief, commissievergadering). Het is democratisch afgerond. De burgemeester heeft een standpunt ingenomen.

Er zijn twee gemeenten die een andere koers varen, de andere 15 gemeenten zitten op 1 lijn (daar vallen wij ook onder). Huizen is opdrachtgever, burgemeesters van Huizen en GM zijn op de hoogte van alle ontwikkelingen en hebben hun proces ook democratisch afgerond.

Nu afwachten hoe WOB-verzoeken aflopen, hoe de zaak NTA -NRC gaat aflopen etc.

Mijn advies: de zin zoals voorgesteld toevoegen.

Onze nieuwe burgemeester op de hoogte houden. De burgemeesters van Huizen en GM spelen daarbij ook een cruciale rol, wij trekken regionaal op en niet als Hilversum, wij zijn geen regievoerder. Huizen is opdrachtgever/PRIO-gemeente en heeft hier de regie. Onze nieuwe burgemeester kunnen we volgens mij nu alleen adequaat informeren.

Tot straks om 13.00 uur.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e @hilversum.nl

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 12:56

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>

Onderwerp: RE: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

Dat is goed 5.1.2.e we hebben het er morgen over

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 11:29

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>; 5.1.2.e van <5.1.2.e @hilversum.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>

Onderwerp: RE: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

5.1.2.e

Ik kan van 13 tot 13.30 uur.

Maar ik heb vandaag nog wel mailcontact met NTA, ik wil graag hun zienswijze.

Ik weet niet of ik morgen dan het complete plaatje heb.

Ik wil graag de andere kant van het verhaal horen.

We kunnen 5.1.2.e 5.1.2.e NTA, ook een keer uitnodigen tijdens een overleg.

Ik reserveer in ieder geval morgen van 13 tot 13.30 uur voor het agendaoverleg. Dan kunnen we opties doornemen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e [@hilversum.nl](mailto:5.1.2.e@hilversum.nl)

(5.1.2.e | 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 11:25

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@hilversum.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Onderwerp: RE: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

Hoi 5.1.2.e

Misschien is het een goed idee om dit morgen in ons agenda overleg te agenderen en maandag te agenderen in het PHO.

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 11:22

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e

van <5.1.2.e@hilversum.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Onderwerp: RE: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

Beste allen,

@^{5.1.2.e} eens met jouw tekstuele aanpassing. Ik wacht nog met versturen.

Ik wil voorstellen binnenkort samen met ^{5.1.2.e} en ^{5.1.2.e} een overleg in te plannen.

De gang van zaken door te nemen.

Een definitief standpunt van ons college lijkt mij op korte termijn ingewikkeld. Goed om daarover te praten.

Een en ander moet immers in samenspraak met de burgemeester van GM en Huizen en NCTV/ministerie etc.

Essentieel om onze nieuwe burgemeester adequaat te adviseren en in positie te brengen bij dit ingewikkelde dossier.

Ik heb deze week nog overleg met collega's van het ministerie (Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS)), zij zijn direct betrokken bij deze opdracht voor de gemeenten en betrokken bij NTA. Uiteraard houd ik jullie op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e}

^{5.1.2.e}

Gemeente Hilversum | ^{5.1.2.e} [@hilversum.nl](mailto:info@hilversum.nl)

(^{5.1.2.e} | ^{5.1.2.e})

Van: ^{5.1.2.e} <^{5.1.2.e} [@hilversum.nl](mailto:info@hilversum.nl)>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 11:00

Aan: ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} <^{5.1.2.e} [@hilversum.nl](mailto:info@hilversum.nl)>; ^{5.1.2.e} <^{5.1.2.e} [@hilversum.nl](mailto:info@hilversum.nl)>; ^{5.1.2.e}

^{5.1.2.e} van <^{5.1.2.e} [@hilversum.nl](mailto:info@hilversum.nl)>

CC: ^{5.1.2.e} <^{5.1.2.e} [@hilversum.nl](mailto:info@hilversum.nl)>

Onderwerp: RE: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

Beste allemaal,

Daarom mijn suggestie:

‘Beide burgemeesters betreuren de gang van zaken rondom het NTA-onderzoek en achteraf was het zorgvuldiger geweest de moslimgemeenschap tijdiger over het bestaan ervan te informeren.’

5.2.1

5.2.1 Het juridisch rapport (bijgevoegd) uit Zoetermeer spreekt over ‘geen juridische grondslag’ en het college van Leidschendam ‘verontschuldigt zich aan het moskeebestuur’ op basis van eigen onderzoeken (bijgevoegd desbetreffende raadsbrief). Ook blijft de NRC schrijven over de NTA-onderzoeken (gisteren nog over Delft, bijgevoegd). (Het behoeft geen pleidooi dat het communicatief sterker is niet van zienswijze of standpunt te hoeven wisselen.)

Wat nog voor ons ligt is het besluit op het wob-verzoek in Huizen (uiterlijk 8-4 conform 5.1.2.e toezegging, gaat over verzoek om publicatie offerte+opdrachtverstrekking) en de gezamenlijke toezegging te kijken wat mogelijk is met de krachtenveldanalyse zelf (i.e. gecontroleerde inzage, (gedeeltelijke) publicatie, etc.) Dit ‘pakketje’ leent zich goed voor een definitief standpunt/gebaar van Gerhard/het college. Het zou goed zijn dit af te ronden in de lopende collegeperiode.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Bestuur & Communicatie | Gemeente Hilversum | 5.1.2.e [@hilversum.nl](https://www.hilversum.nl)

5.1.2.e | Werkdagen: ma, di, do, vr.

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e [@hilversum.nl](mailto:5.1.2.e@hilversum.nl)>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 09:14

Aan: <5.1.2.e> <5.1.2.e> @hilversum.nl>; <5.1.2.e> <5.1.2.e> @hilversum.nl>; <5.1.2.e>

van <5.1.2.e> @hilversum.nl>

CC: <5.1.2.e> <5.1.2.e> @hilversum.nl>

Onderwerp: FW: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

Beste allen,

Zijn jullie het er mee eens dat ik de suggestie van <5.1.2.e> meeneem in ons verslag?

Na jullie goedkeuring pas ik het weer aan en stuur ik het aangepaste verslag weer naar hen. De cursief gemaakte tekst zou dan worden toegevoegd.

Het gaat om deze toevoeging:

Nu ga ik er even voor het gemak ervan uit dat het document tevens voor de overdracht naar de nieuwe burgemeester gebruikt gaat worden. Als dat het geval is lijkt het ons zinvol in het document op te nemen dat beide burgemeesters erkennen de handelswijze van de gemeenten spijtig te vinden en het achteraf anders zouden hebben aangepakt. Dit uitgangspunt kan het e.e.a. hierna makkelijker maken.

Onze burgemeesters hebben inderdaad aangegeven tijdens het gesprek dat ze het achteraf misschien anders zouden hebben aangepakt (met de wetenschap van nu).

Het informeren van de religieuze gemeenschappen, na de uitvoering van de krachtenveldanalyse, was achteraf gezien misschien wijzer geweest. Maar burgemeester Broertjes heeft nog wel aangegeven dat de burgemeester er niet alleen over ging (ministerie, NCTV etc.).

Ik hoor graag of jullie akkoord gaan, dan kan ik het aanpassen en het verslag opnieuw opsturen.

Alvast hartelijk dank voor jullie moeite!

Met vriendelijke groet,

<5.1.2.e> <5.1.2.e>

<5.1.2.e>

Gemeente Hilversum | <5.1.2.e> @hilversum.nl

<5.1.2.e> | <5.1.2.e>

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e <5.1.2.e @outlook.com>

Verzonden: vrijdag 18 februari 2022 08:59

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>

CC: 'info@centrumalamal.nl' <info@centrumalamal.nl>; 5.1.2.e @mghilversum.nl' <5.1.2.e @mghilversum.nl>; 5.1.2.e @hotmail.com' <5.1.2.e @hotmail.com>; 5.1.2.e @vakif.nl' <5.1.2.e @vakif.nl>; 5.1.2.e @hotmail.com

Onderwerp: Re: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

Geachte mevrouw 5.1.2.e

Dank voor uw reactie en het verslag.

Uit de inhoud van het document en uw bericht maak ik op dat dit verslag niet allesomvattend is en enkel de afspraken bevatten. Dat is prima. Nu ga ik er even voor het gemak ervan uit dat het document tevens voor de overdracht naar de nieuwe burgemeester gebruikt gaat worden. Als dat het geval is lijkt het ons zinvol in het document op te nemen dat beide burgemeesters erkennen de handelswijze van de gemeenten spijtig te vinden en het achteraf anders zouden hebben aangepakt. Dit uitgangspunt kan het e.e.a. hierna makkelijker maken.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>

Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:45

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @outlook.com>; 5.1.2.e <5.1.2.e @hilversum.nl>

CC: 'info@centrumalamal.nl' <info@centrumalamal.nl>; 5.1.2.e @mghilversum.nl' <5.1.2.e @mghilversum.nl>; 5.1.2.e @hotmail.com' <5.1.2.e @hotmail.com>; 5.1.2.e @vakif.nl' <5.1.2.e @vakif.nl>; 5.1.2.e @outlook.com' <5.1.2.e @outlook.com>

Onderwerp: kort verslag gemaakte afspraken n.a.v. gesprek afgelopen zondag

Geachte heren,

Hierbij de afspraken die gemaakt zijn tijdens het gesprek van afgelopen zondag (1302). We hebben beloofd de afspraken op een rij te zetten.

Mochten er onjuistheden of vaagheden of andere zaken zijn die u nog wilt aanvullen of opmerken, laat het mij gerust weten.

Dit document is bedoeld als weergave van hetgeen dat is afgesproken.

We houden u uiteraard op de hoogte van de ontwikkelingen.

Mocht er wat zijn dan komen we bij u op de lijn. En als u iets heeft, trek dan ook gerust aan de bel.

Voor nu wens ik u een mooie dag toe.

Hartelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e | [@hilversum.nl](mailto:5.1.2.e@hilversum.nl)

(5.1.2.e | 5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 27 Aug 2025 11:14:45 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: FW: woordvoeringslijn voor morgen
Attachments: Nadere informatie over onderzoek en proces 0911.docx, 211124 5.1.2.e .docx
Importance: High

Ter info

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e @hilversum.nl

5.1.2.e

Maandag t/m donderdag

Melding openbare ruimte:

<https://hilversum.nl/melding-doen/melding-openbare-ruimte>

U kunt ook bellen met de gemeente Hilversum: [14 035](tel:14035)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Verzonden: dinsdag 23 november 2021 17:25

Aan: Broertjes, Pieter <p.broertjes@hilversum.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Onderwerp: woordvoeringslijn voor morgen

Urgentie: Hoog

Beste Pieter,

We hebben met elkaar een woordvoeringslijn gemaakt. De reden hiervoor is dat precies beantwoorden van de vragen niet gaat leiden tot tevredenheid bij ^{5.1.2.e} de vragen grotendeels al beantwoord zijn in de bijlage

van de mail aan presidium en agendacommissie van 10 november (zie ook in deze mail als bijlage) en wat over blijft niet beantwoord kan worden. Onder andere omdat NTA hier juist een presentatie over gaat houden en hiervoor aanwezig is of de vraag te gevoelig is.

Hieronder **in rood** aangeven de woordvoeringslijn en we adviseren je dit te volgen. Mocht je nog behoefte hebben aan een mondelinge toelichting voorafgaand aan de commissie vergadering, dan zijn wij daar natuurlijk toe bereid.

En als je hierover nog eerder contact wil, dan kun je mij mobiel bereiken.

Groet namens,

^{5.1.2.e} en mijzelf

+++++

Geachte leden van deze commissie,

Op woensdag 10 november jongstleden hebben de leden van de agendacommissie en het presidium feitelijke proces informatie van mij ontvangen, mede naar aanleiding van het ingediende commissie voorstel van ^{5.1.2.e} Dit was ter aanvulling op de inmiddels in uw bezit zijnde burgemeestersbrief en het persbericht.

Vervolgens is u aangeboden om in een besloten vergadering door de NTA te worden geïnformeerd. En daar heeft u gebruik van gemaakt.

We hebben een overzicht ontvangen via de griffie met diverse vragen die bij ^{5.1.2.e} leven. Deze vragen hebben we gedeeld met het bureau NTA, en waar mogelijk zullen zij de antwoorden in algemene zin verwerken in de presentatie die zo meteen aan u gehouden wordt.

Verder verwijs ik u allen naar de uitgebreide bijlage die bij de mail van woensdag 10 november als bijlage was toegevoegd. Die bijlage geeft alle informatie die ik met u kan delen, in combinatie met de presentatie van bureau NTA en geeft daarmee ook grotendeels antwoord op de gestelde vragen van ^{5.1.2.e}

Tenslotte wil ik u aangeven, dat ik de afgelopen 10 jaar mijn rol altijd met de nodige zorgvuldigheid heb uitgeoefend. Waar mogelijk informeer ik u, ook als er besluiten door mij zijn genomen, vanuit mijn burgemeesters bevoegdheid. En waar dat niet kan verwacht ik dat u mij daarin vertrouwt, dat ik de juiste besluiten maak.

Dit gezegd hebbende wil ik het woord weer geven aan de voorzitter.

++++
++++
++++

Bijlage 3: Nadere informatie m.b.t. feiten en procesverloop over het onderzoek, de methode en de vervolgstappen.

Geachte leden van de raad,

Op 15 oktober 2021 is in NRC een artikel verschenen met de titel 'Undercover naar de moskee: geheim onderzoek naar islamitische organisaties'.

In dit artikel wordt gesuggereerd dat verschillende gemeenten in afstemming met de NCTV opdracht zouden hebben gegeven om undercover onderzoek te doen in moskeeën. Dit heeft veel onrust teweeg gebracht in de islamitische gemeenschap in onze regio.

Dit betreuren wij ten zeerste.

In onze gemeenten is géén werkwijze toegepast zoals omschreven in het artikel en wij nemen dan ook afstand van de manier waarop de gang van zaken in het artikel wordt neergezet. In een persverklaring en in een raadsbrief aan alle gemeenteraadsleden hebben wij dit ook toegelicht.

Wij willen als gemeente in positieve zin blijven investeren in de onderlinge relatie en bezoeken graag uw moskeebestuur om binnenkort met elkaar in gesprek te gaan

Ik wil u graag meenemen in de geschiedenis en nader informeren over feiten en over procesverloop:

Wat is de rol van de gemeente bij de aanpak van radicalisering en polarisatie

In 2014 kwam het actieprogramma Integrale aanpak Jihadisme van de Rijksoverheid tot stand. Onderdeel van dat actieprogramma was een lokale aanpak; vooral gericht op het voorkomen van radicalisering, uitreizen en op de-radicalisering van inwoners van de gemeente. De VNG heeft een factsheet gemaakt over de rol van gemeenten in de aanpak van radicalisering (2015). Gemeenten werd geadviseerd eerst een scan van de lokale situatie te maken. In 2017 is vervolgens ook de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding in werking getreden die onder andere regelt dat informatie over personen gedeeld mag worden in lokaal casuoverleg.

De burgemeester is als bestuursorgaan verantwoordelijk voor (het handhaven van) de openbare orde en veiligheid. Dat is vastgelegd in artikel 172 van de Gemeentewet. Hij is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij de vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde (artikel 172 lid 3 Gemeentewet).

Wat was de aanleiding voor het onderzoek?

Sinds oudsher (al in de tijd van burgemeester Bakker) is in Hilversum gewerkt aan een duurzame samenwerking met allerlei partners die een rol spelen bij het tegengaan van radicalisering en polarisatie. Desalniettemin gold ondertussen dat er in de regio Gooi en Vechtstreek in de loop der tijd steeds meer zorgen ontstonden over een mogelijk Salafistisch netwerk en uitreizende Syrie-gangers. Er was behoefte een objectief beeld te verwerven.

Om zicht te krijgen op wat er speelde is in 2017 aan NTA de opdracht gegeven een lokale krachtenveldanalyse te doen en de lokale situatie in beeld te brengen. Deze opdracht is destijds uitbesteed, omdat expertise daarvoor niet in huis aanwezig was. Op advies van NCTV is gekozen voor NTA. Afgesproken is dat hun werkzaamheden binnen de kaders van de destijds geldende privacywetgeving zouden plaats vinden. De opdracht is verstrekt binnen

de wettelijke verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de openbare orde en veiligheid (burgemeestersbevoegdheid) en op basis van aanbevelingen die uit de genoemde landelijke programma's voortkwamen.

Wat was het doel van het onderzoek?

Doel van het onderzoek was een onafhankelijk en betrouwbaar beeld van het lokale speelveld te creëren. Er is bewust een externe partij met kennis en kunde gevraagd daarin te voorzien.

Wat staat er in het rapport?

In het rapport van NTA staat het krachtenveld binnen de islamitische infrastructuur in Gooi en Vechtstreek centraal. Hierbij is gekeken naar islamitische organisaties die actief zijn in de stad, zowel formeel als informeel. Het is een momentopname van de in 2017 aanwezige relevante netwerken, waaronder de Marokkaanse en Turkse organisaties. Vervolgens is er ingezoomd op de salafistische invloeden in Gooi en Vechtstreek. Hierbij worden zowel de lokale, regionale en landelijke omgeving, als de interne verhoudingen beschreven en geanalyseerd. Een dergelijke analyse heeft een gemiddelde houdbaarheid van 1 à 2 jaar.

Waarom is het rapport van NTA geclassificeerd als vertrouwelijk?

De krachtenveldanalyse is eigendom van NTA. Om te voorkomen dat er als gevolg van openbaarmaking van het rapport personen, organisaties of de rechtsstaat in gevaar zouden komen is het rapport door NTA als geheim geclassificeerd en zijn de resultaten zo beperkt mogelijk gedeeld. Er staat informatie in die de veiligheid van de staat zou kunnen schaden.

Daarnaast geldt dat er in de analyse personen zijn genoemd, informatie herleidbaar is naar personen en in het kader van bronbescherming informatie niet gedeeld kon worden.

Waar ligt het opdrachtgeverschap ?

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de burgemeester van de gemeente Huizen (regiehouder namens de regio op dit onderwerp) na akkoord van de burgemeesters van Hilversum en Gooise Meren. Het onderzoek is bekostigd uit de versterkingsgelden van het Rijk (NCTV).

Waarvoor zijn de uitkomsten van de krachtenveldanalyse gebruikt?

De uitkomsten van de analyse hebben bijgedragen aan versterking van onze informatiepositie, doordat wij meer zicht op lokale netwerken en dynamiek hebben gekregen. Het onderwerp radicalisering is ondertussen onderdeel van ons Integraal Veiligheidsplan (IVP). Hilversum is samen met de regiogemeenten hier mee aan het werk gegaan, middels het drie sporen beleid. De resultaten van de krachtenveldanalyse worden hierbij inmiddels niet meer gebruikt gelet op de beperkte houdbaarheid van het onderzoek.

Wat zijn nu de vervolgstappen

Het herstellen van de relatie en het vertrouwen met de betrokken moskeebesturen heeft nu onze grootste prioriteit. De gemeente Hilversum betreurt de schade die als gevolg van de

berichtgeving in de relatie is ontstaan en gaan er alles aan doen een duurzame samenwerking op te bouwen gebaseerd op wederzijds vertrouwen en transparantie.

STRIKT VERTROUWELIJK.

VRAGEN MBT NTA ONDERZOEK HILVERSUMSE MOSKEEEN.

Referentie aan:

Persbericht 19/10.

Burgemeestersbrieven 21/10 en 15/11.

UITTREKSEL VAN DE BURGEMEESTERSBRIEF VAN 21/10:

In 2018 werd de opdracht aan NTA gegeven, mede namens de burgemeester van Hilversum, om een zgn. "Krachtenveldanalyse" binnen de islamitische infrastructuur in het Gooi uit te voeren en daarbij ook de lokale situatie in Hilversum in kaart te brengen.

De opdracht werd uitbesteed omdat de expertise niet in huis aanwezig was. Op advies van de NCTV werd gekozen voor NTA. De NCTV heeft het onderzoek ook bekostigd.

De werkzaamheden van NTA moesten worden uitgevoerd o.b.v. de privacywetgeving en binnen de juridische kaders.

De analyse is eigendom van NTA. Hun rapport is door NTA als geheim geclassificeerd o.a. omdat de rechtstaat in gevaar was en omdat de veiligheid van de Staat was geschaad. Het rapport en de resultaten zijn zo beperkt mogelijk gedeeld.

De gemeente Hilversum en de NTA hebben geen onderzoeken uitgevoerd waarbij sprake was van infiltratie. Zij hebben transparant en binnen de kaders van de Wet samengewerkt met de moskeebesturen. NTA heeft verzekerd dat zij geen heimelijke bezoeken aan de Moskeeën heeft gebracht en geen infiltraties hebben uitgevoerd.

De personen die geïnterviewd zijn waren ervan op de hoogte dat zij meewerkten aan een onderzoek voor de gemeente.

VOOR ZOVER DEZE SAMENVATTING VAN OPENBARE STUKKEN.

De aanleiding voor de volgende vragen zijn vooral de statements van de burgemeester dat er gevaar was voor de rechtstaat en dat de veiligheid van de Staat schade zou kunnen lijden. Dat is zeer ernstig en daaruit blijkt dat (ook) schade aan de veiligheid van Hilversum en de Hilversummers aan de orde was en blijkbaar mogelijk nog is.

De onderstaande vragen hebben met name te maken met de behoefte en de noodzaak van een feitenrelaas van de burgemeester m.b.t. het onder zijn wettelijke verantwoordelijkheid vallende procesverloop.

Ook is een presentatie van NTA m.b.t. hun werkwijze en de uitkomsten van hun rapport noodzakelijk om de Commissie Bestuur haar noodzakelijke inzicht te verschaffen.

De Raad is n.l. op generlei wijze geïnformeerd m.b.t. de opdracht, de uitvoering en de uitkomst van het NTA-onderzoek.

De burgemeester heeft wel een actieve informatieplicht aan de Raad.

VRAGEN:

OPDRACHTVERLENING:

Wie heeft, en wanneer, is de opdracht aan NTA gegeven en wat staat daar precies in?

Waarom is NTA eigenaar van het rapport en niet de gemeente?

Waarom legde NTA geheimhouding op het rapport en niet de gemeente?

Hoe is de NCTV, naast de financiering, hierbij betrokken?

Wat is de relatie tussen de NCTV en NTA?

Wie waren en zijn er allemaal betrokken c.q. op de hoogte van de opdracht aan NTA, de uitvoering door hen van de opdracht en de uitkomst daarvan?

B.v. de juridische en de bestuurlijke driehoek, het College, ambtenaren? En wie nog meer?

Wat waren hun functies die die betrokkenheid dan volgens de wettelijke regelingen mogelijk zou maken?

Wat was dan hun mandaat volgens die wettelijke regelingen?

Waarom hen dan wel erbij betrekken en de Raad als hoogste orgaan en medebestuurder van de gemeente op geen enkele wijze?

Wat is dan de (ook wettelijke) reden voor de burgemeester om de Raad er in ca. drie jaar niet bij te betrekken en dat pas te doen n.a.v. een recent krantenartikel van de NRC?

RECHTMATIGHEID VAN HET ONDERZOEK:

Waarom is de Politie door de Driehoek niet opgedragen, of de AIVD gevraagd, om dat onderzoek in de Moskeeën uit te voeren?

Zij mogen volgens de Wet wel o.a. infiltraties doen; NTA als particuliere organisatie mag dat niet. Ook volgens bestuursrecht deskundigen.

Waar baseert NTA zich dan op als zij beweert binnen de Wet te hebben gefunctioneerd?

En waar baseert de burgemeester zich op als hij t.a.v. de gemeente hetzelfde beweert?

Heeft NTA inderdaad hun onderzoek en het doel daarvan aan de moskeebesturen en de betrokken individuele personen bekend gemaakt en hen op een rechtmatige wijze ondervraagd?

RAPPORT:

Wie beschikt nu over dat rapport?

Wat zijn samengevat de resultaten van het NTA-onderzoek?

Waarom waren/zijn de rechtsstaat en de Staat in gevaar, in Hilversum?

Wat is er nu nog over van de risico aspecten van het onderzoek m.b.t. Hilversum?

Wat wordt er m.i.v. de uitkomst van het rapport tot nu toe door de gemeente gedaan aan de gebleken risico aspecten?

En wat zijn de plannen voor de toekomst?

GEHEIMHOUDING:

Aan wie allemaal is er m.i.v. de opdrachtverlening geheimhouding opgelegd?

Wanneer en onder welke omstandigheden kan de geheimhouding (eventueel deels) worden opgeheven?

Zodat de Raad als medebestuurder, en de Hilversummers het voor hen ook belangrijke punt van hun eigen veiligheid, in openbaarheid kan worden betrokken?

VOORSTEL:

Om in beslotenheid van de Commissie samen met de burgemeester en NTA af te spreken wat er van de uitkomst van deze vergadering in de Raad en de openbaarheid kan worden gebracht.

5.1.2.e

Fractievoorzitter Hilversums Belang

22/11/2021.

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 27 Aug 2025 11:52:52 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: FW: wil je nog 1 x meekijken?
Attachments: Gemaakte afspraken na gesprek moskeebesturen 2802.docx
Importance: High

Ter info.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e @hilversum.nl

5.1.2.e

Maandag t/m donderdag

Melding openbare ruimte:

<https://hilversum.nl/melding-doen/melding-openbare-ruimte>

U kunt ook bellen met de gemeente Hilversum: [14 035](tel:14035)

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

Verzonden: maandag 28 februari 2022 15:36

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@hilversum.nl>

Onderwerp: wil je nog 1 x meekijken?

Urgentie: Hoog

Ik heb de zin toch weer ietsjes aangepast.

Het woord achteraf heb ik naar voren (in de zin) verplaatst. We kunnen alleen maar betreuren dat we achteraf niet hebben geïnformeerd, vooraf kon (toen) niet dat beïnvloedde de analyse.

Volgens mij was dit (zoals de zin nu is) de bedoeling en stond hij nu nog niet helemaal goed in Ibabs, het zit hem echt in woordjes....

Ik wil toch nog even een check...

Ik hoor het graag dan kan het door richting bestuurders moskeeën.

Dank alvast..

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e [@hilversum.nl](mailto:5.1.2.e@hilversum.nl)

(5.1.2.e | 5.1.2.e

Gemaakte afspraken naar aanleiding van het gesprek met bestuurders van de lokale moskeeën in de gemeente Hilversum (Stichting Milli Gorus Hilversum, Marokkaanse Stichting moskee El Fath Hilversum, Mevlana Moskee Hilversum en Vereniging Centrum Al Amal), burgemeester Pieter Broertjes van Hilversum, 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e (gemeente Hilversum), 5.1.2.e (gemeente Hilversum)

Datum: 13-2-2022

Locatie: raadhuis

Onderwerp: Herstel van vertrouwen na berichtgeving over NTA-onderzoek

Gemaakte afspraken:

1. Broertjes en 5.1.2.e spreken de bestuurlijke wens uit de offerte van en de opdrachtbevestiging aan NTA voor zover mogelijk openbaar te maken mits dit juridisch kan.
2. Voor de openbaarmaking loopt een juridische WOB-procedure. Hiermee krijgen betrokken partijen eerst de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen over het voornemen tot openbaarmaking.
3. 5.1.2.e zegt dat deze procedure – helaas – tijd gaat kosten en dat er hopelijk binnen een maand, uiterlijk twee maanden, een besluit volgt over de openbaarmaking.
4. Meijer zegt toe dat de moskeebesturen voorafgaand aan een eventuele vrijgave aan de media op de hoogte gesteld worden.

Hiernaast spreken partijen het volgende af:

1. Na een mogelijk positief besluit (over de lopende WOB-procedure) over de vrijgave van de offerte en de opdrachtbevestiging, spreken de moskeebesturen de intentie uit weer voorzichtig te willen starten met het lokaal bondgenotenoverleg in de gemeente Hilversum. Partijen willen bouwen aan vertrouwen.
2. 5.1.2.e en Broertjes zeggen toe de mogelijkheden te onderzoeken om op enigerlei wijze inzicht te kunnen geven in de uitkomsten van de krachtenveldanalyse uitgevoerd door NTA. Het eigenaarschap van NTA evenals de betrokkenheid van de landelijke overheid benoemen ze hierbij expliciet als beperkende factoren.
3. Moskeebesturen overwegen nogmaals serieus in te gaan op het aanbod voor een gesprek met NTA om meer inzicht te krijgen in de werkwijze en totstandkoming van het onderzoek. De gemeente Hilversum zal dit gesprek (voor iedere moskee een uur) faciliteren. Voorstel is om dit gesprek plaats te laten vinden het raadhuis van Hilversum.

Beide burgemeesters betreuren de gang van zaken rondom het NTA-onderzoek en het was zorgvuldiger geweest de moslimgemeenschap achteraf over het bestaan ervan te informeren.

Wij willen tot slot ons gevoel delen, dat het overleg in een open, realistische, en vriendelijke sfeer verliep. Het werd door deelnemers ervaren als een positieve stap naar herstel van vertrouwen. Hartelijke woorden waren er voor burgemeester Pieter Broertjes mede naar aanleiding van zijn vertrek als burgemeester.

From: "5.1.2.e"

Sent: 27-08-2025 11:57:42

To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>

CC:

Subject: FW: Vervolg gesprek

Attachments:

Ter info. Zij zijn dus ook meegenomen met beantwoording.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e@hilversum.nl

5.1.2.e

Maandag t/m donderdag

Melding openbare ruimte:

<https://hilversum.nl/melding-doen/melding-openbare-ruimte>

U kunt ook bellen met de gemeente Hilversum: 14 035

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e

Verzonden: zaterdag 12 maart 2022 10:43

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Vervolg gesprek

5.1.2.e

Maandag einde middag mail ik je.

We houden contact :-)

Verzonden met BlackBerry Work

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e >

Datum: vrijdag 11 mrt. 2022 4:56 PM

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e >

Onderwerp: RE: Vervolg gesprek

Hoi 5.1.2.e

Bedankt voor je mail.

Zie jij kans om begin volgende week, maandag of dinsdag een reactie te sturen?

De politie is akkoord met de beantwoording.

Ik hoor je graag en ik bel je ook weer een rustig.

Het is nu een beetje druk.

Goed weekend toegewenst!!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | 5.1.2.e @hilversum.nl

(5.1.2.e | 5.1.2.e

[cid:image002.png@01D83568.F12AE220] [cid:image003.png@01D83568.F12AE220]

[cid:image004.png@01D83568.F12AE220] [cid:image005.png@01D83568.F12AE220]

[cid:image006.png@01D83568.F12AE220] [cid:image007.png@01D83568.F12AE220]

[cid:image008.png@01D83568.F12AE220]

Van: 5.1.2.e de

Verzonden: donderdag 10 maart 2022 11:28

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Vervolg gesprek

5.1.2.e

Gek hoe de wereld na ons gesprek zo veranderd is. Hadden we toen niet kunnen bedenken. We vernemen van meerder gemeenten dat de wereld op zijn/haar kop staat. Mochten wij daarin nog wat kunnen betekenen. En wij zijn altijd wel benieuwd of de huidige situatie ook zijn weerslag heeft op polarisatie en onrust in gemeenten. Zijn meerder gemeenten die zich zorgen maken over o.a. de reactie richting Russische mensen en winkels, reacties op mogelijke opvang, hoe om te gaan met Russische bedrijven, etc.

Dank voor het vragen en dat wij mee mogen denken. Ik stem het intern met 5.1.2.e af en kom zsm met een reactie/

Tzt komen we op bezoek. Alles op zijn tijd :), vooral nu.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

SZW

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) 5.1.2.e

5.1.2.e

|

5.1.2.e (niet aanwezig op woensdagmiddag na 12:00 uur) 5.1.2.e @minszw.nl

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Diversiteit is niet een kwestie van kleur.....maar een manier van denken.....

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e >

Verzonden: donderdag 10 maart 2022 10:47

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e >

Onderwerp: RE: Vervolg gesprek

Urgentie: Hoog

Hoi 5.1.2.e

Alles gaat goed, maar alles staat ook op zijn kop. Als gemeente zijn we druk rondom de processen voor opvang van de vluchtelingen. Een bijzondere tijd....

Ik heb nog een vraag, wij hebben raadvragen van een raadslid. Namens de burgemeester beantwoord ik de vragen. Willen jullie meekijken bij de beantwoording voor vraag 4? Wij hebben het daarover gehad, maar ik ga ervanuit dat ik daar nog niet zoveel over mag zeggen. Kunnen jullie mij helpen met de beantwoording zonder dat ik het ongemakkelijk voor jullie laat zijn? Ik heb nu een concept- antwoord gedicht. De beantwoording gaat namens de burgemeester en wordt openbaar gemaakt. Gaat naar de media.

De beantwoording is op hoofdlijnen, niet en details, de antwoorden gaan naar de gemeenteraad.

Ik moet de beantwoording z.s.m. afhebben, binnen 30 dagen moeten art 41 vragen worden beantwoord. De politie van ons district kijkt ook mee.

We kunnen vraag 4 ook bijvoorbeeld beantwoorden met: "We kunnen hier nog geen uitspraken over doen", maar dan moet ik wel uitleggen waarom we dat niet kunnen... Wil jij met mij meekijken?

En uiteraard maken we in de toekomst een keer een afspraak met ^{5.1.2.e} maar ook met onze nieuwe burgemeester.

Ik hoor graag van jou, van jullie!

Alvast heel erg bedankt voor jullie moeite!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Hilversum | ^{5.1.2.e} @hilversum.nl

(5.1.2.e | 5.1.2.e

[cid:image002.png@01D83568.F12AE220] [cid:image003.png@01D83568.F12AE220]

[cid:image004.png@01D83568.F12AE220] [cid:image005.png@01D83568.F12AE220]

[cid:image006.png@01D83568.F12AE220] [cid:image007.png@01D83568.F12AE220]

[cid:image008.png@01D83568.F12AE220]

Van: ^{5.1.2.e} de >

Verzonden: dinsdag 1 maart 2022 14:30

Aan: ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} >

Onderwerp: Vervolg gesprek

5.1.2.e

Hoe gaat het? Nog dank voor een interessant en open gesprek.

Graag ga ik nog op het aanbod in om een afspraak met ^{5.1.2.e} Naast dat dat leuk is ook goed om haar mee te nemen in dit traject en welke uitdagingen dit soort casussen (NTA) en de dynamieken waarin wij ons bewegen met zich meebrengen voor een ambtelijke organisatie en betrokken ambtenaren. Dus mocht je tzt data hebben laat het weten.

Daarnaast houden we ons natuurlijk aanbevolen voor gesprek met de burgemeester. Ook dat wachten we af qua datum en tijd. Dan nemen we ook graag onze directeur mee.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

SZW

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e}

|

^{5.1.2.e} (niet aanwezig op woensdagmiddag na 12:00 uur) ^{5.1.2.e} @minszw.nl

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Diversiteit is niet een kwestie van kleur.....maar een manier van denken.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 19 Dec 2025 13:39:13 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>;
"5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hilversum.nl>
Subject: Notitie gesprekslijn moskeebesturen_Eb_(P)_ss nhe
Attachments: Notitie gesprekslijn moskeebesturen_Eb_(P)_ss nhe.docx

Hoi 5.1.2.e

Bij deze mijn reactie.

Groet 5.1.2.e

Notitie

steller: 5.1.2.e / 5.1.2.e
telefoonnummer 5.1.2.e

onderwerp: Agendavoorbereiding gesprek BM-moskeebestuurders

Voorstel

1. Beeld ophalen bij..... over de voorgestelde agenda om de samenwerking met moskeeën in Hilversum verder te versterken.

Inleiding

Op maandag 12 januari 2026 staat het vervolggesprek met moskeebestuurders in het kader van het versterken van de samenwerking met de gemeente. Dit gesprek maakt deel uit van een traject dat 3 jaar geleden is ingezet om het vertrouwen tussen moskeeën en de lokale overheid te herstellen en verstevigen. De laatste keer dat dit gesprek plaatsvond, was in het voorjaar van 2025.

Samenvatting

Op basis van de recente pogingen om moskeebestuurders te laten aansluiten bij het bondgenotenoverleg, kan gesteld worden dat de moskeebesturen nog niet zover zijn dat ze hier de noodzaak van inzien. Wel wordt door moskeebestuurders waarde gehecht aan het verstevigen van de informele lijnen die met alle individuele bondgenoten – waaronder gemeente- al bestaan. Daarnaast hebben de moskeebestuurders een bijdrage geleverd aan het zogenaamde Maatschappelijke Dialoog dat in het najaar van 2025 is gestart.

Doel

Met deze notitie willen we duidelijk krijgen wat het bestuur verwacht van het gesprek met de moskeebestuurders en hoe dat past bij de recente ontwikkelingen in de samenleving. wordt beoogd om de verwachtingen van het bestuur op te halen in relatie tot het volgende gesprek met moskeebestuurders en hoe dat passend is bij de recente maatschappelijke ontwikkelingen.

Voorgestelde agenda

Onderstaande agenda kan worden gebruikt biedt een structuur om het gesprek in goede banen te leiden effectief te begeleiden:

1. Welkomstwoord / voorstelronde
Introductie van 5.1.2.e als de opvolger van 5.1.2.e
2. Lokaal beeld maatschappelijke onrust.
5.1.2.e zal de pilot lokaal beeld MO toelichten en de bijdrage die moskeeën hieraan kunnen leveren.
3. Samenvoeging maatschappelijke gesprekstafels

Commented [5.1.2.e]: In memoriam van? 😊

Commented [5.1.2.e]: 5.1.2.e hier ook bij zetten. Ook al heb jij het geschreven, denk ik dat dat goed is omdat zij dan ook meteen door hem als mede organisator wordt gezien

Commented [5.1.2.e]: Juni ofzo?

Commented [5.1.2.e]: Is de indruk ontstaan dat....

Commented [5.1.2.e]: Dat is niet hetzelfde als in het 'voorstel' staat

Commented [5.1.2.e]: Mooie agenda

Commented [5.1.2.e]: Is voor deze agenda dan ook nog een annotatie nodig?

Commented [5.1.2.e]: Ja graag m.b.t. mijn rol bij mijn introductie, wil ik graag de moskee bestuurders vragen hoe we nader kennis gaan maken en van daaruit waar we gezamenlijk aan willen werken m.b.t. maatschappelijke opgaven die zij zien bij hun moskee bezoekers van jong tot oud, in elke levensfase.

Verkenning van de mogelijkheid om het maatschappelijke dialoog te laten samenvoegen met bondgenotenoverleg. *(wie is gespreksleider bij dit agendapunt?)*

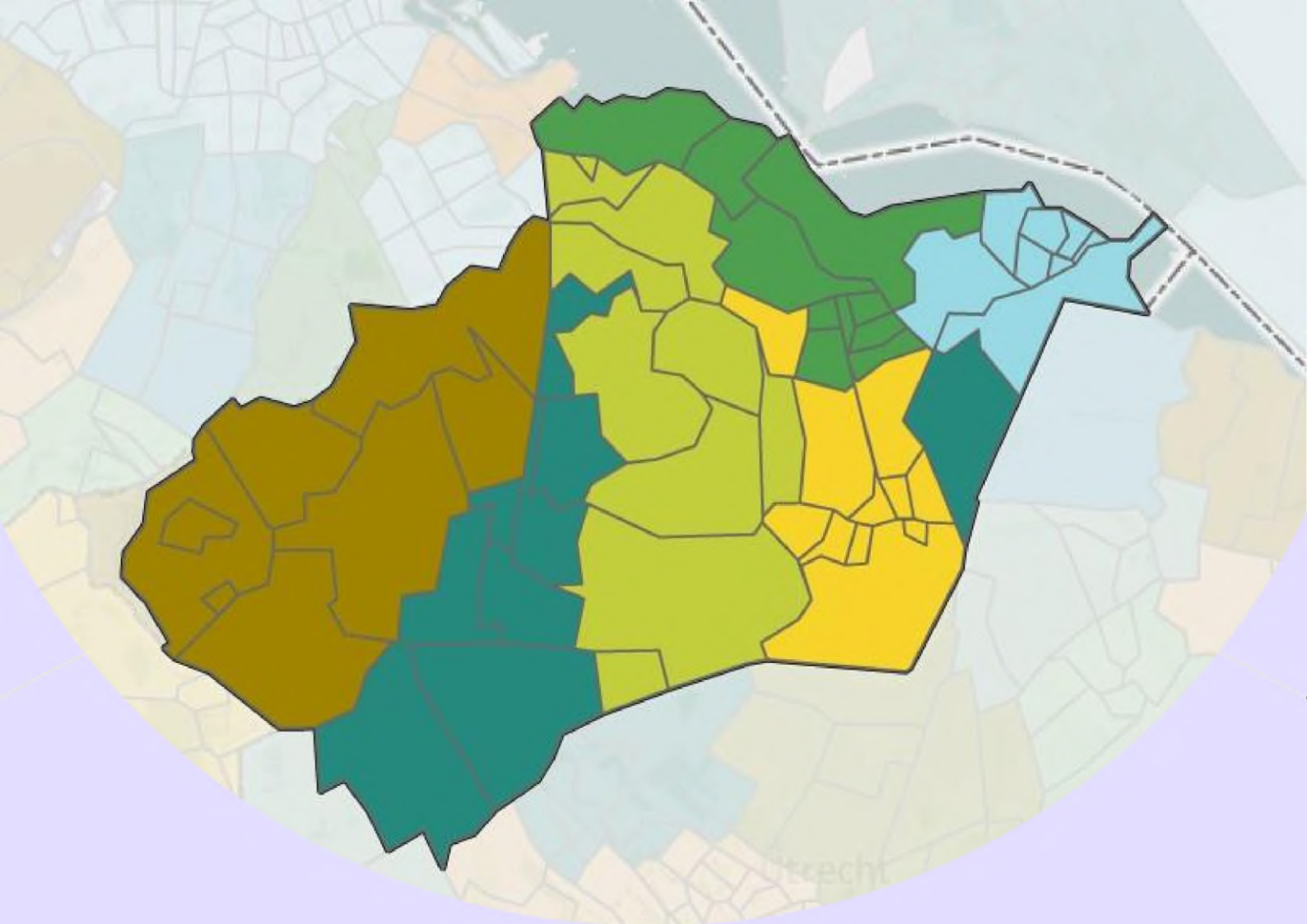
4. Wat verder ter tafel komt.

Commented [5.1.2.e]: Contaminatie / tautologie?

Commented [5.1.2.e]: Kan dit punt meer focus krijgen op het behouden van de samenwerking bij de maatschappelijke dialoog en welk gevoel en hoop dit de moskee besturen geeft? Koesteren dat dit er is en niet pushen op samengaan met bondgenoten?

Commented [5.1.2.e]: Nog iets meer aanvullen met annotatie: wat gaat er per punt precies gebeuren/worden gezegd en wat is Gerhards rol? We bespreken dit namelijk op 5 jan en dan moet die annotatie al af zijn tvv 12 jan.

Commented [5.1.2.e]: Daarin ook een gesprekslijn opnemen inzake NTA voor als er vragen komen. Die van de vorige keer opduiken die 5.1.2.e had gemaakt ism ons? Er zal begin feb een afspraak met hen hierover worden gepland, maar dat kunnen we dan helaas nog niet zeggen

De Basis op Orde

Implementatieplan aanpak radicalisering en extremisme

5.1.2.e en Vechtstreek

27 augustus 2025

Radar Advies

Rapport

Voor u ligt het implementatieplan 'De Basis Op Orde'. Hierin heeft RadarAdvies voor het district Gooi -en Vechtstreek de toekomstige stappen uiteengezet ten aanzien van de aanpak radicalisering en extremisme.

Opdrachtgever

Gemeente Wijdmeren

Contactpersoon

5.1.2.e

5.1.2.e @wijdmeren.nl

5.1.2.e

Uitvoerder

RadarAdvies

5.1.2.e

5.1.2.e

(5.1.2.e)

www.radaradvies.nl

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @radaradvies.nl

(5.1.2.e)

Inhoudsopgave

1	INTRODUCTIE	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Totstandkoming implementatieplan	4
1.3	Beperkingen van het onderzoek	4
1.4	Leeswijzer	5
<hr/>		
2	THEMA 1 - RANDVOORWAARDEN	6
2.1	Districtelijk	6
2.1.1	Wetgeving over informatiedeling	6
2.1.2	Online dimensie	7
2.2	Lokaal	8
2.2.1	Informatiepositie van de gemeente	8
2.2.2	Bestuurlijk draagvlak	9
2.2.3	Veiligheid medewerkers	9
<hr/>		
3	THEMA 2 – KENNIS EN VAARDIGHEDEN	10
3.1	Districtelijk	10
<hr/>		
4	THEMA 3 – NETWERK	11
4.1	Lokaal	11
<hr/>		
5	THEMA 4 – INTERVENTIES	11
5.1	Districtelijk	12
5.1.1	PGA	12
5.1.2	Re-integratie	12
5.2	Lokaal	13
5.2.1	Preventie	13
5.2.2	Online interventies	13
<hr/>		
6	THEMA 5 – VERSTERKING	14
6.1	Districtelijk	14
6.1.1	Financiën	14
6.1.2	Regionale en nationale samenwerking	14
6.1.3	Meerdere perspectieven	14
<hr/>		
7	SAMENVATTING	21
7.1	Acties gemeente Wijdmeren	21
7.2	Acties gemeente Hilversum	21

7.3	Acties gemeenten Blaricum en Laren	21
7.4	Acties gemeente Huizen	22
7.5	Acties gemeente Gooise Meren	22

8	BIJLAGEN	16
8.1	Bijlage 1: wegingskader	16
8.2	Bijlage 2: Toelichting van de categorieën in het wegingskader	18
8.2.1	Randvoorwaarden	18
8.2.2	Inhoudelijke kennis en vaardigheden	19
8.2.3	Netwerk	19
8.2.4	Interventies	20
8.2.5	Versterking/extra	20
8.3	Bijlage 3:	29

1 Introductie

1.1 Aanleiding

Het district Gooi- en Vechtstreek heeft RadarAdvies gevraagd de huidige lokale aanpak van radicalisering en extremisme te evalueren. Een duidelijk vastgelegd beleid op radicalisering en extremisme is van belang. De opdracht heeft geresulteerd in het onderzoek 'De Basis op Orde'. De gemeenten in het district wilden de evaluatie doorvertalen naar concrete maatregelen en acties zodat de basis op orde komt. Daarom heeft Radar voorliggend implementatieplan geschreven. Aanvullend aan dit document is een excel document opgesteld, waarin alle concrete acties zowel districtelijk als lokaal, overzichtelijk worden beschreven.

1.2 Totstandkoming implementatieplan

Aan de basis van dit plan ligt een eerder opgesteld **wegingskader**, waarin de basiselementen voor een goede aanpak radicalisering en extremisme uiteengezet zijn. Deze is gebaseerd op de handreiking van de NCTV en aangevuld met een aantal extra documenten gericht op de lokale aanpak radicalisering en extremisme.¹ Het wegingskader bestaat uit vijf categorieën:

- 1) randvoorwaarden;
- 2) kennis en vaardigheden;
- 3) netwerken;
- 4) interventies en;
- 5) extra versterking.

Een schematisch overzicht van de categorieën en subcategorieën vindt u in het wegingskader (in 5.1.2.e). Voor een verdere toelichting van de gekozen categorieën, zie Bijlage 2.

In het eerdere onderzoek van RadarAdvies is per gemeente in kaart gebracht in welke mate de desbetreffende gemeente de basis binnen de vijf thema's op orde heeft. Hierbij hebben de onderzoekers aanbevelingen geformuleerd, op zowel districtelijk als lokaal niveau. Volgend hierop zijn in het huidige onderzoek de onderstaande werkzaamheden uitgevoerd om tot dit implementatieplan te komen:

1. **Districtelijke sessie.** In deze bijeenkomst zijn acties voor de komende periode besproken, om inzicht te krijgen in de haalbaarheid (capaciteit/budget) van de aanbevelingen en welke actiepunten bij voorkeur op districtelijk niveau zouden worden georganiseerd.
2. **Sessies per gemeente.** In 3 sessies op gemeentelijk niveau (Hilversum/Wijdmeren, Blaricum/Laren/Huizen, Gooise Meren) zijn de actiepunten ook in meer detail besproken, om inzicht te krijgen in welke actiepunten bij voorkeur op gemeentelijk niveau zouden worden georganiseerd. Wederom met inachtneming van de beschikbare capaciteit in de verschillende gemeenten.

1.3 Beperkingen van het onderzoek

Deze paragraaf staat kort stil bij de omvang en beperkingen van dit onderzoek: wat is binnen dit onderzoek behandeld en wat is (bewust) buiten beschouwing gelaten?

◇ Het onderzoek voorafgaand aan dit implementatieplan biedt inzicht in hoe de geïnterviewde professionals uit verschillende domeinen de thematiek ervaren, hoe zij de lokale aanpak beleven en willen optimaliseren. Hierbij is het

¹ Het webdossier van deze handreiking is te vinden via de volgende link: <https://www.nctv.nl/onderwerpen/lokale-aanpak-radicalisering-extremisme-en-terrorisme>

eerder genoemde wegingskader gebruikt als 'kapstok' met de kleuren 'rood', 'oranje' en 'groen' die aangeven in hoeverre een thema op orde is. De beoordeling met kleuren in het eerdere onderzoek komen dus voort uit de beleving van de respondenten en zijn dus een belangrijke indicatie van in hoeverre een betreffend thema op orde is. Wanneer iets als 'rood' is aangemerkt hebben respondenten bijvoorbeeld aangegeven dat er (vrijwel) niets is georganiseerd, bij 'oranje' is er bijvoorbeeld een start gemaakt maar zien respondenten ruimte voor verbetering, en bij 'groen' zijn zij tevreden over de huidige stand van zaken rondom het betreffende thema. Aangezien de gebruikte methoden kwalitatief van aard zijn, kan het onderzoek niet als statistisch representatief worden beschouwd en zijn er geen vast omlijnde criteria voor de prioriteiten en kleurcodes. Wel geven ze duidelijk inzicht in wat er al wel georganiseerd is op elk thema en waar voor de respondenten de grootste urgentie en prioriteit ligt.

◊ Uit het eerdere onderzoek naar de lokale aanpak van radicalisering in de gemeenten van de Gooi- en Vechtstreek blijkt dat een aantal onderdelen van het wegingskader radicalisering momenteel rood kleuren. Dit betekent dat een aantal zaken rond bijvoorbeeld de randvoorwaarden, structuren en samenwerking nog niet georganiseerd of geborgd zijn, terwijl deze wel een cruciaal onderdeel voor een aanpak radicalisering en extremisme vormen. De gezamenlijke ambitie van de gemeenten is daarom om op juist deze thema's op korte termijn acties uit te zetten, zodat de minimale basis op de cruciale onderdelen op orde is. Wanneer alle acties uit dit implementatieplan worden opgevolgd betekent dit dus niet dat de aanpak 'compleet' is, maar wel dat er voor elk onderdeel uit het wegingskader aandacht is. Er kan dan dus niet zozeer gesproken worden van een aanpak die volledig op orde is: deze blijft immers altijd in ontwikkeling in een dynamisch veld en voor veel punten moet in de komende jaren blijvend aandacht zijn. Dit stuk focust nu enkel op wat er voor nodig is om de minimale basis op orde te krijgen, waarbij gekeken is naar wat op korte termijn realistisch en uitvoerbaar, gezien de beschikbare capaciteit en middelen van de gemeenten.

1.4 Leeswijzer

In de opeenvolgende hoofdstukken bespreken we per thema uit het wegingskader welke sub-thema's in de komende tijd prioriteit hebben, of deze districtelijk of lokaal opgepakt dienen te worden. Lees aanvullend het excel document waarin alle acties concreet worden beschreven.

2 Thema 1 - Randvoorwaarden

Hieronder staat het ingevulde wegingskader van elke gemeente. Het geeft tevens aan of het sub thema door de gemeenten geprioriteerd is en of de bijbehorende activiteiten districtelijk of lokaal opgepakt dienen te worden. Aangezien het hier randvoorwaarden voor de aanpak op radicalisering betreft is het hierbij belangrijk te benoemen dat ook wanneer een sub thema als 'oranje' geïdentificeerd is, dit thema blijvende aandacht nodig heeft. Een duurzame en integrale aanpak vraagt immers om structurele inzet op alle onderdelen van de genoemde randvoorwaarden. Gezien de beperkt beschikbare capaciteit in de gemeenten ligt de prioriteit eerst bij de rode onderdelen, waarna de andere zaken opgepakt kunnen worden.

Thema	Sub thema's	Status					Mate van prioriteit voor implementatieplan*	Districtelijk of lokaal
		W	GM	B/L	Hi	Hu		
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente						Hoog	Lokaal
	Wetgeving over informatiedeling						Gemiddeld	Districtelijk
	Bestuurlijk draagvlak						Hoog	Lokaal
	Online dimensie						Hoog	D & L
	Veiligheid van eigen medewerkers						Laag	Lokaal

* Hoog - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'rood': er is nog (vrijwel) niets georganiseerd of geborgd rondom dit thema

Gemiddeld - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'oranje': er is wel iets georganiseerd op dit thema, maar respondenten noemen mogelijke verbeterpunten.

Laag - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'groen': er is wel iets georganiseerd op dit thema en respondenten zijn tevreden over de aanpak.

2.1 Districtelijk

2.1.1 Wetgeving over informatiedeling

Effectieve samenwerking bij het signaleren en aanpakken van radicalisering vereist duidelijke afspraken over het delen van informatie, binnen de geldende juridische kaders. Uit gesprekken met professionals blijkt dat er binnen het Persoonsgerichte Aanpak (PGA)-overleg doorgaans heldere afspraken zijn over wat wel en niet gedeeld mag worden. Echter, juist in de vroegtijdige fase, voordat een casus officieel wordt ingebracht in een overlegstructuur (PGA), bestaat nog een zekere onduidelijkheid onder partners over de juridische mogelijkheden. Precies in deze 'grijze zone' is sprake van terughoudendheid, wat de effectiviteit van vroegsignalering beperkt.

Acties voor het verbeteren van informatiedeling:

- *Creatie van een visuele en juridisch getoetste infographic, die inzichtelijk maakt welke informatie op welk moment en onder welke voorwaarden gedeeld mag worden bij vermoedens van radicalisering.* Daarnaast is het wenselijk dat er een juridisch convenant wordt opgesteld tussen alle ketenpartners waarin structurele afspraken over vroegtijdige informatiedeling worden vastgelegd. Dit convenant moet bestuurlijk worden ondertekend en goed geborgd in het regionale veiligheidsbeleid. Wanneer een volwaardig convenant (nog) niet haalbaar is, kan op korte termijn worden gestart met het verspreiden van een juridisch afgestemde, visuele infographic over gegevensdeling bij radicalisering, via zowel fysieke als digitale kanalen.
- *Mogelijkheden creëren om vroeg signalen te bespreken en samen te duiden, zonder direct tot actie over te gaan.* Waar nodig, organiseer een overleg waar professionals uit het sociaal domein, veiligheid, onderwijs, en

jongerenwerker (anonieme) casussen of trends bespreken zonder dossiervorming. Daarbij kunnen bestaande structuren en protocollen waar mogelijk radicalisering een rol speelt, zoals bij maatschappelijke onrust en ondermijning, gebruikt worden.

2.1.2 Online dimensie

Ontwikkel **beleid voor het peilen van online radicalisering** dat districtelijk wordt gecoördineerd. Waar problematiek met betrekking tot radicalisering zich al zelden tot binnen de gemeentegrenzen beperkt, geldt dat per definitie niet voor online radicalisering. Waar uitvoerende professionals zich nu met name fysiek in de wijken begeven, zal een extra taak ontstaan op het moment dat er een gedegen online aanpak opgezet wordt. Een districtelijke online aanpak profiteert van de schaalgrootte, waardoor de belasting verdeeld kan worden. De volgende elementen kunnen onderdeel uitmaken van dit beleid:

- Richtlijnen en trainingen voor (beleids- en uitvoerende) medewerkers om signalen online te herkennen en protocollen te volgen. Zie bijvoorbeeld de het VNG-protocol: Hulp voor gemeentes bij online onderzoek of handreiking voor gemeentes voor online onderzoek bij het handhaven van de openbare orde.
- Een gedegen online aanpak erkent dat de online wereld sterk vervlochten is met de offline wereld en dat dit met name bij jongeren een van de leefwerelden is, net zoals school, thuis en op de sportvereniging verschillende leefwerelden zijn die in meer of mindere mate met elkaar verbonden zijn. Dit houdt in dat alle uitvoerende professionals kennis dienen te hebben van online radicalisering en wat er zich mogelijk online afspeelt – niet alleen de professionals die met jongeren werken. De investering in deze kennisontwikkeling kan op een realistische manier vormgegeven worden door voor uitvoeringsprofessionals met twee niveaus te werken:
 - **Basis** – alle beleids- en uitvoerende medewerkers dienen basiskennis te hebben van elementen van online radicalisering, zoals hoe processen van online radicalisering werken en de vervlechting van de online en offline leefwereld.
 - **Gevorderd** – een kleinere groep professionals is – in functie – online aanwezig op een of enkele platforms om daar (niet anoniem, in functie) in contact te zijn met lokale burgers, heeft meer diepgaande kennis van online radicalisering, AVG en blijft op de hoogte van algemene ontwikkelingen. Andere collega's kunnen bij deze personen terecht met vragen en zorgen. Omdat voornamelijk jongeren snel meegaan met nieuwe ontwikkelingen online, is het merendeel van deze experts jongerenwerker. Verder kan er ook gedacht worden aan de digitale BOA. Deze persoon zou bijvoorbeeld aan kunnen sluiten bij het algemene deel van de PGA-R, om zo kennis te delen met de andere deelnemers. Ook kan dit een functionaris van de politie zijn, die waardevolle inzichten biedt over maatschappelijke onrust en online extremisme. De andere deelnemers kunnen de ontvangen informatie daarna binnen hun team verspreiden, bijvoorbeeld door 2 keer per jaar een de inzichten te bespreken binnen een kleine sentimentanalyse.

In alle gevallen is het van belang dat professionals goed op de hoogte zijn van wat ze online in functie mogen doen – denk aan al dan niet anoniem blijven – en dat er protocollen zijn die de veiligheid waarborgen van professionals die zich in functie online begeven.

Gezien de beperkte capaciteit is het voor gemeenten op dit moment voldoende om vooral in te zetten op de aanwezigheid van jongerenwerkers in de online leefwereld van jongeren en het opbouwen van expertise bij deze professionals. Het is belangrijk dat zij zicht hebben op wat zich online afspeelt en weten hoe te handelen bij zorgwekkende signalen van radicalisering of polarisatie. Daarnaast wordt de hierboven omschreven kennisdeling binnen gezamenlijke overleggen geadviseerd.

2.2 Lokaal

Thema	Sub thema's	Status				
		W	GM	B/L	Hi	Hu
Randvoorwaarden	Informatiepositie van de gemeente					
	Bestuurlijk draagvlak					
	Veiligheid van eigen medewerkers					

2.2.1 Informatiepositie van de gemeente

Een sterke informatiepositie is essentieel om signalen van radicalisering vroegtijdig te herkennen en adequaat op te volgen. Op dit moment is de informatiepositie van de gemeenten beperkt. Dit komt door verschillende factoren, waaronder een hoge mate van personele wisselingen, een gebrek aan bekendheid onder zowel inwoners als professionals over hoe en waar signalen gemeld kunnen worden, en het ontbreken van een heldere interne meldstructuur. Goed om te benoemen is dat de informatiepositie wel is verbeterd ten opzichte van het onderzoek in 2024: zo sluiten alle gemeenten inmiddels aan bij het algemene deel van het casusoverleg en is in de meeste gemeenten de netwerkpositie versterkt, bijvoorbeeld via het Bondgenotenoverleg.

Zoals weergegeven in bovenstaande tabel onder "lokaal" hebben enkele gemeenten al stappen gezet. Zo stelt Hilversum momenteel een webpagina met meldpunt op, zoals omschreven in bijlage 3. Daarnaast hebben de Blaricum en Laren onlangs een meldstructuur vastgelegd. Het meest belangrijk is dat er in alle gemeenten een duidelijke meldstructuur beschikbaar komt, ondersteund door een eenvoudig stroomschema dat inzicht geeft in wie wat meldt, wanneer en bij wie. Dit schema zorgt ervoor dat meldingen overal op uniforme wijze worden verwerkt en dat ook bij personeelwisselingen de werkwijze geborgd blijft.

Een vaste coördinator radicalisering per gemeente kan hierin de regie nemen. Deze persoon fungeert niet alleen als meldpunt, maar ook als vraagbaak en adviseur voor professionals die zorgen of vermoedens hebben. Zo wordt het mogelijk om signalen ook laagdrempelig en informeel te bespreken, zonder dat dit direct tot een officiële melding hoeft te leiden. Dit verlaagt de drempel en voorkomt dat signalen onbenut blijven. Het is raadzaam om hierbij aan te sluiten op bestaande meldstructuren, bijvoorbeeld die voor ondermijning, zodat niet telkens het wiel opnieuw uitgevonden hoeft te worden. Daarnaast kan het opzetten van de basisstructuur en communicatiemiddelen (zoals formats voor een meldprotocol of stroomschema) ook op districtelijk niveau worden voorbereid, waarna gemeenten deze lokaal aanpassen.

Om de bekendheid te vergroten is actieve communicatie nodig. Dit kan door de meldstructuur te introduceren in bestaande overlegstructuren (bijvoorbeeld team overleggen, 12-uurtjes of het Bondgenotenoverleg) en door korte presentaties of informatiesessies te organiseren bij interne en externe partners, zoals scholen, jongerenwerk en zorginstellingen. Ook een digitale campagne of een herkenbare webpagina met meldformulier draagt bij aan de zichtbaarheid en toegankelijkheid.

Het inrichten van een dergelijk meldpunt kan gefaseerd plaatsvinden via vier stappen:

1. **Structuur vastleggen:** aanwijzen van coördinator, uitwerken van meldprotocol en maken van stroomschema.
2. **Inrichting meldpunt:** opzetten van een herkenbaar meldpunt.
3. **Bekendheid vergroten:** interne promotie via team overleggen, externe promotie via jongerenwerk, scholen en maatschappelijke organisaties.
4. **Borging en evaluatie:** jaarlijks toetsen of de meldstructuur nog actueel en bekend is, en waar nodig bijstellen

2.2.2 Bestuurlijk draagvlak

Uit het onderzoek is gebleken dat bestuurders in de gemeenten vaak wel op de hoogte worden gehouden omtrent dit thema, maar op dit moment geen grote prioriteit geven aan het thema radicalisering, omdat er geen casussen aanwezig zijn. Wel geven respondenten hierbij aan dat het is mogelijk is dat er casussen zijn, maar dat deze nu niet gesignaleerd worden. De urgentie is daardoor mogelijk hoger dan nu ervaren wordt. Blijvende aandacht voor het thema radicalisering van en naar bestuurders is dus belangrijk.

We adviseren om het onderwerp radicalisering periodiek (eens per kwartaal) op de planning te plaatsen bij al georganiseerde bijeenkomsten met bestuurders. Dit kan ook als onderdeel van het thema maatschappelijke onrust en geeft ruimte om trends en ontwikkelingen binnen de gemeente te bespreken.

Daarnaast is het raadzaam om twee keer per jaar iemand van een externe partij uit te nodigen om kennis te delen omtrent de huidige trends en ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving rondom radicalisering en extremisme. De gemeente zou hieraan een geanonimiseerde casus kunnen koppelen vanuit de gemeente. Dit kan regionaal worden vormgegeven via het DVC. Denk hierbij aan partners zoals de NCTV en LSE. Zorg dat er iemand trekker is vanuit het district om deze overleggen in te plannen en organiseren.

Tenslotte is het, indien de beschikbare capaciteit dit toelaat, ook raadzaam om in de tijd een verkenning van maatschappelijke onrust uit te (laten) voeren, die districtelijke dan wel lokale fenomenen op het gebied van radicalisering en extremisme in kaart kan brengen. Op basis hiervan kan eenvoudiger het benodigde bestuurlijk draagvlak gecreëerd worden en beter ingeschat worden in hoeverre aanvullend budget voor de aanpak radicalisering en extremisme benodigd is.

2.2.3 Veiligheid medewerkers

De aanpak van radicalisering kan gepaard gaan met risico's voor uitvoerende professionals. Lokale medewerkers – zoals jongerenwerkers, wijkagenten of beleidsadviseurs – kunnen tijdens of na hun werkzaamheden geconfronteerd worden met bedreiging, intimidatie, doxing (het verzamelen en verspreiden van persoonsgegevens), of online haatcampagnes. Deze risico's gelden met name bij online zichtbaarheid of actieve betrokkenheid bij gevoelige casuïstiek. Daarom is het essentieel om in de lokale en regionale aanpak expliciet aandacht te besteden aan de veiligheid en bescherming van medewerkers. Naast het nemen van technische beveiligingsmaatregelen, vraagt dit om duidelijke richtlijnen, afspraken en ondersteuning binnen de organisatie.

Binnen de regio zijn er in alle gemeenten wel algemene maatregelen of protocollen gericht op agressie of onveilige situaties voor medewerkers. Echter, deze zijn meestal niet specifiek toegespitst op dreigingen zoals intimidatie, doxing of extremistische uitlatingen, zoals die kunnen voorkomen binnen het domein van radicalisering en maatschappelijke onrust.

- **Gemeente Wijdereen** beschikt over een 'Veilige Publieke Taak'-protocol voor onveilige situaties in brede zin, maar dit is niet specifiek gericht op de risico's binnen dit thema. Bovendien blijkt de bekendheid met het protocol onder medewerkers beperkt.
- **Gemeente Goiose Meren** heeft beleid rondom medewerkersveiligheid, maar dit richt zich vooral op incidentafhandeling. Preventieve maatregelen en nazorg zijn nog beperkt uitgewerkt.
- **Blaricum en Laren** hanteren een algemeen agressieprotocol, dat onlangs is aangescherpt. Wel biedt dit onvoldoende houvast voor situaties waarin medewerkers worden geconfronteerd met extremisme of doxing.
- **Gemeente Hilversum** heeft een HR-protocol dat agressie en intimidatie adresseert, maar zonder specifieke aandacht voor risico's rondom radicalisering. Tot nu toe zijn er ook geen directe aanleidingen geweest om dit aan te passen.
- **Gemeente Huizen** werkt met een geweldsprotocol, maar medewerkers geven aan niet goed te weten wat zij moeten doen bij bedreiging of doxing, wat wijst op een gebrek aan bekendheid en praktische toepasbaarheid.

Samengevat is er in de meeste gemeenten een basis aanwezig (en is in voorafgaand onderzoek dus als ‘oranje’ gemarkeerd), maar ontbreekt het nog aan specifiek beleid, preventieve maatregelen en bewustwording rond de veiligheid van medewerkers binnen het thema radicalisering. Omdat dit een randvoorwaarde is, is deze opgenomen in het implementatieplan.

3 Thema 2 – Kennis en vaardigheden

Thema	Sub thema's	Status					Mate van prioriteit voor implementatieplan*	Districtelijk of lokaal
		W	GM	B/L	Hi	Hu		
Kennis en vaardigheden	Basiskennis						Laag	Districtelijk
	Verdieping						Laag tot gemiddeld	Districtelijk

* Hoog - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als ‘rood’: er is nog (vrijwel) niets georganiseerd of geborgd rondom dit thema

Gemiddeld - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als ‘oranje’: er is wel iets georganiseerd op dit thema, maar respondenten noemen mogelijke verbeterpunten.

Laag - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als ‘groen’: er is wel iets georganiseerd op dit thema en respondenten zijn tevreden over de aanpak.

3.1 Districtelijk

Uit het ingevulde wegingskader en de gevoerde gesprekken blijkt dat er binnen de verschillende gemeenten voldoende basistrainingen beschikbaar zijn op het gebied van radicalisering. De opkomst bij deze trainingen blijft echter beperkt, vooral onder medewerkers voor wie radicalisering geen directe kerntaak is. Dit is een gemiste kans, aangezien het juist belangrijk is dat alle gemeentelijke professionals die in contact staan met inwoners – zoals medewerkers van het KCC, burgerzaken, het sociaal domein of handhaving – over basiskennis beschikken van wat radicalisering inhoudt en hoe signalen hiervan herkend kunnen worden.

Naast het versterken van de basiskennis blijkt uit het onderzoek ook dat professionals die vaker met complexe signalen te maken krijgen, behoefte hebben aan verdiepende trainingen. Het speelveld rondom radicalisering is de afgelopen jaren diffuser geworden: signalen overlappen vaak met andere domeinen, zoals verward gedrag, ondermijning of bredere maatschappelijke problematiek. Deze signalen zijn niet altijd eenduidig te duiden, en het is voor individuele professionals vaak niet haalbaar om dit zelfstandig te doen. Juist daarom is het van belang om expertise uit andere velden, zoals GGZ, aan tafel te brengen en gezamenlijk casussen te beoordelen. Voor het ontwikkelen van verdiepende kennis wordt geadviseerd om dit regionaal op te pakken en praktijkgerichte, aanvullende trainingen aan te bieden. Dit is met name van meerwaarde voor interventieteams of professionals met een taakaccent. Door trainingen gezamenlijk op te zetten, wordt niet alleen de kwaliteit geborgd, maar ontstaat er tevens een sterker netwerk van betrokken professionals.

Er kan ook nagedacht over het creëren van een op maat gemaakt aanbod van trainingen. Hierdoor kan er worden ingespeeld op ontwikkelingsbehoeften. Waar wil je als gemeente op inzetten? Dit kan op locatie in een dagdeel plaatsvinden om deelname aantrekkelijker te maken.

4 Thema 3 – Netwerk

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van de verschillende gemeenten. Hierbij is tevens aangegeven of het sub thema prioriteit heeft de komende periode en of de bijbehorende activiteiten districtelijk of lokaal opgepakt dienen te worden. Aangezien de activiteiten met name op het lokale niveau plaats dienen te vinden, focussen we hierop in de toelichting onder de tabel.

Thema	Sub thema's	Status					Mate van prioriteit voor implementatie-plan*	Districtelijk of lokaal
		W	GM	B/L	Hi	Hu		
Netwerk	Lokaal Netwerk (professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Rood	Rood	Rood	Oranje	Oranje	Gemiddeld tot Hoog	Lokaal
	Maatschappelijk middenveld	Rood	Oranje	Roed	Roed	Oranje	Gemiddeld tot Hoog	Lokaal
	Alle partners	Roed	Oranje	Roed	Roed	Roed	Gemiddeld tot Hoog	L&D

* Hoog - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'rood': er is nog (vrijwel) niets georganiseerd of geborgd rondom dit thema

Gemiddeld - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'oranje': er is wel iets georganiseerd op dit thema, maar respondenten noemen mogelijke verbeterpunten.

Laag - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'groen': er is wel iets georganiseerd op dit thema en respondenten zijn tevreden over de aanpak.

4.1 Lokaal

Uit het onderzoek blijkt dat het netwerk rondom radicalisering binnen de gemeenten sterk verschilt in structuur, bereik en intensiteit. Zo hebben gemeenten Hilversum, Huizen en Gooise Meren werkzame overlegstructuren zoals het Bondgenoten-overleg, maar deze richten zich niet expliciet op radicalisering. In kleinere gemeenten zoals Widemerem ontbreekt het vaak aan capaciteit of aanleiding om structurele netwerken te onderhouden, ondanks de wens daartoe. In Blaricum en Laren is nog geen sprake van structurele samenwerking: samenwerking wordt met name gezocht bij concrete casussen. De gemeentes Widemerem, Blaricum en Laren kunnen in navolging van de overige gemeentes een Bondgenoten-overleg opzetten (of aanhaken bij bestaande overleggen), waarin bredere maatschappelijke kwesties besproken kunnen worden. Dit is al opgesteld als doel vanuit de aanpak maatschappelijke onrust, Een brede benadering geeft mogelijkheid om een breed scala aan onderwerpen te bespreken die spelen voor inwoners en de gemeente.

5 Thema 4 – Interventies

Hieronder is het ingevulde wegingskader te vinden van de verschillende gemeenten. Hierbij is tevens aangegeven of het sub thema prioriteit heeft de komende periode en of de bijbehorende activiteiten districtelijk of lokaal opgepakt dienen te worden.

Thema	Sub thema's	Status					Mate van prioriteit voor implementatieplan*	Districtelijk of lokaal
		W	GM	B/L	Hi	Hu		
Interventies	Preventie						Gemiddeld tot Hoog	Lokaal
	PGA						Gemiddeld	Districtelijk
	Online interventies						Hoog	D & L
	Re-integratie						Gemiddeld tot Hoog	Lokaal

* Hoog - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'rood': er is nog (vrijwel) niets georganiseerd of geborgd rondom dit thema

Gemiddeld - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'oranje': er is wel iets georganiseerd op dit thema, maar respondenten noemen mogelijke verbeterpunten.

Laag - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'groen': er is wel iets georganiseerd op dit thema en respondenten zijn tevreden over de aanpak.

5.1 Districtelijk

5.1.1 PGA

Uit het vorige onderzoek bleek dat gemeenten over het algemeen tevreden zijn over het verloop van de PGA. De overleggen hebben een methodische overlegstructuur en het gevoel heerst dat de samenwerking binnen dit overleg goed verloopt, er onderling vertrouwen is, en de verschillende partijen aan tafel tot een consensus kunnen komen. Wel gaven verschillende gemeenten aan weinig ervaring te hebben met de PGA, doordat ze geen casussen hadden. Onze aanbeveling rondom de PGA was daarom als volgt: "Maak deelname aan het algemene deel van de PGA-R-overleggen de norm, ook als een gemeente op dat moment geen actieve casuïstiek heeft." Hierbij is het van belang dat elke gemeente een portefeuillehouder heeft op radicalisering. Uit de huidige gesprekken blijkt dat deze aanbeveling al grotendeels wordt uitgevoerd. Wel blijkt uit de sessies dat de nieuwe wet PARTA rondom gegevensdeling binnen de PGA nog onduidelijkheid met zich meebrengt wat betreft de nieuwe afspraken over gegevensdeling ten opzichte van het hiervoor opgestelde convenant. Het is belangrijk om deze de eisen en status t.o.v. die eisen per gemeente in kaart te brengen.

5.1.2 Re-integratie

Uit het evaluatie onderzoek blijkt dat er rondom radicalisering geen vastgelegd protocol ligt voor de re-integratie rondom radicaliseringscasussen. Wel stelt gemeente Huizen dat het te maken heeft gehad met terugkeerders en dat ambtenaren zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheden en rollen in dit proces. Een re-integratie interventie richt zich op het bieden van praktische ondersteuning, zoals het regelen van opvang en het bieden van hulp door ambulante teams. Naast deze ervaring zijn de gemeenten in samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis ook bezig met het ontwikkelen van beleid om de taak van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) over te nemen met betrekking tot de re-integratie van individuen die vrijkomen uit detentie. Hier is radicalisering nog niet in geïntegreerd. Belangrijk is om een districtelijk re-integratie protocol op te stellen met een lokale doorvertaling waarin duidelijke richtlijnen en verantwoordelijkheden staan, ook al is er in de meeste gemeentes in de Gooi- en Vechtstreek (nog) geen casuïstiek. Hierin kunnen Huizen en de professionals die het nieuwe beleid opstellen een leidende rol hebben. Op deze manier kan er aangesloten worden bij het beleid dat Gooi- en Vechstreek aan het opstellen is, en aangevuld worden met de ervaring 5.1.2.e

5.2 Lokaal

5.2.1 Preventie

Preventieve maatregelen rond radicalisering blijven voor veel gemeenten een lastig thema. Professionals geven aan dat er weinig capaciteit is om te investeren in brede, minder tastbare preventielijnen zolang de basis van de gemeentelijke aanpak nog niet op orde is. Toch is het inzetten op preventieve maatregelen belangrijk, want 1) voorkomen is beter dan genezen, 2) je zorgt voor weerbaarheid in de maatschappij waardoor zij minder vatbaar is voor radicale ideologieën, en 3) door het verbinden van sociale en veiligheidsvraagstukken stel je jezelf als gemeente in staat om vroeg te kunnen signaleren. Preventieve maatregelen kunnen bovendien ingrijpen op belangrijke push factoren die bijdragen aan radicalisering. Denk hierbij aan gevoelens van uitsluiting of discriminatie, een gebrek aan toekomst perspectief, sociaal isolement, of een gebrekkig vertrouwen in instituties.

Ook is er vaak onduidelijkheid over wat 'preventie' precies inhoudt binnen dit thema – en hoe dit zich verhoudt tot de inzet die al plaatsvindt binnen het sociaal domein. Toch zijn verschillende gemeenten er al wel mee bezig. Zo zetten de gemeenten Wijdmeren, Hilversum en Gooise Meren in op digitale weerbaarheid op scholen, en zoekt de gemeente Hilversum actief de samenwerking op met het Sociaal Domein. Daarnaast zetten alle gemeenten in op het tegengaan van maatschappelijke onrust. Deze interventies zijn alleen vaak nog niet zichtbaar of verbonden aan het thema radicalisering. Hierdoor is er ook niet altijd overzicht bij OOV afdelingen van de interventies die al worden ingezet door bijvoorbeeld het Sociaal Domein. Belangrijk is om hier inzicht in te krijgen.

Bij het inzetten op preventie adviseren we zoveel mogelijk gebruik te maken van evidence-based interventies en te zorgen dat interventies ook op lokaal niveau binnen de gemeenten geëvalueerd worden. Door preventie een integraal onderdeel te maken van het beleid op radicalisering en extremisme, wordt de aanpak ingebed in het bredere Sociale Domein in plaats van de kwestie alleen vanuit veiligheid te benaderen. Een eerste stap hierin is om een duidelijk vastgestelde samenwerking en relatie (of in ieder geval periodieke kennisuitwisseling) met het sociaal domein op te zoeken in alle benoemde gemeenten. Dit helpt om op de hoogte te blijven van de relevante preventieve interventies. In de verschillende gemeentelijke en districtelijke bijeenkomsten is aangegeven dat het inzetten op preventie lastig is in verband met capaciteit en prioriteit. Toch is het belangrijk hierin eerste stappen te zetten.

5.2.2 Online interventies

In het wegingskader leggen we het belang en inhoud van online interventies als volgt uit: Radicalisering, extremisme en terrorisme manifesteren zich steeds sterker online. Hierdoor is het essentieel dat er ook interventies op online radicalisering plaatsvinden. Hierbij kan worden gedacht aan preventieve interventies zoals de focus op mediawijsheid en het vergroten van de online weerbaarheid van jongeren. Dit kan bijvoorbeeld door middel van lesprogramma's die bijdragen aan het versterken van online weerbaarheid van jongeren tegen radicalisering en het leren herkennen van manipulatieve processen zoals rekrutering.

Zoals gesteld in het stuk over preventieve interventies, houden meerdere gemeenten zich bezig met interventies die gericht zijn op mediawijsheid, zoals Gooise Meren en Wijdmeren. Daarnaast zit het jongerenwerk in Hilversum (Young Hilversummers) online, en maken zij gebruik van de digitale wijkagent. Andere gemeenten geven aan op dit moment niet bezig te zijn met online interventies. Het is belangrijk dat in alle gevallen wordt ingezet op interventies op mediawijsheid. Daarnaast stellen gemeenten dat professionals getraind moeten worden in het herkennen van online signalen en hoe het gesprek aangegaan moet worden over deze signalen.

6 Thema 5 – Versterking

Thema	Sub thema's	Status					Mate van prioriteit voor implementatieplan*	Districtelijk of lokaal
		W	GM	BEL	Hi	Hu		
Versterking	Financiën						Laag	Districtelijk
	Regionale/nationale samenwerking						Laag	
	Meerdere perspectieven						Gemiddeld tot hoog	

*Hoog - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'rood': er is nog (vrijwel) niets georganiseerd of geborgd rondom dit thema

Gemiddeld - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'oranje': er is wel iets georganiseerd op dit thema, maar respondenten noemen mogelijke verbeterpunten.

Laag - Deze actie is in voorafgaand onderzoek gemarkeerd als 'groen': er is wel iets georganiseerd op dit thema en respondenten zijn tevreden over de aanpak.

6.1 Districtelijk

6.1.1 Financiën

Momenteel heeft de gemeente Wijdemeren het voortouw rondom het aanvragen en inzetten van de versterkingsgelden (2025-2026). De ontvangen versterkingsgelden worden ingezet op het versterken van de lokale en districtelijke aanpak radicalisering en voor ROR trainingen. Voor de volledigheid hebben wij het opnieuw aanvragen van mogelijke nieuwe versterkingsgelden ook opgenomen in dit plan. Hou er daarnaast rekening mee dat het voorstelbaar is dat, wanneer b.v. een grote hoeveelheid aanvragen binnenkomt, een korting door de NCTV kan worden toegepast op de aangevraagde gelden.

6.1.2 Regionale en nationale samenwerking

Naast het aanvragen van versterkingsgelden kan de aanpak radicalisering worden versterkt door het inschakelen van regionale of nationale partners bij alle eerder genoemde acties in dit implementatieplan. De regionale samenwerking is reeds in dit implementatieplan opgenomen, onder andere door districtelijke acties op te nemen. Blijf daarnaast werken met nationale partners, zoals de lokaal adviseur van de NCTV of experts van het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE). Zo kan een deskundige van het LSE ingeschakeld worden bij zorgen over signalen over radicalisering en het geven van informatie over wat signalen zijn en hoe je deze kunt herkennen. De lokaal adviseurs van de NCTV voorzien lokale partners van advies over en ondersteuning bij (de inrichting van) de lokale aanpak. [Dit document](#) biedt overzicht van alle verdere mogelijke partners in alle fasen van de aanpak. Waar mogelijk hebben wij deze partners al geïntegreerd in andere delen van dit implementatieplan.

6.1.3 Meerdere perspectieven

Een laatste punt dat de aanpak radicalisering en extremisme extra versterkt, is het betrekken van jongeren en lokale perspectieven bij b.v. beleid dat inzet op interventies die op hen van toepassing zijn. Dit kan bijvoorbeeld door beter in beeld te krijgen welke trends en zorgen spelen bij deze inwoners (zie ook: Netwerken) en hen te laten aansluiten bij het Bondgenotenoverleg. Dit gebeurt bijvoorbeeld al bij de Young Hilversummers in het Bondgenotenoverleg van Hilversum. Wanneer er nog geen duidelijke connectie is vanuit de gemeente met b.v. jongeren of specifieke lokale initiatieven, onderzoek dan samen met het sociaal domein of er een mogelijkheid is om incidenteel aan te sluiten bij al bestaande activiteiten/overleggen waar jongeren of lokale initiatieven aanwezig zijn. Het biedt de gemeente de kans om meer in te zoomen op de leefwereld van de inwoner en richting te geven aan beleid. Een concreet voorbeeld kan zijn om, voor

interventies in te zetten rondom de preventie van online radicalisering, een open gesprek aan te gaan met jongeren in de gemeente: wat biedt de online wereld aan hen en waar liggen er op dit gebied nog behoeften, waar zien zij zelf de grootste kansen?

7 Bijlagen

7.1 Bijlage 1: wegingskader

Thema	Sub thema's	Checklist
Randvoorwaarden	Informatiepositie gemeente	Lokale trends in radicalisering en uitingsvormen van extremisme in kaart
		Het hebben van een meldstructuur voor signalen van radicalisering
		Meldstructuren bekend en hoe met deze informatie wordt omgegaan
	Wetgeving	Duidelijk vastgelegde afspraken over informatiedeling met alle stakeholders
	Bestuurlijk draagvlak	Bestuurders zijn op de hoogte van diverse uitingsvormen van extremisme in de gemeente
		Draagvlak gecreëerd bij wethouders in eigen gemeente en hele district
		Positionering van radicalisering als breder thema dan alleen binnen de veiligheidscontext, en het regelmatig onder de aandacht brengen van activiteiten die de gemeente onderneemt om dit tegen te gaan, en ontwikkelingen op het gebied van radicalisering
Online dimensie	De online aanpak is ingebed in de hele lokale aanpak (en niet los)	
	Bekendheid en volgen van protocol online onderzoek voor gemeentes	
Veiligheid van eigen medewerkers	Het instellen van een veiligheidsprotocol voor medewerkers inclusief het delen van gegevens	
Kennis en vaardigheden	Basiskennis	Basiskennis voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering
		Vaardigheden in contact en omgang met mensen met extreme overtuigingen voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering
		Mediatraining voor alle professionals die te maken kunnen krijgen met radicalisering over hoe strategisch om te gaan met journalisten en hoe te communiceren in de media zodat o.a. stigmatiserende statements worden voorkomen
Verdieping	Diepgaande kennis voor dossierhouders, procesregisseurs en andere professionals die de preventie en aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme als primaire taak hebben	
Netwerk	Lokaal netwerk (de professionals die op lokaal niveau direct betrokken zijn)	Belangrijke lokale partners in beeld
		Samenwerkingsverbanden/afspraken duidelijk
		Bouwen aan vertrouwen tussen samenwerkingspartners
	Maatschappelijk middenveld	Belangrijke maatschappelijk betrokken organisaties/personen in beeld
		Samenwerkingsverbanden/afspraken duidelijk
		Bouwen aan vertrouwen tussen samenwerkingspartners
Alle partners	Communicatie aangepast aan doelgroep die je wilt bereiken	
	Kennis en begrip van de doelen van de lokale aanpak	
Interventies	Preventie	Projecten inzetten voor specifieke doelgroep
		Evaluatie van interventies

	PGA	Multidisciplinair casuoverleg met methodische overlegstructuur
		Rol van ketenpartners in PGA bekend
	Interventies online radicalisering	Preventieve interventies zoals focus op mediawijsheid, vergroten weerbaarheid
		Lesprogramma's die bijdragen aan het versterken van online weerbaarheid van jongeren tegen radicalisering en het leren herkennen van manipulatieve processen, zoals rekrutering
	Re-integratie	Is er een protocol voor re-integratie bij de gemeente?
Versterking/extra	Financiën	Aanvragen versterkingsgelden
	Draagvlak	Ondersteuning vragen van de lokaal adviseur van de NCTV
	Regionale/nationale samenwerking	Onderdeel van regionale/nationale samenwerkingsverbanden
	Meerdere perspectieven	Betrekken jongeren
		Lokale initiatieven die kennisontwikkeling stimuleren

7.2 Bijlage 2: Toelichting van de categorieën in het wegingskader

7.2.1 Randvoorwaarden

Elke gemeente kan te maken krijgen met een vorm van radicalisering of extremisme. Het opbouwen en onderhouden van de benodigde expertise vergt tijd en capaciteit. Om dit te kunnen doen, is een aantal randvoorwaarden belangrijk:

Informatiepositie gemeentes

Zicht op de lokale trends in radicalisering en uitingsvormen van extremisme zijn het startpunt voor de lokale aanpak. De kennis over de fenomenen zorgt ook voor een urgentiebesef en draagvlak binnen de gemeente om de gemeentelijke rol op dit thema te vervullen en beschikbare capaciteit te waarborgen. Een verkenning van de lokale situatie helpt om deze lokale trends in beeld te krijgen en vanuit daar een lokale aanpak vorm te geven. Het hebben van een meldstructuur voor signalen van radicalisering is een belangrijke voorwaarde voor de lokale aanpak. Op deze manier kan een brede groep professionals een signalerende rol innemen. Hiervoor is het natuurlijk belangrijk dat deze meldstructuur bekend is bij deze professionals, en hoe wordt omgegaan met de informatie die zij delen.

Wetgeving

Zoals de NCTV in hun handreiking beschrijft, is voor een effectieve lokale aanpak het uitwisselen van informatie en gegevens nodig. Dit moet volgens de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit gaan, zoals beschreven in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Hierbij is het belangrijk dat de gemeente de AVG niet ziet als een obstakel, maar een manier vindt binnen de kaders van de wet afspraken te maken over informatiedeling met stakeholders.

Bestuurlijk draagvlak

Bestuurders vervullen een belangrijke rol in de verbinding met inwoners en kunnen in aanraking komen met mensen die vanuit extremistisch gedachtegoed hun ongenoegen of zorgen uiten over bijvoorbeeld mede-inwoners of overheidsbeleid. Het is daarom belangrijk om bestuurders mee te nemen in de diverse uitingsvormen van extremisme, zodat zij hier op een adequate manier op kunnen reageren.

Om integraal te kunnen samenwerken, moeten ambtenaren en bestuurders inzetten op draagvlak bij wethouders in eigen gemeentes en het district. Binnen de gemeente zelf is het belangrijk om radicalisering als breder thema dan alleen binnen de veiligheidscontext te positioneren en de activiteiten die de gemeente onderneemt en de ontwikkelingen rondom radicalisering in de gemeente regelmatig onder de aandacht te brengen. Dit zorgt voor een breder gevoel van eigenaarschap en een versterkte integrale aanpak.

Online

Radicalisering, extremisme en terrorisme manifesteren zich steeds sterker online, en de online wereld is daarmee een wezenlijk onderdeel van de lokale aanpak. Het is belangrijk om te weten dat de online wereld niet meer los te zien is van de offline wereld. Deze werelden lopen in elkaar over en beïnvloeden elkaar. Daarom is het belangrijk dat het online component is ingebed in de hele lokale aanpak. Gemeentes doen steeds vaker online onderzoek om inzicht te krijgen in wat online speelt op het gebied van radicalisering en extremisme. Online onderzoek doen heeft duidelijke juridische kaders, gemeentes moeten hiervan op de hoogte zijn voor ze online onderzoek (laten) uitvoeren.

Veiligheid van medewerkers

De laatste jaren is gebleken dat lokale professionals ook slachtoffer kunnen worden van doxxing en intimidatie². Daarom is aandacht voor de veiligheid van eigen medewerkers in de lokale aanpak belangrijk. Dit kan door het instellen van een veiligheidsprotocol voor medewerkers, inclusief het wel/niet delen van persoonsgegevens.

² Doxxing is het verzamelen of publiekelijk delen van andermans persoonsgegevens om die persoon te intimideren.

7.2.2 Inhoudelijke kennis en vaardigheden

Zoals eerder genoemd, is de informatiepositie van de gemeente belangrijk voor een goede aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme. Zelfs bij het uitblijven van signalen of casuïstiek moet doorlopend geïnvesteerd worden in het op peil brengen en houden van de relevante kennis. Deze kennis dient beschikbaar te zijn voor verschillende belangrijke stakeholders. De NCTV maakt in haar handreiking onderscheid tussen basiskennis die nodig is bij beleidsmedewerkers radicalisering en aandachtsfunctionarissen binnen zorg, onderwijs, jongerenwerk, politie en sociale wijkteams, en verdieping die nodig is voor bijvoorbeeld dossierhouders en procesregisseurs.

Basiskennis

Onder basiskennis verstaat de NCTV bekendheid met betekenis van radicalisering, extremisme, terrorisme; onderscheid tussen activisme en extremisme; verloop van radicaliseringsprocessen; en verschillende verschijningsvormen.

Onder vaardigheden verstaat de NCTV het omgaan met mensen met extreme idealen. De aanvullende documenten laten zien dat ook mediatraining een belangrijk onderdeel is van de vaardigheden die nodig zijn voor de professionals die zich bezig houden met het voorkomen en tegengaan van radicalisering. Hierbij gaat het om het strategisch omgaan met journalisten en het communiceren in de media zonder ongevoelige en stigmatiserende statements.

Verdiepende kennis

Voor professionals die de preventie en aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme als primaire taak hebben, is diepgaande kennis van verschillende dreigingsrichtingen en bijbehorende verschijningsvormen nodig. Hiervoor verwijst de NCTV naar de volgende kennisproducten:

- Trainingsaanbod ROR
- Publicaties NCTV
- Publicaties WODC
- Publicaties LSE
- Publicaties ESS
- TerInfo
- Symbolenbank

En de volgende informatieproducten:

- Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN)
- Jaarverslagen Algemene- en Veiligheidsdienst (AIVD)
- Publicaties fenomenen rechts-extremisme, soevereinenbeweging of jihadisme
- Fenomeenanalyse: inzicht in dreiging in specifiek(e) regio/district

7.2.3 Netwerk

Het voorkómen en tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme vereist verschillende perspectieven. Voor het signaleren van deze fenomenen, om succesvol te interveniëren en uiteindelijk voor een succesvolle integrale aanpak te zorgen, zijn netwerken voor gemeentes essentieel.

Lokaal netwerk

Op basis van de kennis over fenomenen en de lokale en/of regionale/districtelijke context brengt de gemeente het benodigde netwerk in beeld. De verschillende fenomenen kunnen een ander netwerk vereisen, aldus de NCTV-handreiking. Het lokale netwerk bestaat uit professionals die op lokaal niveau betrokken (moeten) zijn bij de aanpak, inclusief het maatschappelijk middenveld zoals stichtingen (sport, religie, activiteitenbegeleiding), buurthuizen en sleutelfiguren. Helpend hierbij is om in de communicatie aan te passen aan wie de gemeente wilt betrekken. De gemeente maakt binnen dit netwerk duidelijke afspraken en stelt de samenwerkingsverbanden vast; hoe betrek je elkaar, hoe werk je samen, en wat is de overlegstructuur. Door proactief uit te dragen wat de maatschappelijke doelen en de belangen en

werkwijze van iedere partner zijn, kan gebouwd worden aan vertrouwen en een respectvolle samenwerking. De gemeente moet er hierbij op inzetten dat alle betrokken partners kennis en begrip hebben van de lokale aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme.

Nationaal netwerk

Naast lokale partijen die een rol (kunnen) vervullen, zijn er ook landelijke of regionale organisaties die betrokken kunnen worden bij de lokale aanpak. Belangrijk is dat gemeentes deze belangrijke nationale partners en hun expertise in beeld hebben.

7.2.4 Interventies

Zoals in de NCTV-handreiking staat omschreven, kan het nodig zijn om specifieke interventies in te zetten in het voorkómen of tegengaan van radicalisering.

Preventie

Preventieve interventies binnen de lokale aanpak gaan specifiek in op het versterken van veerkracht en weerbaarheid. Op basis van de kennis over de specifieke dreigingsrichting in gemeentes, kunnen projecten ingezet worden voor specifieke doelgroepen. Door deze interventies breed in te zetten op het wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering en het versterken van beschermende factoren – in plaats van als interventie ter preventies van radicalisering en extremisme – voorkom je stigmatisering van de doelgroepen. Als gemeente is het belangrijk dat deze interventies geëvalueerd worden. Ondanks dat effectmetingen bij preventieve maatregelen soms lastig zijn, kan er ook geëvalueerd worden op het plan en proces van de interventie.

Persoonsgerichte Aanpak

De Persoonsgerichte Aanpak (PGA) radicalisering is een verzamelnaam voor alle interventies van ketenpartners om een persoon niet (verder) te laten radicaliseren. Een belangrijk onderdeel hiervan is het multidisciplinair casuoverleg. Hierin brengen partners de informatie bij elkaar om op basis van een integraal beeld de interventies af te stemmen. Bij dit overleg is een methodische overlegstructuur om te kijken naar de benodigde interventies essentieel. Volgens de NCTV kun je hiervoor gebruik maken van het werkmodel casuoverleg Radicalisering en Extremisme. Hiervoor is het belangrijk dat alle betrokken partners op de hoogte zijn van elkaars rol. De wet Gegevensverwerking Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering maakt het mogelijk dat ketenpartners onder bepaalde omstandigheden informatie mogen delen met de gemeente, de politie en het OM.

Interventies online radicalisering

Zoals al eerder is gesteld, manifesteren radicalisering, extremisme en terrorisme zich steeds sterker online. Hierdoor is het essentieel dat er ook interventies op online radicalisering plaatsvinden. Hierbij kan worden gedacht aan preventieve interventies zoals de focus op mediawijsheid en het vergroten van de online weerbaarheid van jongeren. Dit kan bijvoorbeeld door middel van lesprogramma's die bijdragen aan het versterken van online weerbaarheid van jongeren tegen radicalisering en het leren herkennen van manipulatieve processen zoals rekrutering.

Re-integratie

Een groot deel van detentie en re-integratie ligt bij Reclassering Nederland (RN) en is dus geen verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente heeft echter wel een rol bij de terugkeer in de samenleving. Daarom is het belangrijk dat gemeentes hier een protocol op hebben. Zo werken in het Multidisciplinair Afstemmingsoverleg Resocialisatie (MAR) met DJI, gemeente en RN als ketenpartners samen aan een individueel resocialisatieplan dat binnen detentie al kan worden opgestart. Deze lijkt qua structuur op het PGA-overleg en staat onder toezicht van Reclassering Nederland.

7.2.5 Versterking/extra

Naast de bovenstaande onderdelen van de lokale aanpak is er nog een aantal zaken dat de lokale aanpak radicalisering kan versterken:

- Aanvragen van versterkingsgelden van de NCTV: dit geeft de mogelijkheid om te investeren in het versterken van de lokale aanpak en de evaluatie van huidige interventies.
- Ondersteuning vragen van een lokaal adviseur van de NCTV, voor advies en versterken van de lokale aanpak.
- Zorg voor districtelijke samenwerking: hierdoor kan je binnen het district samen optrekken om te beschikken over de juiste expertise en gezamenlijk op te trekken in de ontwikkeling en uitvoering van beleid.
- Zorg voor meerdere perspectieven in je aanpak: zo kan het van toegevoegde waarde zijn om het perspectief van jongeren mee te nemen in de aanpak gericht op jongeren. Daarnaast is het goed om lokale initiatieven te ondersteunen die kunnen zorgen voor kennisbevordering.